SE CUTREMURĂ ȚARA

Decebal NECSULESCU

De la început aș dori să fac câteva mărturisiri, referitoare la elaborarea acestui articol, pe care l-am scris cu inima plină de tristețe și durere. Deși sunt bărbat în toată firea, mărturisesc că adeseori pe parcursul documentării și așternerii pe hârtie, a acestei năpaste ce-a lovit neamul nostru, am plâns. Cred că nu este român din diaspora românească să nu fi suferit la aflarea teribilei vești a cataclismului abătut asupra pământului românesc.

Pentru românii din exil, lipsiți de posibilități de informare directă am socotit că este de datoria noastră să prezentăm în paginile "Cuvântului Românesc" tot adevărul despre ce s'a întâmplat în "Vinerea neagră" de la 4 Martie și în zilele următoare.

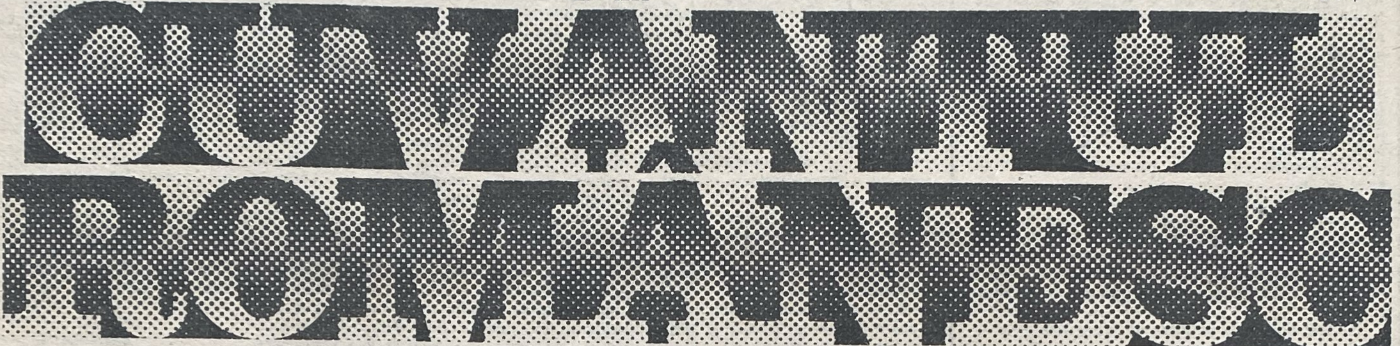
Tragedia care s'a abătut asupra țării noastre este atât de mare, încât ea nu poate fi cuprinsă nici măcar într'un studiu de specialitate, și cu atât mai puțin în spațiul limitat al ziarului nostru. Pentru redarea cât mai autentică și obiectivă a faptelor am inclus diverse pasagii luate direct din materialele care ne-au stat la dispoziție, astfel încât ne declinăm dela început pretenția paternității absolute asupra acestui material.

Cu eforturi deosebite și cu ajutorul altor compatrioți cărora le mulțumim pe această cale, am putut cerceta aproape tot ce s'a scris în presa din țară, în presa liberă din occident, ce s'a spus în emisiunile posturilor de radio Europa Liberă, Vocea Americii , B.B.C. Londra și la posturile naționale. Am stat de vorbă cu martori oculari care s'au întors recent din țară, și am folosit date și descrieri din scrisorile trimise din România în lumea liberă în zilele de după cutremur.

Continuare in pagina 19

Printed in Canada
Imprimé au Canada

Prețul unui exemplar: 85¢

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 2 NR. 12 APRILIE 1977 | PUBLICAȚIE LUNARĂ | DIRECTOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, ELVETIA, GERMANIA, FRANTA, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, YUGOSLAVIA, S.U.A., NOUA ZELANDA

A ÎNVIAT CHRISTOS

Prof. N. Ionescu

Sunt ani de când întoarcerea prăznuirii acestei cutremurătoare fapte ridică în mine aceeaș tristețe: iarăși voiu ceti aceleași comentarii și voiu auzi aceleași interpretări. Proastă literatură protestantă, slăbănoagă de a împăca domeniul rațiunii cu cel al harului. Ca și cum cine a intrat odată în împărăția harului se mai necăjește cu neputința rațiunii!

Ce zadarnică bâiguială - științifică, dragă Doamne! - în jurul unui FAPT simplu și evident! "Renașterea naturii", "mitul solar" și atâtea alte neputințe, pentru a escamota faptul năucitor, dar FAPT, al învierii după trup a lui Christos. Căci a înviat, așa cum o hotăra mai dinainte, dealtfel, Scriptura; și a fost, după trup, în mijlocul alor Săi, în acelaș fel precis și real în care este în mijlocul nostru - trup și sânge - și va stărui să fie până la sfârșitul veacului.

A înviat, cum vom învia și noi, atunci când vor suna trâmbițele judecății din urmă, când se vor rupe pecețile cărții și vor cădea zidurile carcerii vremii; adică la sfârșitul veacului.

Aci e doară toată "taina"; care nu e, de fapt, nicio taină, ci numai o neînțelegere. Noi vom învia din morți la judecata de apoi. Adică atunci când se va sfârși istoria și vor cădea încercuirile timpului și spațiului. Ne-am născut în timp; am murit în timp; vom învia însă dincolo de veac. Intocmai ca Christos; devenit om și jertfit în veac; dar înviat în afară de acesta, și rămas în mijlocul nostru după natura lui de înviat în afara veacului.

Cum se lămuresc toate! Și învierea, și prezența lui deapururea în mijlocul nostru! In sfânta împărtășanie este prezent Christos nu "în formă de" pâine și vin, ci existând în chip real ca trup și sânge. Nu e deci vorba de un simbol, de o prefigurație, ci de un fapt real. Si totuși . . . noi nu vedem acolo decât pâine și vin, deși este trup și sânge.

Ce înseamnează asta? Insemnează că există mai multe planuri de existență; și că pentru fiecare din aceste domenii noi trebue să avem mijloace speciale de investigație. Că nu putem să înțelegem prin rațiunea noastră decât ceeace cade înlăuntrul veacului; și că pentru ceeace este în afara lui avem nevoe de un alt instrument, în speță - al credinței 33).

Din această lume de dincolo de veac face parte învierea după trup a lui Christos; care înviere, ca și înălțarea la cer, ca și prezența în mijlocul nostru, nu sunt minuni decât în ordinea veacului și a rațiunii; dar sunt realități și existențe firești în ordinea care ține de domeniul credinței.

Simbol? Nu. Ci FAPT. Simbolic poate fi cel mult limbajul nostru. Faptele însă nu pot fi simbolice, ci numai fapte pur și simplu. A înviat Christos. Nu Christos-Dumnezeu, ci Christos-Omul, anticipând învierea noastră la sfârșitul veacului. Anticipând-o, dar nu schimbându-i natura. Invierea Lui e la fel cu învierea noastră; și după cum noi vom învia la sfârșitul veacului, deci după încetarea acestuia, așa a înviat și El: în afară de veac.

Afirmând prin aceasta existența mai multor lumi, de grade de realitate deosebite, sau mai exact comportându-se în chip deosebit față de Absolut.

Și astfel învierea nu este actul prin care noi am fost mântuiți; ci numai anunțarea și definirea lumii în care vom trăi după judecata de apoi.

"Christos a înviat din morți, cumoartea pe moarte călcând. . ." Moartea Lui - deci jertfa Lui - este faptul hotăritor al mântuirii noastre. Invierea este doar semn pentru viața veacului ce va să vie, deci nu a veacului care, pentru noi, este în acest moment. Să lăsăm deci interpretările și încercările de a înțelege, și să mărturisim smeriți credința noastră nestrămutată:

"Și a înviat a treia zi, după Scripturi."

Nae IONESCU
20 Aprilie 1930

editorial

TRĂIREA ÎN SIMBOLURILE PAŞTILOR

Invierea Mântuitorului este piatra de temelie a creştinismului. Semnificaţia Invierii este un suprem semn al cerului de izbăvire de păcate şi de întoarcere a omenirii la căile de trăire în Dumnezeu.

Dar alături de această mare şi reală semnificaţie românul creştin, a cărui inimă este una şi cu a neamului lui, mai vede în praznicul Paştilor şi alte simboluri. In fapt, aceste simboluri sunt strâns legate de arzătoare dorinţi şi speranţe pe care le legăm de Dumnezeu atunci când nu mai suntem în stare să vedem cum şi în ce chip ar fi cu putinţă o schimbare în nenorocitele capitole de destin individual omenesc ori de destin istoric al neamului.

Cel mai obişnuit simbol lăturalnic inspirat de Invierea pe care o sărbătorim la Paşti se referă la dreptate sau sfânta dreptate fiindcă pentru unii ea este un lucru tot atât de rar ca şi sfinţii iar totodată şi mai cu seamă pentru că are frumuseţe şi substanţă de sfinţenie.

Paştile răscolesc în noi imboldul de a ne gândi mai mult şi mai concentrat la o înviere a dreptăţii pentru ţara şi neamul românesc. Strigătele din gândurile şi fiinţele noastre după această dreptate înseamnă mai înainte de toate o eliberare a ţării din toate situaţiile grele şi năpăstuite în care se sbate.

Nu trebuie să fie un lucru de mirare că Invierea Mântuitorului a devenit un simbol al învierii şi biruinţii binelui şi frumosului căci de când este lumea noţiunile de dreptate, bine şi frumos, sunt una cu cuvântul lui Dumnezeu. Dar în timp ce un asemenea lucru ne este simplu şi uşor de înţeles nu ne gândim destul la altceva ceea ce este esenţial de important şi în strânsă legătură. Şi anume, că Invierea pe care o sărbătorim la Paşti nu s'a săvârşit decât numai după ce Domnul Isus, Fiul lui Dumnezeu întruchipat în om, a împlinit voia Tatălui ceresc plătind toate preţurile care i-au fost cerute. Aceste preţuri alcătuiesc miezul întâmplărilor din săptămâna patimilor sfârşite cu răstignirea de pe Golgota.

Ne vine foarte greu să înţelegem că, asemenea întâmplărilor legate de Paşti, învierile simbolice la care ne gândim, pentru care militâm şi care înseamnă o soartă mai bună pentru ţara şi neamul românesc, sunt la fel lucruri pentru a căror realizare cineva trebuie să plătească un preţ.

De bună seamă că neamul de acasă plăteşte din plin cu preţul suferinţii pe care o îndură. Dar ce dovedim noi cei din exil în această privinţă? Care sunt preţurile pe care suntem gata să le plătim pentru ideile şi visurile de restaurare a sfintei dreptăţi în sânul neamului de acasă?

Un fiu ceresc al lui Dumnezeu, întruchipat în om, a fost unul singur. Nimeni nu aşteaptă dela noi ca să ne ridicăm la înălţimea preţurilor plătite de El. Dar dacă vrem să biruim în năzuinţele şi datoriile naţionale pe care le avem trebuie ca fiecare să fim gata să plătim măcar o părticică cât de mică din preţul cerut de marea luptă de restaurare a binelui şi dreptăţii în ţara de acasă.

Dacă ascultăm glasul neamului ne putem da foarte bine seama care sunt preţurile pe care el ni-le cere şi aşteaptă dela noi. In primul rând şi ca un preludiu la alte preţuri ne cere ca să arătăm că putem fi în stare să rezolvăm o problemă a noastră. Anume: să ieşim din egocentrismele, partizanismele şi toate părţile rele care ne ţin izolaţi unii faţă de alţii şi să creiem o impunătoare familie românească a exilului în care să putem sta de vorbă frăţeşte unii cu alţii, aşa după cum în chip natural fac oamenii cinstiţi şi de omenie care sunt preocupaţi de aceleaşi capitale probleme. Numai prin realizarea unui asemenea lucru ajungem ca să putem dovedi seriozitatea şi maturitatea pe care timpurile şi marile noastre misiuni le cer dela noi.

Orice lucru bun începe dela punctul seriozitate, pusă în vorbă, gând, comportare şi spirit de abnegaţie.

Ceea ce oamenii au încurcat şi distrus în numele spiritului răului sau al diavolului nu pot descurca şi reface decât tot oamenii în numele spiritului bun sau al lui Dumnezeu.

Eugen BARSAN

"O POARTĂ A CREŞTINĂTĂŢII"

In Tribuna României, din 15 Februariei 1977, a apărut un articol, publicat pe două pagini, intitulat "Locul Românilor în Lume" şi semnat de Virgil Cândea.

Titlul acestui articol va aduce în serie, în mai multe numere "mărturii" despre trecutul istoric al poporului român, pentru a se demonstra locul acestuia în istoria lumii. Este vorba de o privire de sinteză asupra istoriei româneşti, cu o documentare variată şi bogată în isvoare.

Prima serie din mărturii se intitulează "Mărturii istorice". Citind textele prezentate despre daci, traci, romani, rămâi impresionat de măreţia trecutului românesc, şi nu se poate face nici o obiecţie materialului documentar publicat, nici chiar interpretării lui.

Capitolul trei, al acestui articol, este intitulat "o poartă a creştinătăţii" şi în cuprinsul acestui capitol se arată cum poporul român a apărat Europa de "invazii" şi "devastări". datorită ataşamentului său "faţă de modul de viaţă", valorile spirituale şi idealurile Romei".

Toţi cronicarii, oamenii de ştiinţă şi cultură ai Europei au recunoscut, în diverse împrejurări eroismul românilor în luptele pe care "le purtaseră pentru apărarea pământului, instituţiilor, credinţei şi libertăţii lor dela Mircea cel Bătrân, Vlaicu Vodă şi Iancu dela Hunedoara până la Vlad Tepeş şi Stefan cel Mare".

Apoi, mai departe, scrie autorul "după victoria dela Călugăreni a lui Mihai Viteazul, din porunca Papii s'au tras clopotele Catedralei Sf.Petru din Roma".

Am citat numai câteva fragmente din acest capitol, în care se urmăreşte să se dovedească că România a fost "o poartă a creştinătăţii" europene, că poporul român a fost un bastion puternic de apărare a Europei creştine, a civilizaţiei şi culturii formată în spiritul învăţăturii creştine. Deşi conţinutul acestui capitol nu acoperă integral titlul pe care-l afişează, ideia principală este că poporul român, poporul creştin, a salvat dealungul unui mileniu întreg creştinismul Europei, prin eroismul şi prin ţaria propriei sale creştinătăţi.

Nu se poate face nici o obiecţie, nici ideilor nici dovezilor aduse de Virgil Cândea. Aşa am învăţat, aşa am ştiut şi aşa înţelegem să apărăm identitatea spirituală a poporului român. O identitate creştină, de luptător neînfricat pentru credinţa lui creştină, cultură, europeană, nu asiatică; spirituală, nu materialistă sau marxistă.

Aşa scriem noi în exil despre poporul român. Deci, ne pare ciudată, suspectă falsă poziţia istoricului Cândea. Căci, în cărţile publicate în România de azi, comunistă, nu se vorbeşte despre creştinătatea poporului român, decât în termeni negativi, denigratori.

După interpretarea marxistă, creştinismul românesc a fost obscur, misticism întunecat, lipsă de iluminare raţionalistă, şi o creaţie bolnăvicioasă a unei clase dominante, care urmărea să ţină în întuneric poporul român.

In România comunistă se urmăreşte, în mod planificat, lichidarea oricărei urme de învăţătură creştină, prin înlocuirea ei cu legile ştiinţifice cele mai înaintate ale lui Marx şi Lenin, prin ateism şi raţiune "dogmatică" formulată de materialismul istoric şi dialectic.

Noi ştim şi credem că poporul român şi-a avut, îşi are şi îşi va avea; locul lui în lume, în lumea creştină. Ceiace am vrea să-l întrebăm pe Cândea este un lucru simplu: De ce scrie aceste articole, numai pentru noi, cei din lumea liberă ? De ce nu are curajul să le prezinte celor din România, împotriva cenzurii marxiste ? Sau, de ce nu continuă marxismul tradiţiile româneşti, aşa cum le prezintă Cândea? La aceasta, răspundem noi, fiindcă nu poate; s'ar autodestrăma.

George BALASU

CĂTRE REDACŢIE

* Paris, FRANTA- Mulţumesc mult pentru Cuvântul Românesc, pe care-l primesc. Ţineţi în dinţi să rămână şi să fie mereu românesc. .Salutări lui Novac...Iată o baladă. Si ce-o mai veni.

Cu multă prietenie.

Ioan I.MIREA

* Nutley, U.S.A.- Am avut ocazia să "descopăr" ziarul Cuvântul Românesc" editat de către d-stră; sincere felicitări pentru străduinţe şi calitate. M'am gândit că pot scrie lucruri interesant pentru acest ziar. Aria mea de preocupări este destul de largă, în principal ea se referă la ceeace americanii numesc "Behavioral Sciences" în care pregătesc un PhD la New York University. Dacă vă interesează propunerea New York University. Dacă vă interesează această propunere, atunci vă pot trimite primele articole...

Francis VARGA

* Guvernalo, ITALIA- Vă mulţumesc foarte mult ! Am primit gazeta : foarte interesantă ! Sunt convins că încurajează şi însufleţeşte exilul românesc. Multe felicitări şi spor la muncă vă doresc! Vă trimit banii pentru abonament.

Trăiască România Liberă!

Dan VOIVOD

* Traiskirchen, AUSTRIA- Ce s'a întâmplat cu pagina sportivă ? Vedem că aţi redus-o. Noi aici primim ziarul prin d-na Gabor, care este ca un înger pentru toţi. In ultimul timp nu am mai primit cu aceiaşi regularitate ziarul...Este singura noastră hrană sufletească, nu ne lăsaţi uitării... Printre noi sunt o mulţime de persoane dubioase, care nu văd cu ochi buni acest ziar.. Am multe de spus când voi ieşi din acest lagăr. Până atunci Dumnezeu să vă dea forţele şi curajul să descrieţi suferinţele celor dragi lăsaţi acasă.

Ce ştiţi de nenorocirea ce s'a abătut asupra bietului nostru popor. Cred că este un blestem al lui Dumnezeu.

Cu toţii suntem îngrijoraţi că nu avem veşti.

Ion Făr de TARA

* Jackson Heights, U.S.A.- Vă trimit o poezie, pentru numărul de Paşti. Este făcută în Vinerea Patimilor la Securitate...Am citit articolul despre Naşu Zdru, în dialectul aromân, care este bine venit pentru întreaga comunitate din America. Printre ţările în care s'a răspândit Cuvântul Românesc, am văzut şi Iugoslavia.

Dacă ar începe să pătrundă şi în Grecia, pentru aromânii din Peninsula Balcanică- necunoscători ai limbii literare şi lipsiţi de orice cultură românească- o comunicare în dialect ar fi singura adăpare spirituală. In context mai larg, ignorarea elementului latin la Sud de Dunăre de către regimul de la Bucureşti, a facilitat acţiunea de desnaţionalizare a acestui element- conceputǎ sistematic şi condusă perseverent- de către toate statele balcanice.

Cred, că o rubrică (sau pagină) în funcţie de economia publicaţiei d-stră, pusă la dispoziţia acestei cauze naţionale ar avea un rezultat pozitiv. In cazul că împărtăşiţi aceleaşi vederi, v'aş fi îndatorat dacă primesc răspunsul d-stră afirmativ, urmând a hotărâ condiţia de ţinută a rubricei respective. Personal, mă ofer pentru fiecare număr cu cel puţin o lucrare în dialect.

Cu sinceritate.

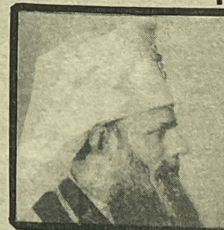
Zaharia PANA

* Detroit, U.S.A.- Intâmplător am aflat de apariţia publicaţiei d-stră prin Nr.9 din Ianuarie 1977. Mă iertaţi dar nu mă pot obţine a nu vă scri, dorind pe această cale să vă transmit urările de bine şi să mă alătur sincerilor felicitări ale domnilor Willy Ducki, Rev. Fr.Alexandru Raţiu, Stefan Baciu şi N.Bălceşti de la rubrica "Către redacţie" din numărul respectiv.

Vă rog tot odată să mă consideraţi abonatul d-stră de la apariţie şi în limita posibilităţilor să-mi trimiteţi toate numerele apărute până în prezent.

Vă mulţumesc.

Teodor V. MORGOS

LA INCHIDEREA EDITIEI

Duminica 3 Aprilie, a murit la Bucureşti Patriarhul "Roşu" Justianian Marina, al României.

In vârstă de 75 de ani, el a suportat guvernul comunist de la Bucureşti în aceşti 29 de ani de când a fost numit la conducerea Bisericii Ortodoxe Române.

PRIMITE LA READCŢIE

* SUB CERUL LIBER şi SUB CER STRAIN, de St. Georgescu-Olenin, autor. Editura "Rigmor" N.S.Govora Madrid. Preţul este $ 12.00 şi se poate comanda la: Nicolae Stefănescu, Avenida Reina Victoria,13, 10 A. Madrid 3, Spania.
* FIRE DE TORT şi BALADE SI IDILE, de George Coşbuc, Editura "Dacius". Se poate comanda la: Ion Crişan, 660 Madison Str. Monterey, Calif.03040, U.S.A.
* FOR MY LEGIONARIES, de Corneliu Codreanu, Editura "Libertatea" Madrid. Preţul este $ 6.00 plus $0.50 pentru poştă şi se poate comanda la: Liberty Bell Publications, Reedy West, Virginia 25270. U.S.A.
* FARA PASAPORT PRIN U.R.S.S. de Johann Urwich, editor, autor. Preţul este $ 10.00 şi se poate comanda la: Urwich Johann, 8 Munchen 45, Weitlstr. 115, Germania.
* VERSURI de Mihaela Ghelmegeanu Lausch. Colecţia "Apoziţia". Preţul este de 9 DM, şi se poate comanda la: John Dumitru, 3 Siegfriedstrasse, 8000 Munchen, Germania.
* CREZ DE GENERATIE, de Vasile Marin, Colecţia "EUROPA" Munchen. Preţul este $ 7.00 şi se poate comanda la: Ion Marii, 8047 Karlsfeld, Grunlanstr. 7, Germania.

CĂTRE CITITORI

Cititorilor noştri din Europa le comunicăm că pot trimite abonamentul, fie prin "Mandat Postal" ori "Cec International" pe adresa ziarului "Cuvântul Românesc" Box 4217, Station D, Hamilton, Ont, Canada.

DISIDENȚA ROMÂNEASCĂ ÎN AMPLOARE

Av.Cornel DUMITRESCU

In Cuvântul Românesc de luna trecută am publicat primele știri despre acțiunea disidenților români în frunte cu scriitorul Paul Goma, pentru respectare drepturilor omului și a prevederilor constituționale de către regimul comunist de la București. In intervalul de timp care s'a scurs de atunci și până în prezent, viața românească a fost preocupată în exclusivitate de catastrofalul cutremur de la 4 Martie.

Temporar problema mișcării românești, pentru drepturile omului a trecut pe planul al doilea. Ca să folosim cuvintele lui Paul Goma, " lupta pentru supraveţuire trebuiau să aibă precădere asupra luptei pentru drepturile și libertățile fundamentale ale omului". Atâta vreme însă cât aceste drepturi nu sunt respectate, este inevitabil ca această problemă să se înalțe din nou din durere și să revină treptat pe primul plan al actualității românești. Marile agenții de presă occidentale au remarcat faptul că activitatea disidentă în România acunoscut o amploare neașteptat de mare chiar în zilele tragice care au urmat "Vinerii Negre" de la 4 Martie 1977.

Pentru cei care n'au citit articolul nostru din numărul trecut, precum și pentru clarificarea unor confuzii difuzate de alte publicații, recapitulăm principalele evenimente din acest nou și important capitol al istoriei țării noastre.

La 8 Februarie 1977 scriitorul Paul Goma a dat publicității prin intermediul Agenției France Prese, scrisoarea pe care o adresase dramaturgului cehoslovac Pavel Kohout, unul dintre autorii "Chartei 77" care după cum se știe a fost semnată de peste 300 de intelectuali de frunte din Cehoslovacia. Prin această scrisoare Goma își exprima adeziunea la acest important document politic care demască nerespectarea celor mai elementare drepturi umane în societatea comunistă cehoslovacă și arată că aceiași lipsă de drepturi și libertăți există și în România deși țara nu este ocupată de trupe rusești. Câteva zile mai târziu numai, la Belgrad a parvenit o "Scrisoare deschisă" cu caracter de apel, adresată direct tuturor celor 35 de state cosemnatare ale Actului Final dela Helsinki, redactată de Paul Goma și semnată de încă opt disidenți din țara noastră.

Textul integral al acestei " Scrisori deschise " este următorul:

CUVANT INAINTE
LA SCRISOAREA ADRESATA PARTICIPANTILOR LA CONFERINTA DE LA BELGRAD

- Rugăm ca scrisoarea de față(căreia îi anexăm un exemplar din constituția R.S.R) să fie difuzată în cadrul etapei pregătitoare a Conferinței, prin toate mijloacele pe care membrii organizatori le vor crede de cuviință: presă, radio,t.v.
- In timpul Conferiței, din momentul în care prezenta scrisoare va deveni publică, vom *aduce la cunoștința participanților la reuniune* celor care, pe parcus, vor dori să-și manifeste adeziunea față de acțiunea noastră.
- Semnatarii acestei scrisori au fost așezați în ordine alfabetică.

Anul 1977 este declarat an al drepturilor omului. Noi, semnatarii acestei scrisori deschise adresate Conferinței de la Belgrad, considerăm ca un fapt de o deosebită gravitate necesitatea unei intruniri internaționale până la cel mai înalt nivel care are ca scop fundamental apărarea drepturilor omului.

Oricare ar fi statele în care acțiuni anti-humane au provocat această Conferință, protestăm împotriva tuturor formelor de opresiune-fizică, morală, intelectuală-forme care, în închisori politice, în lagăre, în așa-zise spitale de psihiatrie, în Gulag-uri mai vechi sau mai noi, prin violență și minciună calcă în picioare noțiunile de libertate și demnitate.

In cadrul dictaturilor contemporane, formele esențiale ale manifestărilor individuale și sociale (arta, cultura, știința, crezurile politice și religioase, conștiința națională) devin cuvinte goale în slujba propagandei ideologice a dictaturilor respective. Pe de altă parte, drepturile garantate prin legile interne și convențiile internaționale ratificate de guvernele statelor totalitare nu sunt respectate. Articolele din Constituția R.S.R. referitoare la drepturile civice (art.17); dreptul la muncă,(art.18); dreptul la înstruire (art.21); la asociere (art.27); libertatea cuvântului, a presei, a întrunirilor, a mitingurilor, a demonstrațiilor (art.28); libertatea conștiinței (art.30); inviolabilitatea persoanei (art.31); a domiciliului (art.32); secretul corespondenței și al convorbirilor telefonice(art.30), nu sunt respectate. Deasemeni, nu este respectat dreptul la libera circulație a persoanelor, a ideilor, a informației, iar dreptul de cetățenie este transformat într'o obligație care nu serveste cauzei progresului.

Peste tot în lume se vorbește despre demnitate, despre libertate: dar câți oameni din țările în care demnitatea și libertatea există cu adevărat știu că există state în care oamenii sunt legați pe viață de pământul pe care s'au născut ? Câți oameni știu că există state în care, de zeci de ani, votanții votează.... "în unanimitate" candidatul unic propus de putere și împotriva votanților ? Că există țări unde importantă este munca, nu omul (care muncește) ? Că sunt țări în care cetățeniile sunt, de regulă, potrivnice intereselor cetățenilor ? Din aceste cauze, noi considerăm inadmisibilă extinderea principiilor neamestecului în treburile interne, asupra drepturilor cetățenești fundamentale. In încheiere, mulțumim călduros înalților participanți la Conferința de la Belgrad reuniți pentru apărarea libertății și demnității oamenilor.

Semnat: Dumitru BEDIVAN, Adalbert FEHER, Emilia GESSWEIN, Ervin GESSWEIN, Paul GOMA, Carmen Maria MANOLIU, Sergiu MANOLIU, Ana Maria NOVODARU, Serban STEFANESCU.

Dând dovadă de un mare curaj, Paul Goma trimite la 15 Februarie 1977, pe adresa Președintelui Nicolae Ceaușescu, o scrisoare în care îi solicită acestuia să i se alăture în sprijinirea mișcării pentru drepturile omului din Cehoslovacia. Scrisoarea a fost difuzată de Radio Europa Liberă și publicată de mai multe ziare occidentale.

Aceste acțiuni ale lui Goma au produs o vie reacție în lumea întreagă, ele ocupând mai multe zile la rând pagina I-a a marilor cotidiene occidentale. La New York din inițiativa comitetului "Adevărul despre România", s'a organizat la 19 Februarie în fața Misiunii Române la O.N.U. o puternică manifestație de solidaritate cu acțiunile luptătorilor pentru drepturile omului din țara noastră.

La Paris, s'a constituit din inițiativa scritorului român Dumitru Tepeneg, "Comitetul Francez pentru apărarea drepturilor omului în România" care cuprinde peste 80 de intelectuali francezi de mare vază. Liga pentru apărarea drepturilor omului cu sediul la New York și Clubul P.E.N. (Asociația scritorilor americani) i-au trimis lui Goma un mesagiu de solidaritate.

Continuare in pagina 4

SĂ NU ÎNHĂMĂM DIALOGUL ÎNAINTEA DICȚIONARULUI !

A vorbi sau nu vorbi?
Aceasta-i întrebarea!
Ce unii confirmă.
Alții o dezic!
Tratatul: O goală firmă.
Iar Garanția: Un nimic!

Arnold J. Toynbee în "A Study of History" numără dela începutul istoriei și până azi 21 de civilizații, iar la întrebarea: Ce este o civilizație, avem răspunsul:

"Un câmp comun de înțelegere".

Bernard Shaw văzând diferența dintre civilizația de Vest și cea North Americană. o spune mai simplu: "Anglia și Statele Unite sunt separate printr'o limbă comună".

Alegoria cu Turnul Babel, unde s'au încurcat limbile, n'ar fi altceva decât lipsa câmpului comun de înțelegere dintre primele civilizații, așa cum găsim aceeași neînțelegere între conducătorii civilizațiilor din Vest și Moscova.

Neînțelegerile, la care se referă marele istoric, le întâlnim în câmpul ideilor abstracte. Aci se întrerup comunicațiile dintre civilizația Vestică (de sub influența Bisericii Catolice) și Civilizația nouă comunistă ce aproape a reușit să înlocuiască civilizația Europei de est (de sub influența Bisericii Ortodoxe).

Dar să revenim la Arnold Toynbee care explică schimbările din Rusia și indirect și cele din România.

". . . where we see Marxism being converted into an emotional and intellectual substitute for Orthodox Christianity. with Marx for Its Moses and Lenin for its Mesiah and their collected works for the scriptures of this new atheistic church militant."

Azi politicienii caută să însăileze cu ață bălțată petece peste diferența dintre cele două civilizații: Se încheie tratate comerciale și se numără bombele atomice; când, în realitate, în calea păcii stau sensul cuvintelor: democrație, adevăr. libertate. etc. Aci este Nodul Gordian; ne trebuie un dicționar comun: să nu mai vorbim de apă și înțelege lemne uscate.

Agenția de presă UPI a publicat recent știrea că guvernul comunist din Cambodia a admis că a omorât 30 de persoane (în majoritate femei și copii), dar lumea să fie liniștită: Crimele s'au comis în numele "democrației" și . . . "în numele guvernului democrat din Kampuchea."

"Adevărul" are două traduceri: Noi îl înțelegem ca ori ce situație să se prezinte "așa cum este și nu altminterea."

Pentru comuniști "adevărul" este numai ce confirmă și ajută propagarea ideilor lui Marx.

Cărțile de Istorie și Enciclopedia Rusă sunt schimbate cu fiecare ediție.

Leaderii roșii sunt yo-yo-uri în istoria comunistă, iar comunismul este singurul erou al istoriei. Rușii au inventat telefonul, aeroplanul, bomba atomică, au bătut singuri pe nemți și au salvat pe americani ca să nu fie bătuți de japonezi. Cât despre Ivan, el zbiară de fericire de se cutremură Siberia. . . . . Adevărul a la rus!

In ce privesc drepturile umane, libertate, etc., găsim o notă optimistă, mărturia lui Al. Soljenitsyn "Dacă ești nevinovat capeți doar 10 ani de pușcărie".

Acest preambul - de a sublinia diferența de gândire dintre noi și comuniști-- este azi un imperativ. Ceaușescu încearcă pe toate părțile, pe toate fețele și cu toate "fețele" să înceapă un dialog cu refugiul.

Dar "Dialogul" dintre noi și regimul din București există. Mai mult încă, dialogul este început de mult, de foarte mult timp!

Când primul cetățean, arestat pe nedrept. a întrebat pe securistul dela Miliție: "Dece mă schingiuești și mă forțezi să iscălesc declarații false?"

Cu această simplă și sinceră întrebare; șoptită printre sughițuri, cu buzele umflate de bătăi și ochii roșii de nesomn, s'a deschis dialogul neamului cu regimul comunist din țară.

Preoții, țăranii, muncitorii, intelectualii, toți și-au pus, și-și pun întrebarea: "Dece?"

Dece sunt prigoniți cei ce cred în Dumnezeu, când în Constituția țării se garantează libertatea religioasă? Se întreabă preotul.

Dece ne-ați luat pământul ce l-am stăpânit din moși-strămoși? Se întreabă țăranul.

Dece ne-ați făcut robi în fabrici?

Dece??

Cine ar putea să uite aceste întrebări ce ne găuresc timpanele și astăzi?

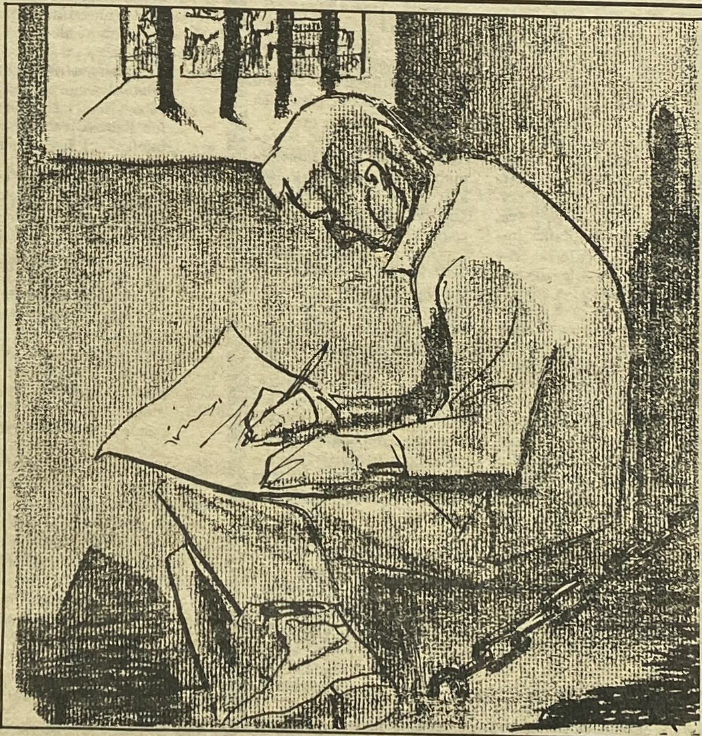
Și dacă vreți să aflați exact câte întrebări au rămas fără răspuns , atunci:

Numărați pe cei din morminte. numărați pe cei din închisori și pe cei dela Canale. Numărați pe cei ce au fugit sau pe cei ce nu s'au mai întors în țară. Numărați-i!

Cine dorește să stea de vorbă cu trimișii lui Ceaușescu, desconsiderând dialogul deschis de martirii neamului. vor creia un nou Helsinki.

Un Kissinger ajunge!

Stroe MOLDOVANU

DISIDENȚA ROMÂNEASCĂ ÎN AMPLOARE

TELEGRAMĂ

TRIMISA LA 18 FEBRUARIE 1977 DE CATRE COMITETUL AMERICAN P.E.N., 156 FIFTH AVE., NEW YORK

Președintelui Ceaușescu
Republica Socialistă România
București, România

Centrul American P.E.N. protestează arestarea lui Paul Goma și a altor intelectuali. Stăruim ca acordurile dela Helsinki garantând libertatea de expresie și alte drepturi ale omului să fie respectate.

ss. Henry Carlisle, președinte
Francine Gray, președinta Comitetului Libertatea pentru scriitori
Edward Albee
Allen Ginsberg
Arthur Miller
Kurt Vonnegut, Jr.

Urmare din pag. 3

In ciuda măsurilor de intimidare luate de autoritățile comuniste de la București împotriva celor ce vor să intre în legătură cu Paul Goma pentru a-și alătura semnăturile pe "Scrisoarea Deschisă", numărul celor ce au avut curajul să-și pună iscălitura pe acest document istoric a crescut continuu. In mai puțin de două săptămâni, după cum reiese din convorbirea telefonică dintre Paul Goma și Dl Prof. Brutus Coste, efectuată în ziua de 4 Martie cu numai o oră deci, înainte de producerea cutremurului la București, numărul semnatarilor se ridicase la 72 de persoane. In tragicele zile care au urmat cutremurului, datorită poate și slăbirii măsurilor de supraveghere a lui Goma, numărul semnatarilor s'a dublat, el trecând de 180, la data redactării articolului nostru.

Din nefericire o parte dintre acești semnatari nu urmăresc decât să-și urgenteze prin aceasta, emigrarea în occident.

Iată însă că lui Paul Goma i s'a alăturat încă un coleg de breslă, care împartășește ideile cuprinse în Scrisoarea Deschisă și care după cum declară, nu dorește să emigreze, ci ca și Goma, vrea să contribuie prin atitudinea sa cinstită la disparația racilelor ce macină societatea românească contemporană. Este vorba de scriitorul și criticul literar Ion Negoițescu, personalitate de primă importanță în cultura românească din zilele noastre.

Ion Negoițescu i-a adresat lui Paul Goma la 3 Martie 1977, următoarea scrisoare: "Ceeace constituie pentru mine o problemă esențială, -spune Ion Negoițescu-, este starea generală a literaturii române în clipa de față. Am trăit grozăvia a acelor ani de după 1947, când cultura noastră a fost aproape desființată. Valorile tradiției naționale falsificate sau chiar respinse și aruncate în urâta groapă a neantului, iar orice efort de creație autentice supus unei puternice presiuni de înstrăinare sau înăbușit în fașă... Oricine deschide paginile revistelor românești, nu poate fi decât îngrozit de nivelul jos al versurilor și prozei, de artificialitatea, de intimitatea și inferioritatea strigătoare la cer, a dezbaterilor critice. Presa noastră literară oferă spectacolul urât al unei permanente și vaste ședințe în care se vorbește mult ca să nu se spună nimic. Rarele excepții, sunt înghițite mareea poluanta care acoperă viața curată a spiritului sub mâzga întinsă până la hotarele țării, ale unui interminabil coșmar. Cuvintele Patrie și Patriotism au devenit monedă curentă a precupețelor literare. Dar o monedă falsă, căci nu are nici o acoperire. Nu are acoperirea în aur a sentimentelor adevărate. Adevăratul patriotism nu constă în declarații și proclamații făcute în mod festiv, în fraze sterotipe, în plictisitoare și zgomotoase comemorări care se succed atât de abuziv încât sleiesc sensibilitatea nației căreia i s'a făcut lehamite de această literatură de parastas. Iată cum memoria voevozilor si martirilor, a bărbaților de seamă, a creatorilor de cultură, care cu toții au dat un suflet poporului nostru este zi de zi, ceas de ceas, veștejită, stoarsă ca o lămâie, sub forma actualității efemere a paginii de ziar. Poeții români, prozatorii, dramaturgii, criticii români, se sufocă sub lespedea grea a maculaturii".

După ce arată rolul ce trebuie atribuit clasicilor culturii noastre, care a fost atât de redus și minimalizat de vătafii culturali ai regimului, Ion Negoițescu continuă: " actuala noastră administrație literară are tendința de a propune tradiția ca pe un neîntrerupt act de dictaturi, ceeace ar face din literatura română un conglomerat de monumente și pietre funerare, deci un vast cimitir. Si încă un cimitir cu monumente mutilate, căci operele clasicilor apar în ediții trunchiate, iar scrierile marelui gazetar care a fost Eminescu continuă să fie interzise, la fel ca lucrările filozofice ale lui Lucian Blaga și Istoria Literaturii Române a lui Călinescu. Oare nu e firesc, aceste statui cu singura viață care le este îngăduită, plânsul ? Ca să putem fi noi, astăzi, ceeace trebuie să fim, ne putem oare dispensa de

Continuare in pagina 5

CONVORBIRE

INTRE D-L PROF. BRUTUS COSTE SI PAUL GOMA

New York, Vineri 4 Martie 1977, orele 1,19 p.m.- 1,30 p.m. sediul Ligii Internationale Internationale pentru Drepturile Omului, 777 United Nations Plaza, telefon 972-95 54

B.C.: Alo, doresc să vorbesc cu Dl. Paul Goma.
P.G.: La telefon Paul Goma.
B.C.: Aici Liga Internațională pentru Drepturile Omului-organizație cu statut consultativ la O.N.U. și la Consiliul Europei, cu sediul la New York.
P.G.: Am auzit acum la radio despre Dvs.
B.C.: Vă vorbește compatriotul Dv-stră Prof. Universitar Brutus Coste.
P.G.: Vă salut D-le. Profesor.
B.C.: Și eu sunt încântat să vă vorbesc. Am fost rugat de Președintele Ligii, cunoscutul avocat Jerome J. Shestack, să vă aduc salutul Ligii și să vă asigur că președintele ei se simte solidar cu Dv-stră.. în strădaniile pe care le depuneți cu atâta abnegație ca să vedeți respectate drepturile compatrioților Dvs-tră., precum și drepturile Dvs. de om și distins scriitor.
P.G.: Vă mulțumesc.
B.C.: Am mai fost rugat de către Comisia Congresului Statelor Unite creată în scopul de a urmări de aproape executarea obligațiilor asumate de semnatarii Actului Final de la Helsinki, să vă asigurăm de întregul ei sprijin.
P.G.: Vă mulțumesc foarte mult.
B.C.: Comisia va începe o anchetă parlamentară la 15 Martie cu privire la reunificarea familiilor și problemele de emigrare în țările care au participat la Conferința dela Helsinki, printre ele și România. Dacă aveți vreun mesaj, Comisia ar fi gata să-l încorporeze în volumul oficial în care va fi tipărit dosarul anchetei.
P.G.: Așa . . .
B.C.: Aș vrea să vă spun două lucruri despre Liga Drepturilor Omului. Ea este formată din personalități de reputație internațională și din zeci de grupări afiliate, de pe tot întinsul globului, printre care și un comitet sovietic prezidat de Academicianul Andrei Saharov, care de altfel este membru în Consiliul de Direcție al Ligii. Liga urmăreste și denunță în fața opiniei publice mondiale încălcările aduse drepturilor omului așa cum au fost definite printr'o serie de acorduri internaționale. Fiind animată exclusiv de dorința de a vedea respectate drepturile individuale și sociale de care ar trebui să se bucure toată omenirea. Liga este neutră față de luptele politice și ideologice. Si-acum, dacă-mi dați voie, aș vrea să vă pun câteva întrebări.
P.G.: Vă rog.
B.C.: Răspunsurile Dvs. am dori să le notăm cuvânt cu cuvânt, dacă bine-nțeles nu aveți nici o obiecțiune.
P.G.: Da
B.C.: Prima întrebare: Care este situația Dvs. în acest moment? Puteti intra și ieși din locuință? Puteți primi vizite? Vi se poate telefona și puteți face chemări în interiorul țării?
P.G.: Pot să vă răspund?
B.C.: Desigur . . .
P.G.: Situația mea este următoarea: Stau în casă, uneori telefonul interior, adică în România, merge; alteori este tăiat. Telefonul dv-stră. este primul telefon internațional de 5 zile care funcționează. Ați înțeles? Până acuma sunt 72 (șaptezeci și două) de semnături pe scrisoarea noastră.
B.C.: Imi pare foarte bine.
P.G.: Europa Liberă a rămas în urmă cu patru zile, când erau numai 28. Vă rog să notați că s-a declarat de acord cu noi și poetul și criticul literar Ion Negoițescu.
B.C.: Imi dați voie să vă pun o a doua întrebare? Ce fel de pază se exercită asupra D-stră acuma. Cam câți reprezentanți ai organelor de stat sunt postați...
P.G.: Un număr mare de civili . . . la poartă, care îi împiedică pe toți cei care vor să vină, îi legitimează, îi timorează, îi duc la secție . . .. cu toate acestea însă au pătruns câțiva.
B.C.: Dv-stră vă socotiti sau nu în stare de arest la domiciliu? Time Magazine cunoscuta revistă și New York Times susține acest lucru.
P.G.: Vă rog puțin mai tare, că nu aud! Nu înțeleg, au început să fâșâie. V-aș ruga să repetați!
B.C.: Dv-stră vă socotiți sau nu în stare de arest la domiciliu?
P.G.: Nu, nu mă socotesc. Eu pot să ies, pot să ies în oraș însă nu prea ies. Oamenii fie că telefonează, dacă reușesc, fie că ajung până la mine, dacă reușesc să ajungă. Nu sunt arestat.
B.C.: Este adevărat că vi s-a oferit pașaport ca să părăsiți țara?
P.G.: Nu, nu vreau.
B.C.: Dar vi s-a oferit pașaportul?
P.G.: Nu direct de la autorități, ci prin intermediari, mi s-a sugerat.
B.C.: In ce privește dreptul Dvs. de muncă în domeniul în care v-ați ilustrat, continuă el să vă fie refuzat, și ce face Uniunea Scriitorilor?
P.G.: Aud foarte prost.
B.C.: Uniunea Scriitorilor vă dă o mână de ajutor?
P.G.: Până acuma nu s-a rezolvat nimic. In afară de traducerea soției mele, care se zice că a fost trimisă la imprimerie, dar eu nu am cum să verific, nimic altceva nu s-a întâmplat.
B.C.: După unele știri din presă, un important personagiu politic v-ar fi promis reexaminarea măsurilor luate ca să se împiedice publicarea scrierilor Dvs. Ne puteți spune ceva nou în această privință?
P.G.: Da, am avut o întâlnire cu Dl. Burtică, ați auzit cred; nu mi-a promis nimic; mi-a spus doar că dacă îi voi prezenta manuscrisele mele și le va citi, și va considera că sunt publicabile, se vor publica, cu excepția cărților publicate în occident, ceeace este deja o condiție foarte grea.
B.C.: Cum vă țineți la curent cu reacția stârnită în străinătate, reacție foarte puternică de altfel, la acțiunea Dv-stră.
P.G.: Numai prin Radio Europa Liberă, unica sursă.
B.C.: Ați aflat de pildă, despre protestul adresat Președintelui R.S.R.-ului de către Centrul American PEN, PEN - Clubul American, sub semnătura președintelui său și a unor scriitori de talia lui Arthur Miller, Edward Albee și Kurt Vonnegut? Ați aflat de această intervenție?
P.G.: Nu, nu am aflat.
B.C.: Vreau să vă informez că s-a produs această intervenție. O lungă listă de foarte distinși scriitori americani care protestează împotriva măsurilor luate contra Dvs. și cere respectarea principiilor statornicite la Helsinki.
P.G.: Asta mă mai încurajează un pic.
B.C.: Puteți să ne dați adresa Dvs.? In ce fel de cartier și imobil locuiți?
P.G.: Da, sigur că da. Adresa mea este: Aleea Compozitorilor nr. 10, apartamentul nr. 20, cartierul Drumul Taberii, Bucuresti VII. Acesta este un bloc din cartierele noi.
B.C.: Sunteți de acord că răspunsurile Dvs. să fie difuzate prin presă și radio inclusiv postul care se aude cel mai mult în țară? Aveti vre-o obiecțiune?
P.G.: Nu, n-am nici-o obiecțiune. Din moment ce este singura sursă nu-i mai căutăm de dinți.
B.C.: Vă spuneam la începutul conversației noastre, că Comisia Senatului care urmărește executarea obligațiilor dela Helsinki, ar fi foarte dornică să aibe un mesaj din partea Dvs. Dacă doriți puteți să ne dați acest mesagiu pe care-l vom transmite acestei Comisii a Congresului American.

Intrerupere de circa un minut

P.G.: Alo, m-ați auzit?
B.C.: Nu, a fost o întrerupere, în care nu v-am auzit deloc.
P.G.: . . . . Au fost mai mulți, dar n-au putut să pătrundă până la mine.
B.C.: Cine?
P.G.: Cei care au încercat să vină să semneze, să se solidarizeze cu scrisoarea noastră

o nouă întrerupere de circa 30 de secunde

B.C.: Alo, Dl. Goma? A fost din nou o întrerupere în care n-am putut să vă aud.
P.G.: Da, lucrează băieții, lucrează, așa fac și cu celelalte telefoane.
B.C.: Libertatea cuvântului și a comunicărilor!
P.G.: Deci cam asta este situația mea.
B.C.: Vă întrebam dacă aveți vre-un mesaj pentru Comisia Congresului care va face o anchetă despre executarea clauzelor dela Helsinki.
P.G.: Nu am un mesaj pregătit. Oricum ne considerăm mai puțin singuri aflând ceeace ne-ați comunicat Dvs., și vă mulțumim Dvs. care vă interesați și de-acolo de noi și să sperăm că totul va fi bine.
B.C.: Vreau să vă cer voie din partea Președintelui Ligii să vă chemăm din când în când și să ne interesăm de ce se mai întâmplă. Dacă nu aveți vre-o obiecțiune, vom căuta din timp în timp să fim în contact cu Dv-stră.
P.G.: Plăcerea va fi a mea, în special.
B.C.: Vă dorim tot norocul. Dumnezeu să vă aibă în paza lui
P.G.: Mulțumesc.

Ptr. conformitate cu banda magnetică de pe care a fost transcrisa, Av. Cornel Dumitrescu.

DISIDENŢA ROMÂNEASCĂ ÎN AMPLOARE

Urmare din pagina 4

cunoaşterea integrală a creaţiei majore a trecutului ? Aşa cum ne putem oare sărăci patrimoniul spiritual prin izgonirea operelor realizate de românii de dincolo de hotarele ţării, ca de pildă opera ştiinţifică a lui Mircea Eliade, Eugen Ionescu-atât de interesant şi semnificativ înrădăcinat în scrierile sale, în limba română ? N'a fost destul că am respins la timpul său pe Brâncuşi, că am lăsat pe Enescu să-şi sfârşească viaţa în străinătate, opera lor fiind "reconsiderată" abia după moarte ? Că am creat în societatea noastră un climat nefavorabil pentru cultură încât atâţia tineri talentaţi au preferat să ia drumul exilului. Dar, să mai menţionez încă cu şi mai mare durere, exilul interior, adică, înlăuntrul hotarelor României, al atâtor scriitori de valoare ale căror cărţi nu mai ajung să fie scrise din descurajare sau dacă au fost scrise sunt refuzate de edituri. Toate constatările triste de mai sus se datoresc împrejurării că în România de astăzi se pune mult mai mare zel pentru perfecţionarea " administraţiei culturii " decât pentru stimularea creaţiei spirituale".

Desigur că această scrisoare a lui Ion Negoiţescu către Paul Goma, alăturată celorlalte scrisori şi documente ale mişcării româneşti pentru drepturile omului, vor fi prezentate Conferinţei de la Belgrad, care se va întruni la începutul lunii Iunie pentru a verifica îndeplinirea Actului Final de la Helsinki de către statele semnatare, inclusiv România.

Alt intelectual care şi-a manifestat simpatia faţă de acţiunea lui Goma este scriitorul român Nicolae Breban, fost între anii 1969-1974, supleant al Comitetului Central al partidului comunist.

Intr'un interviu, pe care acesta l-a acordat televiziunii vest-germane la 3 Martie 1977, a calificat campania pentru drepturile omului în România dusă de Goma, drept " cinstită şi curajoasă ".

Aşa cum arătam la începutul articolului nostru, activitatea lui Goma şi a celorlanţi luptători pentru drepturile omului din România, a revenit în centrul atenţiei, odată cu trecerea pe planul al doilea al problemelor legate de seismul de la 4 Martie. Profitând de prezenţa la Bucureşti cu ocazia cutremurului, mai mulţi ziarişti şi reporteri de televiziune occidentali, au reuşit să-l intervieze pe Paul Goma în legătură cu mişcarea pentru drepturile omului în România care ia o tot mai mare amploare, ca un bulgăre de zăpadă care cu cât se rostogoleşte mai mult se face mai mare, mai mare, până declanşează o avalnşă.

SPITALE PSIHIATRICE

La 26 Februarie 1977, Paul Goma i-a acordat un interviu scriitorului român Virgil Tănase, care a fost publicat în revista parisiană "Le Nouvelle Literaire" din 3 Martie, în care printre altele afirmă că are cunoştinţă de cel puţin opt cazuri de internări în spitale psihiatrice, pentru delicte de opinie. In legătură cu aceasta, Comitetul francez pentru apărarea drepturilor omului în România a dat publicităţii la 12 Martie, următorul comunicat:

-"Comitetul francez pentru apărarea drepturilor omului în România ţine să atragă atenţia opiniei publice asupra internărilor psihiatrice din România la care sunt supuse în momentul de faţă mai multe persoane pentru delict de opinie. Intr'un interviu acordat de Paul Goma televiziunii olandeze scriitorul român face cunoscut că trei din semnatarii scrisorii sale adresate ţărilor participante la viitoarea Conferinţă de la Belgrad, au fost internaţi în institute psihiatrice. Internarea pentru delicte de opinie în spitale psihiatrice se face în cadrul Decretului numărul 12 din 1965. Acesta este decretul la care face aluzie Paul Goma în interviul publicat în "Le Nouvelle Literaire" din 3 Martie, semnalând alte opt cazuri de internări abuzive printre care cazul lui Gheorghe Braşoveanu căruia i s'a reproşat că a ţinut o conferinţă despre viaţă şi Dumnezeu.

Ne-au parvenit şi alte informaţii de acest fel şi se pare că în afara spitalului Bălăceanca, confirmat şi de mai multe surse există două instituţii folosite în acest scop: Secţia neuropsihiatrică de la Braşov şi Spitalul Psihiatric de la Gătaia(lângă Timişoara). In această lumină trebuie interpretată punerea în gardă adresată medicilor psihiatrici români de doctorul Ion Vianu în numărul din Octombrie 1976 al revistei "Viaţa Românească". In articolul său intitulat: "Psihiatrie, Anti-Psihiatrie şi Hiper-Psihiatrie, doctorul Vianu scrie: "O atitudine tipic hiper-psihiatrică pe care trebuie s'o subliniem aici, pentru a păstra demnitatea psihiatricului, este aceea care constă în a atrage în sfera delirului persoanele dominate de o idee".

Comitetul a mai dat publicităţii încă un comunicat la 14Martie în care informează opinia publică mondială asupra internărilor în spitale psihice pentru delicte de idei şi asupra nerespectării drepturilor omului în România.

Agenţia de ştiri United Press International (U.P.I.) a publicat o corespondenţă trimisă la 16 Martie de la Bucureşti de către Richard Gross în care acesta din urmă relatează despre o convorbire purtată de el cu Paul Goma. Iată în traducere textul acestei corespondenţe: " Scriitorul român Paul Goma declară că regimul dela Bucureşti a trimis în spitale de alienaţi mintali persoane privite ca fiind neloiale faţă de regim. Goma, liderul recunoscut al celor care activează pentru respectarea drepturilor omului în România, a afirmat în cadrul interviului pe care i l-au luat personal, că ştie despre mai multe persoane care au fost internate la un moment dat pentru perioade mergând până la 6 luni în asemenea spitale de alienaţi mintali.

Goma a spus că există patru spitale de genul acesta folosite în scopul respectiv dintre care două în Bucureşti. Spitalul Bălăceanca şi Cula şi spitalele din localităţile Poiana Mare-Jud. Dolj şi din orăşelul Petru Groza-Jud.Bihor.

Interviul lui Goma, care este în vârstă de 41 de ani, încărunţit înainte de vreme, şi poartă o barbă alburie şi ochelari cu rame groase, a avut loc în minusculul lui apartament de două camere în care locuieşte împreună cu soţia lui- Ana Maria în vârstă de 30 de ani şi cu fiul lor în vârstă de un an şi jumătate, precum şi cu un câine prepelicar. In intervalul de o oră au bătut la uşă trei persoane care doreau să semneze apelul către Conferinţa dela Belgrad. Stând pe marginea biroului lui uzat, Goma povesteşte că cei patru foşti internaţi în spitale de alienaţi mintali au refuzat să semneze o declaraţie emisă de guvern în 1975.

Această declaraţie constă într'o făgăduială solemnă de credinţă faţă de regimul Ceauşescu. Cei patru precum şi alţii, au fost ridicaţi în timpul unor perioade delicate şi trimişi în spitalele de nebuni. Două dintre aceste perioade le-au constituit întrunirea de la Bucureşti a Pactului dela Varşovia în Noiembrie trecut, şi vizita în România a fostului Preşedinte Gerald Ford în August 1975. Diplomaţii occidentali declară că ei au aflat despre asemenea măsuri.Goma a spus că cei patru semnatari trimişi în spitale de nebuni sunt: Păun Stoian, inginer mecanic din Bucureşti;Gheorghe Braşoveanu, un economist; Paulina Cătănescu, ingineră chimistă; şi VasileParaschiv, un muncitor mai bătrân fost membru al partidului Socialist dininainte de cel de al doilea război mondial. " Nici unu dintre aceşti oameni nu este nebun" a exclamat Goma. Toţi cei patru i-au predat lui Goma declaraţii semnate în care confirmă deţinerea lor în acele spitale.

Paul Goma afirmă că Ion Vianu, un psihiatrist care a semnat şi el apelul lui Goma a declarat că doreşte o viză de plecare în Franţa, lucru pe care autorităţile i-l au acordat recent altor activişti români pentru drepturile omului."Sunt obosit",-scrie Vianu într'o declaraţie pe care i-a dat-o lui Goma. Am văzut prea multe lucruri aici. Am văzut şi mediocritatea deghizându-se în ştiinţă, după cum am văzut şi forţa brutală la lucru. Nu văd cum s'ar putea sfârşi această situaţie. Este motivul pentru care m'am decis să plec".

Braşoveanu i-a povestit lui Goma că el a fost unul din cei ridicaţi înainte de întrunirea Pactului de la Varsovia şi trimis într'unul dintre spitalele de alienaţi mintali unde după cum s'a exprimat el, era o aglomeraţie teribilă.

Stoian i-a povestit lui Goma că a refuzat să semneze declaraţia de loialitate faţă de regim pentrucă, cum a spus el, "aceasta este o lege făcută pentru sclavi". Acum două săptămâni el a înlocuit semnul obişnuit de identificare pe care-l poartă toţi cei ce lucrează, cu o inscripţie constând din cuvântul -SCLAV-.

Goma declară că i-a spus Sâmbătă lui Cornel Burtică că este împotriva Constituţiei Române să forţezi pe oameni să semneze un jurământ de loialitate. Burtică a replicat că populaţia trebuie să se supună legii. "I-am spus că legea aceasta a fost stupidă" a declarat Paul Goma.

Scriitorul român a relatat că la întâlnirea din 12 Martie cu Burtică, în fostul Palat Regal, peste drum de clădirea Comitetului Central, acesta i-a reproşat că în fond l-a atacăt pe Nicolae Ceauşescu în clipa în care i-a scris o scrisoare în care apelează la el să semneze o declaraţie de solidaritate cu luptătorii pentru drepturile cetăţeneşti din Cehoslovacia, grupaţi în jurul "Charte 77". Goma a spus că el l-a privit pe Ceauşescu drept un bărbat curajos, de vreme ce el s'a pronunţat în mod răspicat împotriva invadării sovietice a Cehoslovaciei în 1968 şi deaceea i-a cerut să arate din nou acelaş curaj.

Goma declară că el nu şi-a dat seama că l-a iritat pe Nicolae Ceauşescu. La cerere de a i se acorda un interviu cu Ceauşescu, Cornel Burtică i-a răspuns cu un categoric NU !

Goma declară că îi este teamă că va fi arestat,dar diplomaţii occidentali dela Bucureşti, afirmă că autorităţile nu-l vor încarcera pentrucă se tem de ecoul pe care l-ar produce lucrul acesta în occident.

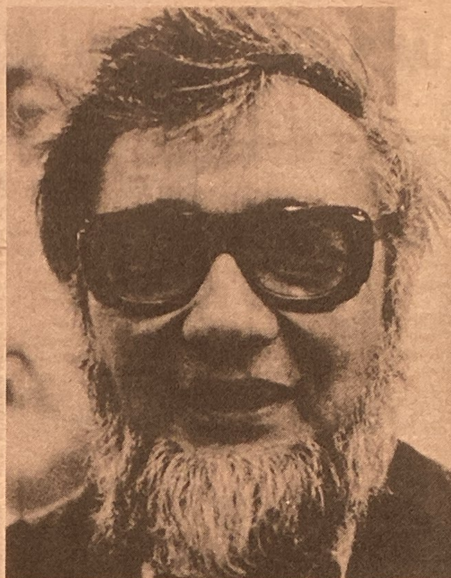
Scriitorul român vede că Conferinţa dela Belgrad, a cărei întâlnire pregătitoare este programată să înceapă la 15 Iunie, începe să se contureze ca o confruntare între Est şi Vest, în privinţa problemei drepturilor fundamentale ale omului, temă alimentată de activitatea din ce în ce mai răspândită a luptătorilor pentru drepturile cetăţeneşti din Europa răsăriteană şi de poziţia foarte clară a Preşedintelui Carter.

Goma a spus că i-ar place să se întâlnească un cetăţean american pentru a-i strânge mâna " ca să-l felicit pentru faptul că există pe lume această presă care poate să silească pe un preşedinte să demisioneze" La fel el e bucuros că Preşedintele Carter "vorbeşte aşa de limpede despre drepturile fundamentale ale omului" E ceva de necrezut că un asemenea preşedinte există, a spus Paul Goma în încheiere.

Noi cei care trăim în lumea liberă, nu putem decât să le strângem mâna lui Paul Goma şi celorlanţi luptători pentru binele poporului nostru, urându-le să izbândească în lupta pe care-au început-o.

Suntem alături de voi, fraţi din ţară !

Av. Cornel DUMITRESCU

LUI PAUL GOMA SI CELORLANTI VITEJI FRATESCUL NOSTRU OMAGIU

De peste tot- din Maramureş
de prin Banat, ori de-ai Câmpiei,
aţi fost aleşi de însuşi Domnul
să strigaţi chinul României.

In scrisul tău, în vorba voastră
mamele-au salbe de jale;
plânge brazda, doină apa
moarte vieţi purtând la vale.

In vibrarea vocii voastre
geme pruncul ne-hrănit.
Plâng altare pângărite,
frunţi şi suflet viscolit.

Sub decenii troenite'n
rezonanţe de Sibir,
dezvelit-aţi sârmi ghimpate;
vaste arii-cimitir.

Glasu-vă sperie Gherle,
măscăricii-politruci,
"treburile lor...interne";
răstignirea fără cruci.

...Dacă vă vor pune'n fiare,
"culturalii" se înşeală:
Prometeii scânteiază
mai fulgerător din smoală.

Adevărul spus odată
nu mai încape sub forţă
El este flacără sacră:
torţ'aprins'aprinde torţă.

...Voi v'aţi născut din vatra Dacă.
Din rezistenţă şi ţărână.
Din dinţii strânşi şi din dreptatea,
spuzită'n ţărănească stână.

Voi- viteji cu mâna goală,
sunteţi Apa Vie, Tara.
Dumnezeu vă dea putere !
Lupta voastră-i Primăvara !

Constanţa MARIN

ÎMPERIUL SOVIETIC SE CLATINA

Miron BUTARIU

In urma Acordului dela Helsinki, semnat de35 de Guverne din Europa de Apus și Statele Unite și Canada, în vara anului 1975; acord pe care unii desnădăjduiți l'au calificat "piatră pe mormântul libertății țărilor subjugtă de Rusia Sovietică", sunt vădite semne care arată că imperiul sovietic se clatină și odată cu el și regimurile comuniste impuse de el, asupra popoarelor din Europa de Răsărit. Sovietele se așteptau să tragă numai foloase, dupăce au primit o recunoaștere formală a frontierelor impuse cu forța armată. Ca de obicei au nesocotit puterea și fascinația libertății care însuflețește popoarele asuprite. Dealtcum mulți oameni politici și presa lumii occidentale, au atribuit foarte mică însemnătate obligațiilorde a respecta drepturile omului, cuprinse în așa numitul "Coșul Trei" al Acordului. In fapt Acordul trâmbițat ca un triumf al politicei externe a Rusiei Sovietice; a pus la dispoziția luptătorilor activi pentru libertate din acest imperiu modern de sclavie; un document legal; care forma nu numai putere de lege internațională, ci mai ales o lege internă, care trebuia să fie respectată. Documentul acesta a dat viață dispozițiilor constituționale și legilor în vigoare din țările captive, care rămăseseră literă moartă; sufocate de sistemul terorii organizate și spaima cetățenilor care ar fi încercat să ceară aplicarea lor.

Lucrurile au luat o întorsătură dramatică, prin alegerea lui Jimmy Carter, ca președinte al Statelor Unite. În cuvântarea rostită după depunerea jurământului, pe biblia primită cadou dela învățătoarea sa, de școală primară, a spus: ... "Pentrucă noi suntem liberi, nu putem nicicând să rămânem indiferenți la soarta libertății din alte părți ale lumii. Simțul nostru moral ne dictează, să facem deosebire clară între aceia care împărtășesc cu noi respectul pentru drepturile omului " (Los Angeles Times, 20.I. 1977). Președintele Carter își lua obligația solemnă în fața lumii întregi să pună la baza politicii externe americane idealismul, dorința tuturor popoarelor de a trăi în libertate. Principiile care trebue să stea la baza politicei externe americane, au fost subliniate într'un documentat articol, scris de William W. Scranton, fruntaș al Partidului republican, fost ambasador al Americei la Națiunile Unite . . . " Politica noastră externă în aceste vremuri tulburi ale lumii nucleare", scria el- "trebue să se bazeze neapărat pe percepte idealistice și principii practice .... negocierile cu Rusia Sovietică și relațiile normale cu ea, trebue să fie determinate de standardul asupra căruia am căzut de acord la Helsinki. In toate împrejurările noi trebue să facem presiuni ca regimurile totalitare să respecte drepturile omului. Noi trebue să oferim fără nici o încetare speranță în libertate tuturor popoarelor lumii". (Los Angeles Times, 1. XII. 1976).

Presa care a tratat noua politică americană cu scepticism și rezervă aprobat aproape cu unanimitate străduințele Președintelui pentru aplicarea convențiilor internaționale, ca drepturile omului să devină realități.

Incurajați de acestea, grupurile de activiști pentru drepturile omului din Rusia Sovietică și țările subjugate de ea, au început să se manifesteze în public, înfruntând represiunile poliției secrete. Scrisoarea Președintelui adresată lui Andrei D. Saharov înmânată acestuia de Ambasadorul Statelor Unite la Moscova; a primit multă publicitate; iar grupurile de activiști din toate țările robite au început să se manifesteze. Fără nici o îndoială că a contribuit la intensificarea opoziției împotriva regimurilor comuniste, emisiunile posturilor de radio Radio Europa Liberă și Vocea Libertățiicare transmiteau și continuă să transmită știri și comentarii în limbile naționale. In Lituania un grup de activiști au format un comitet care culege date de violare a Acordului dela Helsinki. In Cehoslovacia un număr de peste 300 scriitori, artiști, oameni de televiziune și radio, au semnat un document "Charta Drepturilor din 1977", denunțând într'o conferință de presă violarea drepturilor omului. In Ungaria 34 intelectuali foarte cunoscuți s'au solidarizat public cu Charta Drepturilor din Cehoslovacia. In Iugoslavia 60 fruntași ai vieții publice literare au adresat petiții Guvernului, cerând încetarea discriminărilor împotriva unor scriitori proscriși, pentru activitate drepturilor omului. In Germania de Răsărit, peste 100,000 oameni au făcut cereri, bazate pe Acordul dela Helsinki, de a li se permite să plece, pentru a se reuni cu familiile lor ce trăesc în Germania de Apus. In Polonia 22 disidenți, membrii ai Comitetului pentru apărarea muncitorilor, condamnați pentru opoziția lor împotriva guvernului. Intr'o scrisoare deschisă ei s'au solidarizat cu scriitorii Cehoslovaci și cu Andrei D. Saharov din Rusia.

Cum era de așteptat asemenea manifestații publice de protest au avut loc și în România. La 9 Februarie 1977 scriitorul Paul Goma, a înmânat reprezentanților presei străine, o scrisoare prin care se "solidarizează cu acțiunea scriitorlor din Cehoslovacia"; pentrucă situația noastră este întocmai ca a voastră.

La 17 Februarie Paul Goma dă un interviev ziarului Tribune de Geneve, in care spune că "starea drepturilor omului a devenit cu mult mai proastă, după semnarea Acordului dela Helsinki". Spune că împreună cu alți 8 inși au semnat o scrisoare, care au trimis-o tuturor Guvernelor care au semnat Acordul dela Helsinki, arătându-le lipsa de drepturi umane din România, făcând un călduros apel să "folosească bunele lor oficii, convingând Guvernul român să respecte obligațiile luate pentru respectul drepturilor omului". "Noi nu cerem altceva - a spus el - decât ca Guvernul să respecte legile pe care el insuși le-a făcut". Tovarășul Nicolae Ceușescu, urmând exemplul Kremlinului a denunțat cu vehemență asemenea manifestări, calificând "trădători pe toți aceia care voesc să părăsească țara, subliniind că în "România nu va fi și nu este loc pentru altă democrație, în afară de aceia a muncitorilor, care clădește socialismul și comunismul".

Trista realitate este lipsa completă de drepturi umane. Dovezi depline în aceasta privință au fost prezentate în fața Sub - Comitetelor Senatului și Camerei Reprezentanților din Septembrie 1976; care cuprinde memoriile prezentate și depozițiile martorilor, în două broșuri, publicate acum câteva luni.

Sunt deci semne că imperiul sovietic se clatină. Am convingerea deplină că dedicația noastră mai puternică pentru libertatea poporului român și străduințe continui pentru a ușura soarta fraților noștri din România; vor putea duce la distrugerea imperiului sovietic.

Miron BUTARIU

MINCIUNA MINCIUNILOR

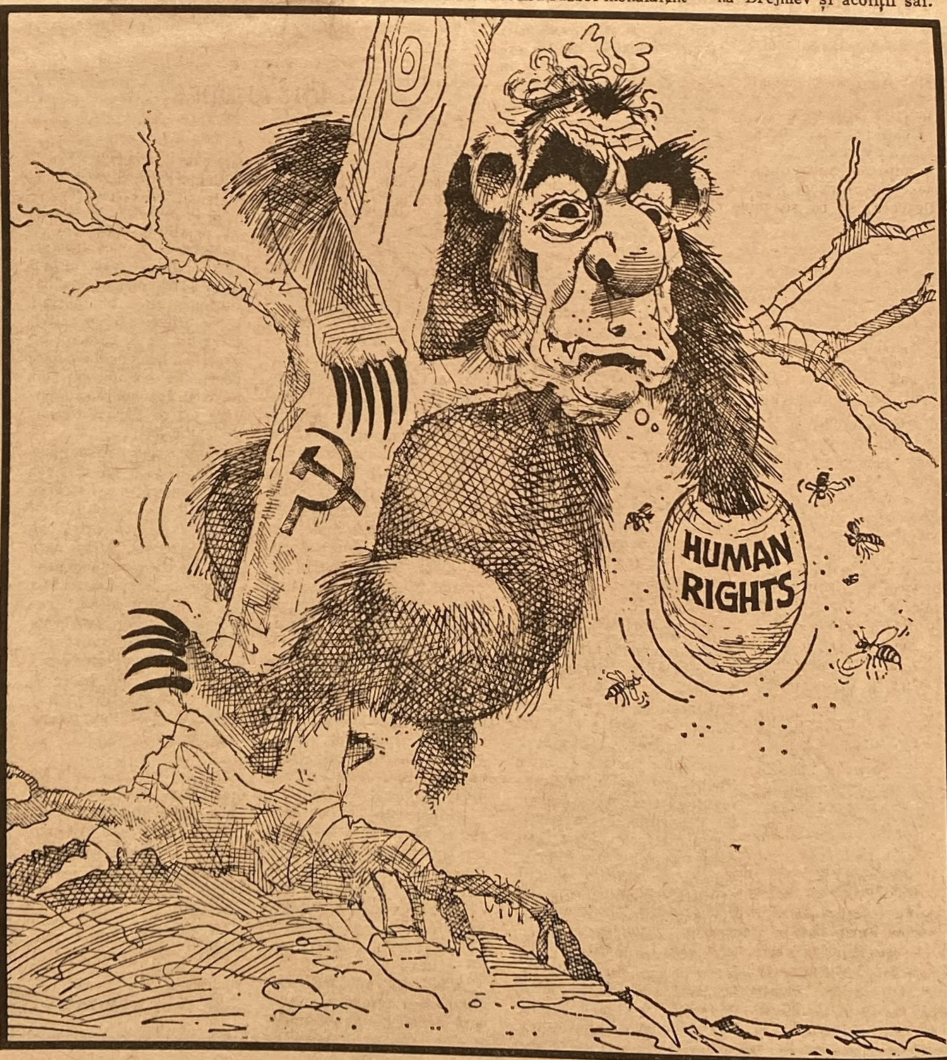
Coperta cărții : " THE RUSSIAN VERSION OF THE SECOND WORLD WAR " (VERSIUNEA RUSEASCA ASUPRA CELUI DE AL DOILEA RAZBOI MONDIAL.

V'ați întrebat oare cândva: ce anume povestesc elevilor lor învățătorii din Rusia Sovietică în legătură cu cel de al doilea război mondial? ...

Recent, la Londra, în Anglia, a fost publicată în limba engleză, traducerea unei cărți de școală din Uniunea Sovietică ce poarta titlul: "VERSIUNEA RUSEASCA ASUPRA CELUI DE AL DOILEA RAZBOI MONDIAL", ce conține cu adevărat câteva surprize istorice. Aflăm astfel din conținutul ei că, elevilor li se povestește că: Uniunea Sovietică a fost singura țară din lume ce a făcut un efort pentru a îngrădi agresiunea fascistă; că iarăși: în luptele dela Dunkirk, trupele engleze au scăpat de a fi anihilate datorită faptului că Hitler a ordonat generalilor săi să nu-i extermine pe englezi, și colac peste pupăză, că, victoria lui Montgomery dela El Alamein, n'a fost un rezultat al bravurei soldaților englezi, ci datorită faptului că trupele din Africa au fost transferate pe frontul rusesc.

Cartea aceasta, repetăm, dedicată școlarilor din U.R.S.S., se încheie cu următoarea concluzie: datorită triumfului sovietic în cel de al doilea război mondial întreaga lume s'a convins asupra durabilității și a unei vieți de mare amploare în cadrul sistemului socialist.

Că aceasta este, și rămâne în istorie, una dintre cele mai mari minciuni și falsificări, o confirmăm noi astăzi și o vor confirma istoricii ce vor veni după noi. Dar, iarăși, pentru istorie, credem că e cazul de a le spune muscalilor, că, fără de sprijinul americanilor și englezilor, ei n'ar fi putut câștiga cel de al doilea război mondial, și că iarăși, la Moscova, dacă mai trăia, în palatele Cremlinului, stătea azi Hitler și nu Brejniev și acoliții săi.

DIN TRECUTUL NOSTRU

CĂILE DE LUMINĂ, DE JERTFĂ ŞI DE BIRUINŢĂ ALE NEAMULUI

UN DESCHIZĂTOR DE DRUMURI: ION ANDREESCU

Nicolae NOVAC

Acelora ce se mai întreabă încă: ce au făcut Românii atunci când cultura şi civilizaţia Europei apusene înflorea ca o măreaţă şi minunată grădină, nu le putem da decât un singur şi cutremurător răspuns: în acele vremuri, Românii îşi vărsau sângele la poarta de răsărit a Europei unde-i aşezase Dumnezeu, pentru ca, îndărătul acestui zid al plângerii şi scrâşnirii dinţilor, literatura, arta şi muzica Europei de apus să poată creşte spre piscurile cele mai însorite ale desvoltării lor. Când poeţii, sculptorii, arhitecţii, pictorii şi compozitorii Europei făureau opere nemuritoare, la Dunăre şi în Carpaţi, Românii abia dacă aveau timp să-şi îngroape creştinește morţii, între două lupte cu păgânii năvălitori, necum să mai aibe răgaz ca să frământe lutul unei viitoare statui, să combine culorile unui tablou sau să aşeze pe portative notele unei nemuritoare simfonii. În scurtele popasuri dintre două războaie, abea de găseau tihna de a încrusta un fluer din care să-şi cânte doinele de dor şi de jale, să ridice o troiţă întru cinstirea lui Dumnezeu şi'n amintirea morţilor, pe care să înscrie cu dalta şi briceagul meandrele mioritice ale sufletului, sau să scrie în minunate culori unpsalm românesc pe un ou de Sfintele Paşti. Deaceea, să nu se mire nimeni că Românii apar în istoria culturii şi civilizaţiei Europei atât de târziu şi că începuturile lor sunt atât de modeste. Nu fiindcă n'ar fi avut talentul dela Dumnezeu, ci fiindcă istoria le-a fost potrivnică. Aşa se face că, atunci când a bătut şi pentru Români ceasul intrării lor în lume, scriitorii, sculptorii, pictorii şi compozitorii români să-şi ia desaga în spate şi să plece în Apus, pentru a învăţa dela fraţii lor mai mari, pentru cari îşi vărsaseră sângele, ceea ce n'avuseseră timp să înveţe singuri acasă dealungul veacurilor de bejenie.

Printre aceşti pelerini la Mecca culurii apusene, se numără şi pictorul ION ANDREESCU, deschizătorul de noi orizonturi plastice în pictura românească.

Ion Andreescu s'a născut în ziua de 27 Februarie 1850, în Bucureşti. După terminarea cursurilor primare, într'o şcoală particulară, urmează patru ani la Liceul Lazăr şi trece în clasa a cinci-a la Liceul Sfântul Sava. Din cauza sărăciei în care ajunsese familia sa în acest timp, este silit a-şi întrerupe studiile liceale în 1869. Simţindu-se atras spre desemn, el urmează însă cursurile de caligrafie şi desemn de pe lângă Şcoala de arte frumoase din Bucureşti condusă de pictorul Teodor Aman, şi în Octombrie 1870, este numit profesor asistent de desemn şi caligrafie la Şcoala Comercială din Bucureşti. În Septembrie 1872, Andreescu este numit profesor de desemn şi caligrafie la Seminarul din Buzău şi apoi la Şcoala secundară Tudor Vladimirescu.

În această calitate de profesor de caligrafie şi desemn, Andreescu trăeşte în Buzău, între şcoală şi crâng, unde merge adeseori cu lădiţa de creioane colorate sau tuburi de vopsele şi cu un carton sau bloc de hârtie sub braţ, pe care aşterne peisagii din crângul buzoian expunându-le apoi prin cafenelele centrale din Buzău cu speranţa că se va găsi cineva care să i le cumpere, aşa ca să-şi poată procura alte vopsele, pânză, hârtie şi creioane.

Perioada aceasta din viaţa lui Andreescu ne este descrisă de criticul de artă George Oprescu în cartea sa "La peinture roumaine de 1800 a nos jours", apărută în Elveţia, în aceste rânduri adânc grăitoare: " În oraşul de provincie în care învăţă desemnul la elevi aproape de vârsta sa, trece drept un sălbatec şi un original. I se spunea " bătrânul" şi acest epitet spune mult asupra caracterului unui tânăr de douăzeci şi doi de ani. E întâlnit adesea într'un crâng, aproape de oraş, cu un carton sub braţ, sau pe terenurile virane pe care ţiganii duc o viaţă mizerabilă în colibele de vălătuci acoperite cu paie"...

Picturile lui Andreescu din vremea aceasta de început, sunt desigur modeste, căci tânărul nu are nici un fel de pregătire temeinică în acest domeniu. El urcă, de unul singur, pe drumul atât de dificil al acestei arte, învăţând dela natură şi în contact cu ea, arta zugrăvelii. Dar peregrinările acestea prin crângul Buzăului îl vor face să se îndrăgostească de natură şi să-i rămână fidel până la moarte. Putem spune, fără teama de a fi desminţiţi de cineva, că Andreescu este primul şi cel mai mare peisagist român.

În vacanţa de Crăciun a anului 1873, tânărul profesor de desemn şi caligrafie din Buzău, Ion Andreescu, are fericirea de a vedea prima mare expoziţie de pictură ce se deschisese în Bucureşti, şi care cuprindea pe lângă operele pictorilor autohtoni din acea vreme (printre cari marele Grigorescu se număra cu 150 de tablouri), picturi ale artiştilor europeni. Aci, şi cu această ocazie, Andreescu şi-a simţit marea chemare care-i va pecetlui restul vieţii. Aci, înconjurat de atâtea opere mărețe de artă, s'a născut cu adevărat pictorul Ion Andreescu.

Intors la catedra sa de desmn şi caligrafie şi'n crângul buzoian, el se aşează serios pe muncă şi din cele văzute şi învăţate la expoziţia din Bucureşti de ochiul său deprins să deslușească frumosul, Andreescu face progrese uimitoare. Peste trei ani, adică în 1876, la expoziţia bucureşteană organizată de către "Prietenii Artelor Frumoase", figurează şi trei tablouri ale lui Andreescu: Natură moartă cu peşti, Peisagiu în crângul Buzăului şi Flori în ulcică.

ION ANDREESCU

Cu această ocazie este descoperit de către marele Grigorescu, care recunoscându-i talentul, reuşeşte, împreună cu un grup de prieteni şi admiratori, să-i obţină o bursă de studii. Şi astfel, în Ianuarie 1879, Ion Andreescu pleacă la Paris şi în Mai expune la Salonul Parizian tablourile: Primăvară timpurie şi Târg în România. Iar în anul următor, la acelaş salon, expune: Dimineaţa în Barbizon şi Pădure la plajă.

"In puţini ani, - spune criticul Oprescu în volumul amintit mai înainte - Andreescu devine un pictor minunat. Aptitudinea sa de a vedea just şi în mare se ascuţise şi mai mult, mâna sa era mai suplă, modul său de a picta larg, Mângâietor, expresiv, modelând forma cu putere, coloritul său cald şi profund" ... Cu adevărat, Andreescu reuşise în doar câţiva ani să-şi găsească un drum propriu pe care urca acum cu o siguranţă mai mare. Nenorocul îl urmăreşte însă. Bursa de studii pe care-o avea îi este retrasă în timp ce se găsea la Barbizon şi picta în tovărăşia lui Grigorescu, fiind silit să se întoarcă în România în toamna anului 1880. Câteva ziare bucureştene dau însă în vileag nedreptatea ce i se făcuse acestui mare artist, cerând publicului să-i vină în ajutor pentru a-şi putea continua studiile. Şi publicul răspunde. Iar Andreescu pleacă din nou în Franţa şi se aşează la Barbizon. Aci, în cele câteva luni de şedere, pictează o serie de tablouri de o nespusă frumuseţe, printre cari se numără: Iarnă la Barbizon, ce va fi expus la Salonul din Paris în 1881 şi Seară de toamnă la Barbizon, ce va fi expus la Expoziţia artiştilor în viaţă din Bucureşti.

Deşi nu posedăm un material documentar mai bogat asupra vieţii lui Andreescu pentru a-i putea urmări mai îndeaproape călătoriile ce-ar fi făcut prin Europa şi contactele ce ar fi putut avea cu arta apuseană, bănuim totuşi că undeva, cândva, el a luat contact cu arta Scolii Dunărene şi a fost impresionat adânc de peisagiile lui Cranach sau Altdorfer. Căci, din ce analizăm mai mult creaţiile sale realizate după anul 1879, an când se găsea pentru prima dată în Franţa, urmând cursurile Academiei Juliane din Paris, din ce ne putem da seama mai mult de influenţa pe care a avut-o asupra artistului nostru această şcoală germană.

Afirmaţia noastră ar putea părea paradoxală cititorului care-şi va pune poate întrebarea: cum se face că trăind în mediul şcoalei franceze dela Barbizon, Andreescu creează totuşi în spiritul şcoalei dunărene?

Pentru noi, explicaţia este simplă. Filosofia interpretativă a şcoali germane a corespuns mult mai mult orizontului spiritual al tânărului pictor, care, la data aceasta, deşi se afirmase ca un puternic talent, era totuşi în căutarea unui stil propriu. Romanticismului francez, el i-a preferat sobrietatea germană. Două opere mari, realizate în acest timp vin să dovedească afirmaţia noastră că Andreescu se căuta încă, şi anume: "Stejarul" şi "La arat". Primul tablou, atât prin compoziţie şi colorit cât şi prin dramatismul vădit speculat, dovedeşte influenţa şcolii dunărene. Cel de al doilea însă, este, nici mai mult nici mai puţin decât o copie aproape fidelă a marelui şi cunoscutului tablou "Culegătoarele" de Millet. Aceeaşi atmosferă. Acelaş peisagj. Aceeaşi interpretare.

În afară de aceasta, metodele şcolii dela Barbizon îi erau deja cunoscute din operile lui Grigorescu pe cari le văzuse la expoziţia din 1873 dela Bucureşti şi cari l-au determinat să ia drumul picturii, tocmai pentru că el vedea şi simţea lucrurile altcum. Romanţei de culori, Andreescu îi va opune dramatismul realităţii. Sablonului manierist, spontaneitatea. Lirismului sentimental de a înfrumseţa peisajul, sobrietatea de a privi şi interpreta natura cu gravitate. Grigorescu pictează ce vede. Andreescu, ce simte. Si în aceasta constă deosebirea dintre aceşti doi mari deschizători de drumuri ai picturii româneşti. Primul, va duce pictura românească la nivel european. Al doilea, va aduce pictura europeană, în România. Grigorescu pune pe pânze, ceea ce Vasile Alecsandri pusese în versuri. Andreescu, priveşte însă lucrurile în adâncul lor, asemeni marelui Eminescu. Grigorescu, ca şi Alecsandri, va cunoaşte o viaţă mai liniştita şi mai sigură şi se va bucura de elogiul contemporanilor până la o vârstă mai înaintată. Andreescu, ca şi Eminescu, duce o viaţă tulburată şi plină de lipsuri, şi se va stinge înainte de a e fi realizat în întregime şi înainte de a ne fi dat tot cesa ce ar fi putut să ne dea dacă ar fi trăit douăzeci - treizeci de ani mai mult.

Incercând o comparaţie între destinul acestor doi mari titani ai picturii româneşti, regretatul Alexandru Busuioceanu scria în revista "România" dela New York din Iulie 1957, următoarele: "... Grigorescu s'a bucurat în viaţă de toată strălucirea şi de admiraţia la care avea dreptul ... Altfel a fost soarta lui Ion Andreescu, pictorul febril marcat de fatalitate, care la 32 de ani trebuia să-şi sfârşească cariera, pe un pat de suferinţă, în mizerie şi aproape necunoscut ..."

Mărturia măreţiei artei lui Andreescu culminează în marele şi neîntrecutul său tablou: "Iarnă la Barbizon" (1881). Intr'adevăr, tabloul acesta captivează prin armonia culorilor şi perfecţiunea compoziţiei. Impresionist, judecat din punct de vedere cromatic, dar pe linia tradiţiei clasice, tabloul închide în atmosfera lui un puternic sentiment de dezolare. Nimic idilic. Nimic vesel. Totu-i trist. Copacii văduviţi de frunze ce-şi profilează crengile scheletice pe firmament şi casele cu geamurile întunecate, accentuiază un sentiment de melancolie. Iar cele câteva siluete omeneşti pe care le plasează în perspectiva adâncă a peisajului, nu fac decât să accentueize şi mai mult dezolarea.

Presimţind pe semne, în adâncul sufletului său, că aceasta este ultima lui iarnă, Andreescu pune pe pânză, în culori reci, ceea ce Eminescu pusese în cele patru versuri din "Luceafărul":

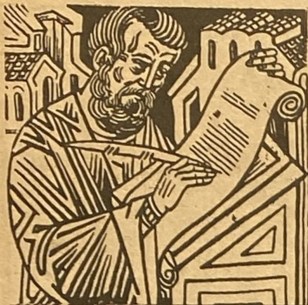
"Trăind în cercul vostru strâmt
Norocul vă petrece,
Ci eu în lumea mea mă simt
Nemuritor şi rece ..."

Se întoarce în România în Octombrie 1881, bolnav, şi deschide o expoziţie personală în anul următor, între 4 Aprilie şi 29 Iunie, în chiliile bisericii Stavropoleos din Bucureşti, în care adună peste 60 din tablourile sale.

La 3 Noembrie 1882, răpus de boală, Andreescu se cunună cu marile tăceri, încheind o viaţă scurtă şi intrând în nemurire.

In istoria picturii româneşti, el este piatra unghiulară pe care se va clădi edificiul măreţ al artei româneşti, cu ferestrele larg deschise spre universal. Drumul nou, început de el, va fi continuat de un alt mare înfrânt: Stefan Luchian.

Nicolae NOVAC

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale

din exil și din țară

romulus fabian

EU ȘI AI MEI

roman

EDITURA CARTEA ROMÂNEASCĂ

Da, mai apar din când în când în România și cărți bune, cărți a căror lectură nu-ți întoarce pe dos stomacul de-atâta colhoznicie și stahanoism, de fapte "mărețe" și "realizări multilaterale partinice" sau de invective veninoase și rușinoase aduse "burgheziei" sau unuia sau altuia dintre vechile partide istorice.

Una din aceste cărți rare este și romanul autobiografic al veteranului literaturii bănățene Romulus Fabian: EU ȘI AI MEI, apărut în anul 1973 în editura Cartea Românească din București.

Scris în pitorescul limbaj bănățean, romanul lui Romulus Fabian aduce în paginile lui o atmosferă de primăvară de altădată dintr'un sat din "Tara cântecului". Iată un scurt fragment spre exemplificare:

"Afară bate vîntu tare și ploaie. De ieri tot ploaie... Cum o fi acuma afară? Ii noapte, nu vezi nimica, numa simți vîntu cum vine și dă în tine, te împinge să te răstoarne, ploaia izbește în obraz, să bagă după ceafă, rece! . . . Mă gîndesc: Să stai acum în mijlocul văii singur și s-auzi cum fiuoane vîntul! . . . Nu, îmi spun și fug în casă, e mai bine culcat aici, sub dună, lîngă mama, și repede mă acopăr la cap. Mama doarme. E ostenită, că a spălat chimeșile. Zice că așa o dor șalele! Taica a zis să bea cîta răchie, dar ea nu bea . . ." (Pag. 123).

E, în cartea aceasta, cuprinsă viața unui sat bănățean, cu toate bucuriile și durerile de fiecare zi, alături de frumoasele tradiții și obiceiuri, ce, fără doar și poate sunt ceva nou pentru generația mai tânără, cum noui și minunate erau pentru generația noastră romanele lui Jules Verne. Numai că, de data aceasta, drumul este făcut înapoi în timp și nu peste veacuri înainte. De aceea, am spus și repetăm: aceasta este cu adevărat o carte bună, o carte ce nu putea fi scrisă de cât de un bătrân, o carte cum nu se vor mai scrie în curând altele în România, odată cu trecerea la cele veșnice a scriitorilor ce au trăit acele vremuri mioritice.

"EU ȘI AI MEI", rămâne deci, pe lângă toate celelalte merite literare ce le are, un document istoric al unor vremi apuse.

Mulțam frumos, bătrâne prieten, pentru darul făcut Țării și mândrului nostru Banat, ale cărui tradiții le-ai înscris pentru veșnicie în istorie cu această carte a ta.

Aurel D. BURGARIU

ION DUMITRIU

FORME DE ETNOCID ÎN URSS

Nu mai încape îndoială că fiecare dintre noi "făptuim" zilnic ceva pentru noi și cei apropiați nouă. Dar a face cu adevărat "FAPTA ROMANEASCA", e cu totul altceva. Prima, adică fapta zilnică, e generată din nevoia satisfacției unor trebuinți primare. Cealaltă, adică fapta românească, e dăruire, e jertfă pentru asigurarea permanenței Neamului Românesc. Fapta zilnică, e fără doar și poate de natură materială. Fapta românească e însă expresia unei datorii spirituale. Activând zilnic pentru tine și familia ta, poți să te bucuri de toate satsfacțiile materiale ale acestei vieți. Și cei mai mulți se mărginesc la astfel de "fapte". Durând însă FAPTA ROMANEASCA poți să suferi, să fii tras pe roată, să-ți pierzi libertatea, viața. De aceea, puțini se încumetă s'o facă.

Unul dintre acești puțini, e ION DUMITRU. Nu-l cunosc personal, dar i-am văzut truda, faptele. De patru ani, Ion Dumitru se zbate la Munchen să dea viață din viața lui Cenaclului Literar - Artistic "APOZIȚIA". Și cu sacrificiul a sute de ore de lucru, scoate anual revista acestui Cenaclu. Ar putea să se publice întâi pe el, căci în fond el este cel care jertfește cel mai mult. Ion Dumitru e însă în primul rând un însuflețit pentru toți cei mulți, dând întâi loc celorlalți, și dacă mai rămâne ceva, e prezent. El polarizează, adună, clădește. Simți asta parcurgând "APOZITIA".

Ion Dumitru iubește poezia. O publică, mai ales pe a altora în "APOZITIA". Poet el însuși, cititorii "Cuvântului Românesc" au avut prilejul în numărul din Ianuarie să se înfioare citindu-i "ZAMOLXE". E în această poezie o minunată confesiune. Poetul cu țara'n desagă, reamintindu-și de zeul străbun, simbol al bărbăției și al vieții fără de pată, uită de spaimă, chin și umilință, de noile deprinderi, și cu fruntea sus, transformă cătușele tăcerii -ce i le-au vrut dușmanii- în fulger, scut și buzdugan.

Dar, pe lângă faptul că e poet, Ion Dumitru e un luptător, neînfricat, îndrăsneț. O dovedește aceasta cartea lui: FORME DE ETNOCID IN URSS - UN PLAN SISTEMATIC DE RUSIFICARE FORTATA A BASARABIEI ȘI BUCOVINEI DE NORD".

Iată, în fuga condeiului, doar câteva capitole semnificative din această carte documentară:

"Propagandă și adevăr; Planul de rusificare forțată a Basarabiei și Bucovinei de Nord; Rusificarea prin împărțirea administrativ - teritorială; Rusificarea prin încarantinare, Ruperea de pământul natal și înstrăinarea populației române în scopul accelerării procesului de rusificare; Deportări, Acțiuni juridice; Lupta împotriva bisericii și propaganda ateistă în contextul rusificării; Interzicerea ori îngrădirea păstrării tradițiilor și obiceiurilor strămoșești; Rusificarea numelor și pronumelor". . .

Veți găsi în această carte mărturii ce aduc lacrima și îndârjesc revolta.

Sunt mulți care fac paradă de românism, de credință adevărată, etnicism, exil luptător, etc. In realitate, cei mai mulți sforăie ca să-și asigure un loc la un praznic viitor, împingând pe alții la acțiune, la faptă, ei erijându-se în înțelepți și îndrumători.

Dumitru al nostru nu face parte dintre aceștia. Insuflețit de bărbăția bătrânului nostru zeu, el a îmbrăcat cămașa de luptă și jertfă, făcând din fapta lui fulger și buzdugan.

Noi toți, cei cu țara'n desagă, să-i fim aproape, să-i fim alături.

Citiți-i cartea. Ii veți înțelege revolta și-i veți prețui vrednicia.

Al. Ionescu LUNGU

ION DUMITRU

FORME DE ETNOCID ÎN URSS

UN PLAN SISTEMATIC DE RUSIFICARE FORȚATĂ
A BASARABIEI ȘI BUCOVINEI DE NORD
– MÜNCHEN 1969 –

EDITURA AVDELLA – CENAD
TIPOGRAFIA LUȚAI & FIUL

Țărăncuță

PAȘTILE MEU

Și sufletul îmi sboară – acum spre alte zări,
Când copilaș mergeam cu maicămea de mână
Și tot cătam așa în sus, spre vânătări,
Și stam mereu departe de lumea cea păgână.

Cum așteptam sfios și Sfânta Înviere,
Ca să ne – aduc'ăn pace un Sfânt Mântuitor,
Ce'n suflete ne toarnă cu prisosință miere
Și dulcele – i balsam de rele întăritor.

Și – apoi topit de gănduri, cum așteptam misterul
Să se pogoare'n tihnă, în sufletele vii
Și cum credeam atuncea că se deschide cerul
Turnând lumina sfântă și'n suflete pustii.

Și azi e Învierea! O simt cu – așa căldură,
Ca niciodată par'că în sufletu – mi pribeag;
Acum când toată lumea e'nvălmășită'n ură
Și când din toate'n lume, Iisus îmi e mai drag...

Nurenberg, 1965

I.G. Dimitriu

BISERICA CREȘTINĂ

POSTUL MARE

Preot Dr. Petre POPESCU

Cultul ortodox este caracterizat ca fiind "cerul pe pământ". Bisericile Ortodoxe pline de lumină, de căldură și intimitate, cu zidurile însuflețite de icoane, reprezintă cerul, și pune omul în comuniune cu îngerii profeții, apostolii și martirii, în așa fel, că se simte în cer.

Cultul ortodox este o actualizare a evenimentelor divine întâmplate pe pământ, sunt hristofanii.

La măritul praznic al Invierii, se actualizeasă Invierea Domnului și învierea lui tainică în sufletul credincioșilor. Nu este vorba de o amintire. El înviază în mod real, iar creștinii devin martorii oculari ai Golgotei și Invierii.

Pentru a ajunge la această *bucurie a bucuriilor*, se trece prin Postul Mare, prin timpul de pregătire, de cernere, prin timpul de participare vie la viață în Hristos.

Pravila Bisericii, puritatea ei arhaică, mereu actuală, oferă o sumedenie de mijloace, pentru a ajunge la starea de siguranță, de bucurie curată și ascendentă, când sufletul devine ca și când ar fi făcut din parfum de flori și lumini de zăpadă: ajunarea desăvârșită, adică când nu mâncăm și nu bem nimic, cel puțin o zi întreagă; postul aspru sau uscat, sau ajunarea propriu zisă, atunci când mâncăm numai spre seară, lucruri uscate (pâine, fructe, seminte etc. și puțină apă); postul obisnuit sau comun, când mâncăm la orele obișnuite, dar numai de post; postul ușor (dezlegarea), când se dezleagă la vin, peste și untdelemn, cum prevede Tipicul, la anumite sărbători.

Postul este luptă aprigă împotriva păcatului, acțiune de curățire a ființei. El mai înseamnă schimbare de atitudine în raporturile cu semenii: "Postul adevărat este înstrăinarea de pofte, de clevetire, de minciună și de jurământ mincinos" (Idomela zilei de luni seara, prima săptămână din post).

Postul este rugăciune. Rugăciune lungă și domoală, de fiecare zi, încoronată prin rugăciunea rugăciunilor de Duminică, Sfânta Liturghie.

Prin rugăciunea insistentă și trăită se recapătă ori sufletul de copil deschis la fericiri celeste, ori durerea existenței, sursă a vieții religioase, ce apare personală, dar în fond e totdeauna anonimă, e izolată și dusă la depărtări. Rugăciunea face durerea suportabilă, chiar scumpă, fiindcă fără ea n'ar fi fericirea supremelor izbânzi și alinări. Numai prin rugăciune crește pe brazdă de foc, sufletul creștin.

Rugăciunea nu-ți comandă să-ți desființezi sufletul personal, ci îl purifică, îi dă hrană intimă și suavă, îl liberează de întinare și durere și-l face să înflorească în imnuri interioare de bucurie și iubire religioasă.

Rugăciunea din Postul Mare este cântec, ce invadează sufletul de alb orbitor și frăgezime. Melodiile acestor rugăciuni sunt ca o curgere fără început și fără sfârșit. Participând la ea cu toate fibrele ființei, simți că înmugurește tainic, devoția și iubirea pentru o viață nouă.

Postul Mare este și Sfântă Impărtășanie, unirea cu corpul și sângele lui Hristos și repetarea sacrificiului de pe Golgota. Este timpul, ultimul timp, când credincioșii sau cei ce caută credința, cu necontenite și arzătoare zbateri de aripi lăuntrice, se apropie de altar, sau din generozitate sau din chin, în care germinează luminișuri vaste. Este momentul pisc al vieții crestine și fără el, viață creștină nu există.

Sfânta Impărtășanie este cea mai însemnată taină în creștinism, este nu numai o taină "vie-făcătoare", ci și înfricoșată, căci e "cărbune ce arde pe cei nevrednici".

Nu sunt explicațiile savante, abstracte și rezumative, ce zgudue sau aprind lumina, ci rugăciunile, ca acelea ale marelui Vasile, sfântului Ioan Damaschin, sfântului Ioan Chrisostom, sfântului Simeon Matrafast, . . . să nu-mi fie mie spre pedeapsă împărtășirea prea curatelor și de viață făcătoarelor tale Taine, nici să mă bolnăvesc cu sufletul și cu trupul . . .; "nu spre muncă, nici spre adăogirea păcatelor, ci spre curățire și sfințire"; . . . cel ce se împărtășeste din harurile cele dumnezeiești și îndumnezeitoare, negreșit nu este singur, ci cu tine Hristoase al meu, lumina cea în trei sori, care luminează lumea. Deci ca să nu rămân singur fără tine, Datătorule de viață, suflarea mea, viață mea, bucuria mea, mântuirea lumii, pentru aceea m'am apropiat de tine, cum vezi cu lacrimi și cu sufletul înfrânt, rugându-mă să iau dela tine mântuire de greșalele mele, și fără de pedeapsă să mă împărtășesc cu dătătoarele de viață și curatele tale Taine".

Este momentul de înmărmurire sacră, momentul minune, momentul de îndumnezeire. Este înfrățirea spirituală și trupească cu Iisus, ce nu se săvârșeste cu inimă ușoară, ci cu liniște și cu speranță venite în urma unei infinite drame inițiale.

Slujbele, rugăciunile, psalmii patetici și melodiile din Postul Mare, sunt ca un plâns recules, cristalin și plin de speranță. Totul se înfige în constiință și trece dincolo de logica clipei. Melodiile se filtrează prin lacrimi și iau expresie de melancolie. Parcă plâng izvoarele, vrăjite de evlavie, într'o poiană neștiută de munte, plâns etern al pământului și jubilare a speranțelor.

Cerul și pământul se înfrățesc și se apropie atât de mult, încât oamenii dacă ar avea ideea, ar putea să facă vizită lui Dumnezeu.

Nu este vorba de știință sau iscusință, ci de trăire. Creștinismul este viață.

Preot Dr. Petre POPESCU

ADEVARAT A ÎNVIAT !

Arhim. Roman BRAGA

Era în ziua de Paști, primul an după Revoluția din Octombrie. In fața Palatului de Iarnă din Petersburg, Lunaciarski ținea o cuvântare ateistă. Acest întemeietor al curentului "besbojnic" declarase doar cu câteva luni înainte, că Dumnezeu trebuie să dispară de pe întinsul pământului sovietic. Se angajase solemn față de partid. In ziua aceea, meetingul a fost de mare amploare. Fuseseră aduși cu sila țărani și muncitori din împrejurimi, și chiar mai de departe. Putem avea o slabă imagine gândindu-ne la demonstrația zilei de "23 August" sau "1 Mai" la București. Zeci de mii de bolșevici aplaudau, strigând lozinci împotriva lui Dumnezeu, iar oratorul triumfa.

Ca argumentul să fie mai puternic, un grup înflăcărat de comuniști au prins un preot pe stradă, l-au bătut, scuipat, i-au smuls barba și l-au urcat la tribună. Lunaciarski s'a uitat la el și i-a zis: "Vezi tu mulțimile acestea? De acum încolo ele nu mai cred in Dumnezeu, ci cred în mine. Uite, îți dau cuvântul să vorbești. Dacă în cinci minute nu-i convingi că Dumnezeu există, te execut." Preotul s'a întors către popor, și fiind ziua de Paști, a simțit în inima lui un curent de caldă iubire pentru toată lumea. Si-a dres glasul și a strigat cu niște forțe aproape supraomenești: „fraților, HRISTOS A INVIAT!" Câteva secunde, a fost tăcere de mormânt . . . Si, par'că din străfunduri de pământ, sau poate chiar din cer, a răbufnit răspunsul zecilor de mii de bolșevici: "ADEVARAT A INVIAT!" Bătrânul s'a închinat în fața oratorului și a zis: "Excelență, demonstrația mea s'a terminat". Apoi s'a strecurat prin mulțime și a dispărut.

Scriitorul N. Arseniev, care fusese martor ocular, relatează mai târziu acest fapt extraordinar, în amintirile lui din exil.

Incidentul a operat schimbări de metodă în tactica sovietică față de religie. In corespondența lui Lunaciarski către Lenin se găsește această teribilă frază: "Dacă vrei să-i convingi pe oameni, mai întâi ucide-le intimitatea", pentru că una spun cu buzele și alta cred. Demonul i-a șoptit lui Lunaciarski că undeva la adânc, în interiorul omului locuiește chiar Dumnezeu cel răstignit și înviat, și că punctul acela din om este inexpugnabil. Oamenii în prigoane nu-și pierd credința. Ba dimpotrivă, Dumnezeu este mult mai prezent astăzi dincolo de Cortina de Fier decât în lumea liberă, iar Solzhenitsyn, Zacharov și Paul Goma au demonstrat comuniștilor din toată lumea că intimitatea omului nu poate fi ucisă și nici controlată.

Invierea Domnului pune o problemă pentru toată lumea creștină. Există oameni care cred în Dumnezeu, dar sunt morți în spirit, morți la minte și fără de speranță. Avem nevoie de o întâlnire personală cu Isus Hristos, de o reînoire a vieții.

Ce este Paștele pentru noi? O ocazie de a ne îmbrăca frumos? O comemorare solemnă a unui eveniment trecut? Nu. Paștele trebuie să fie o experiență contemporană a fiecăruia din noi. Hristos ne poate învia chiar acum, dacă vrem, ne dă o nouă calitate a vieții, o nouă perspectivă, o nouă pace, o bucurie nouă, o nouă iubire . . .Pe Pavel l-a făcut Hristos din prigonitor Apostol, pe Zacheu, dintr'un zaraf necinstit și lacom, filantropist, pe Maria Magdalena a ridicat-o din femeie de stradă la treapta de sfințenie. . . La această reînnoire a vieții ne gândim noi, când răspundem din toată inima: "ADEVARAT A INVIAT"!

Arhim. Roman BRAGA

BISERICA ROMÂNĂ

ÎN EXIL SAU ISTORIA ECONOMIEI UNIVERSALE

Demostene NACU

SIMTROPIA IDEOLOGICĂ

Nici spiritul entropic, nici spiritul babelotropic, nu pot învinge realitățile date, firesc, după unii, de Dumnezeu, după alții. Indestructibil, spiritul simtropic diriguește întrepătrunderea tuturor contrariilor care constituie miile de trilogii economice, potențial simfonice. Dar această întrepătrundere poate fi autentică (simtropică), degradată (entropică) și haotică (babelotropică).

Astfel, capitalul, munca și nevoia sunt întrepătrunse într'o trilogie potențial simfonica. Adevărata problemă nu-i deci în despărțirea, nimicirea sau aservirea între aceste trei categorii fundamentale. Ci cum poate fi actualizată întrepătrunderea lor simfonică. Cercetarea acestei probleme este imensă: ca și munca și nevoia, capitalul nu-i doar financiar, material, științific, genetic sau fizic. El e un imens sistem de puteri. Acest sistem comportă deasemeni capitalurile ideologice și politice, culturale și instituționale, artistice și literare, spirituale și intelectuale.

In inima tuturor acestor puteri, există capitalul tuturor capitalurilor, capitalul poetic: puterea de a face, de a desface și de a reface casa, în căutarea orânduirii desavârșite. Etimologic cercetare, istoria sau exilul universal, se desfăsoară prin mijlocirea sistemelor ideologice, politice și financiare. La diferitele epoci, forme vechi ale acestor sisteme istorice, sunt înlocuite cu alte forme. Dar dealungul întregii istorii, aceste sisteme rămân indisolubil întrepătrunse pe agora potențial simfonică a oricărei orânduiri.

Această istorie are drept origină, forță și țel, speranța unei economii întemeiată pe întrepătrunderea chipurilor divin, uman și animal într'un chip simfonic. Această economie e căutată de toți poeții, încă din zorii istoriei. Arhetip al tuturor poeților, Isus Christos răspunde: Intâi, întruchipând coborârea lui Dumnezeu prin om până la animal, "în afara de păcat" după expresia Sfinților Parinți. E prietenia dintre Dumnezeu, Om și Animal, prietenia teandrozoologică. Apoi, întruchipând urcarea omului, pornind de la propria sa dimensiune animală, până la Dumnezeu. E prietenia dintre Animal, Om și Dumnezeu, prietenia zoardroteologică.

Viziunea unei economii întemeiată pe această întrepătrundere a energiilor divine, umane și animale, riscă să mire chiar pe creștini și mai ales pe teologi (cuvântători despre Dumnezeu). Dar trebuie să reamintesc, și aici, că, dacă cercetătorul științific ajunge la concepția creștină, el nu are nici merit, nici răspundere: el expune doar faptele și legile ce le diriguiesc.

Faptele: Iisus Christos n'a spus că-i doar adevăratul Dumnezeu sau doar adevăratul Om. El a întruchipat unirea conștientă dintre Dumnezeu și Om într'o persoana divinoumană, într'un Dumnezeu-Om. Christos nu s'a înfățișat deci ca pur teolog (cuvântător numai despre Dumnezeu), nici ca pur antropolog (cuvântător numai despre Om). Dacă știința ar lua în serios necesitatea de a purta numele ființei despre care vorbește și altora, cuvântătorii despre Dumnezeu- Om, nu s'ar putea numi decât teandrologi.

Desigur, în numele libertății de gândire și expresie, creștinii pot, întâi, să despartă drepturile adevăratului om de drepturile adevăratului Dumnezeu; apoi, să se mulțumească numai cu drepturile omului: ei susțin astfel, cu sau fără știința, "teologia morții lui Dumnezeu" (adică "știința despre Dumnezeu pentru uciderea lui Dumnezeu"!). Rezultatul e clar: Cinci veacuri după căderea Constantinopolului, de ai cărui cărturari se spune, cu oarecare exagerare, că erau ocupați cu sexologia îngerilor, Roma riscă să cadă sub loviturile date de "teologia sexului" (adică "știința sau cuvântarea Sexului despre Dumnezeu"!).

Dar știința adevărată nu poate ascunde faptele: Christos a fost căutat, a venit și-i recăutat ca Dumnezeu-Om: Cel ce împlinește legile adevăratei case, cel ce împlinește adevărata economie. In afara acestui fapt, nimeni nu poate înțelege clipa actuală a istoriei universale. Iar pentru a explica această clipă, trebuie să mai amintim un fapt:

Inainte de orice analiză a economiei pe care voia s'o transforme, Marx a negat, în "Chestiunea evreiască", dogma calcedonică: unirea prin întrepătrunderea conștientă între energiile divine și energiile umane în persoana divio-umană a lui Iisus Christos. Dar prin această negație, Marx neagă, inevitabil, abecedarul oricărei orânduiri omenești, al oricărei economii.

Infirmând cele trei concepții monotropice ale marxismului, viața și legile istoriei nu fac decât să reducă la lumină adevărul fundamental pe care-l negase Marx, înainte de orice analiză economică: Iisus Christos întrupează, într'adevăr, în chipul cel mai desăvârșit, întrepătrunderea tuturor dorurilor, puterilor și străduințelor animale, omenești și dumnezeiești, într'o economie simfonică.

In acest sens, actuala clipă a istoriei universale este, în felul ei, tot așa de hotărâtoare, ca aceea de acum două milenii: Sfâșiat, îngropat și uitat, crezul creștin este reunit, desgropat și reamintit tuturor, chiar și creștinilor, de către însăși legile istoriei universale. Iar dezbaterile zilnice cu privire la noua orânduire internațională exprimă aceste legi care reconduc neamurile spre era simfonică.

ÎN PRAGUL EREI SIMFONICE

Pentru aceasta eră, marxismul nu oferă nici măcar abecedarul economiei în sensul cel mai îngust al cuvântului. In schimb, Biserica crestină conține, în imensul său capital, crezul pentru adevărata economie, în sensul global al cuvântului. Dar acest crez a fost și el sfâșiat de entropia ideologică, de contradicția între cele trei monotropii sau monofizisme ale istoriei.

Nu pot face aici istoria contradicției dintre concepțiile protestante, catolice și ortodoxe. Ci voi reține doar câteva fapte. Cele trei monofizisme se confruntă în fiecare din Bisericile ortodoxe, catolice și protestante. Concepția simfonică e căutată în sânul în numele și chiar împotriva fiecăreia dintre aceste trei Biserici. Contradicția triadică a istoriei universale ajunge, astfel, și în sânul Bisericii crestine, în pragul mutației sale simfonice.

In acest prag, în numele milioanelor de martiri, Soljenițin, Saharov, Panin și cohortele de soli ai neamurilor răstignite în Răsărit, au dreptate să spună: A coexista, nu înseamnă a minți. A trăi, înseamnă a combate minciuna. Biserica și Știinta trebuie să facă un pas mai departe: A coexista, înseamnă a căuta, a mărturisi și a trăi întregul adevăr. A coexista, înseamnă a reface și desăvârși crezul erei simfonice.

Necesitatea acestui crez, am subliniat-o și în răspunsul la apelul pentru al treilea congres mondial al poeților, ținut la Baltimore, în Iunie 1976. Răspuns din care am mai dat, dealtfel, pe ici pe colo, în aceasta expunere.

Miza crezului simfonic nu-i îndepărtată, ci imediată. Anii pe care-i trăim vor răspunde la întrebarea: tragedia trăită de neamurile răsăritene va fi oare îndeajuns pentru intrarea pacifica în era simfonică? Sau va trebui ca toate neamurile sa facă întâi aceeași experiență tragică?

Aceasta miză e universală: Planificația babelofonică poate duce la alte zeci, sute și, măsurând bine orice cuvânt, chiar mii de milioane de victime. Doar planificația simfonică poate reduce acest număr la milioane, mii, chiar la zero. De ce nu? Acesta ar fi primul țel al creșterii simfonice.

Potențial date, temeliile planificației simfonice sunt în curs de actualizare. După asa zisa dialectică a lucrurilor, a instituțiilor sau a ideilor, istoria regăsește adevăratul sens al dialecticei: pe românește, schimb de judecăți, gânduri și rosturi între ființele cuvântătoare. După dialectica izolării, aservirii și a nimicirii între sistemele materiale, instituționale și ideologice, aceeași istorie regăsește dialectica întrepătrunderii între ființele care închipuiesc, orânduiesc și însuflețesc aceste sisteme.

Această dialectică culminează în aceea a întrepătrunderii dintre toate artele, literile și științele, în efortul de a concepe, a organiza și a însufleți noua orânduire internațională, orânduirea simfonică. A întemeia o planificație în acest spirit, înseamnă a oferi o temelie corespunzătoare imensului sistem educativ, în același timp cognitiv, instructiv și informativ. In seamnă a elimina astfel greșelile, conștiente sau nu, și minciunile care întemeiază actualul sistem educativ pe scară planetară.

Unde putem găsi eroismul umilenței trebuicioase în acest scop? Unde, de nu la adevărații poeți? In răspunsul dat la același apel pentru congresul mondial al poeților, am amintit pilda schimbului de gesturi și cuvinte între Sf. Părinte Pavel al VI-lea și Patriarhul Demetrios I, cu prilejul Paștelui din acest an.

Aici amintesc doar necesitatea de a adânci semnificația zicalei: "Românul se naște poet". Duhul omeniei noastre presupune că fiecare om, din orice neam ar fi, este potențial poet. Știința confirmă această viziune româneasca. In același sens, Toynebee constată că neamurile, numeric mici, au dat marile concepții de viață. Și el speră că imensul exil născut din cele două războaie mondiale ale secolului nostru, va hrăni noua concepție de viață.

Voi dezvolta această ideie într'un studiu pentru clipa românească a istoriei universale. Nu o voi face "ca român", ci iarăși ca cercetător științific. Voi constata și lămuri brazdele trase de Români pe ogorul erei simfonice. Dar, sub o formă sau alta, trebuie să înțelegem că noi trăim deacum clipa româneasca a Exilului universal: clipa care deschide, pasnic, drumul spre era *simfonică*.

In jurul Bisericii sale, Exilul Românesc poate fi printre primele cohorte care mărșăluesc spre această eră. Victoria depinde de fiecare dintre noi, căci fiecare dintre noi poate fi un adevărat poet, un adevărat prieten al tuturor.

Demostene NACU

PSALM

de Iordache Nicoară

De va fi Doamne ca să cad sub vis
Sub crugu-nale pe care le-ai deschis
Uimiților și fericiților de noi
De-o fi ca să'ngenunchi sub glonț flămând
Sau ca să pier în temniți-ars de gând
Și lutului să-i dau dobânda înapoi
În ceasu-acela greu de'nfiorare
Când chipul tău va fulgera pe zare
Și-o să mă soarbă bulboane de senin
În ceasu-acela Doamne, printre stele,
Voi tăbârci cu dorurile mele
Suind înlăcrimat "Să ți le'nchin
Căci toată'nfiorarea pământeană
Tot ce-a fost crin și'nrovrări de geană
Din palma ta le-am adunat părinte,
Și tot ce-a fost duios popas sub vise
Suflet prieten, plaiuri larg deschise
De tine au fost lăsate să-ne-alinte
Copilărie dulce-de candoare,
Iubiri ca limpezimile stelare,
Tu Doamne ni le-ai răsădit în carne,
De au înflorit mirate clematite
În încropite ape otrăvite.

LAGĂRUL DIN CIUC

PROFESORUL DIMITRIE GĂZDARU LA 80 DE ANI

Cel mai vechi profesor universitar român în exil.

Originar dintr'o familie de mocani stabiliți cu oile pe câmpiile Munteniei și *Dobrogei, s'a născut pe Bă*răganul Ialomiței și a copilărit pe acela al Brăilei în regiunea din care se trăgea Nae Ionescu și Colonelul Stefan Zăvoianu. Descinde, în linie maternă, din deputatul Ursan ales în acel Divan Ad hoc destinat să stabilească Unirea Principatelor din 1859 sub domnia lui Al. I. Cuza.

A moștenit o dârzenie care și-a dat fructul său deosebit în științele umaniste, în special în cercetările de Lingvistică Generală, Filologie romanică, Literatură comparată și Istoria culturii. A excelat în câmpul polemic pe care și astăzi îl cultivă în publicistica din exil. Unul dintre cele mai vechi studii ale sale de critică riguroasă este cel publicat acum 50 de ani cu titlul Pseudoscience Contemporaine în care analizează polemic o teză de doctorat dela Sorbona a unuia care a devenit, în cursul ocupației bolșevice, un stâlp infam al tendințelor de slavizare în cultura românească actuală.

Cursurile secundare le-a terminat cu trei diplome: de Seminar teologic, de Scoală Normală și de bacalaureat al secției clasice dela Liceul Internat din Iași.

A fost atras imediat de școala filologică a lui A. Philippide dela Universitatea din Iași la catedra căruia a ajuns mai întâi asistent, încă de acum 53 de ani, apoi conferențiar în 1931. După doctoratul filologic, luat cu 50 de ani în urmă, a fost trimis pentru specializare în Italia ca discipol al savantului Giulio Bertoni la institutul căruia a fost angajat în timpul exilului dela Roma, ca profesor invitat, apoi în Germania unde a debutat în 1928 ca asistent universitar la Marburg, dictând un curs de Einfuehrung in die rumaenische Sprache und Kultur. A studiat după aceea în Spania, Franța, Elveția, Austria și în arhivele dela Vatican și dela Propaganda Fide din Roma de unde a cules un imens material documentar asupra culturii românești vechi și asupra istoriei Românilor din Istria și a Morlachilor din Italia de Nord, din Dalmația și Croația.

Primele sale publicații au apărut în revista Arhiva dela Iași care a fost cea mai veche revistă istorico-filologică din România, fundată între alții de A.D.Xenopol și condusă mai târziu de slavistul Ilie Bărbulescu. Profesorul Găzdaru a fost designat în 1939 ca director al acestei reviste. Si-a continuat studiile și la Academia Română dela Roma, fundată de V.Pârvan. In 1940-1941 a ajuns director al acestei înalte instituții românești. In timpul exilului a fundat catedra de Filologie Romanică la Universitatea Salvador din Buenos Aires, alături de un Institut de Cercetări. A trecut apoi ca director al Institutului de Filologie dela Universitatea din La Plata unde a fundat prima revistă de specialitate romanistică din Argentina cu titlul Romanica. A fost în fine directorul Departamentului de Lingvistică dela Universitatea Catolică din Buenos Aires și asesorează pe tinerii din Sud-America care își pregătesc doctoratul în domeniul filologic și lingvistic.

A participat la zeci de Congrese Internaționale fiind uneori unicul reprezentant român la aceste foruri științifice mondiale, unde România încătușată n-ar fi putut fi altfel prezentă. Acesta a fost cazul la Primul Congress Internațional de Studii Proventale dela Avignon din 1955 precum și la cel de Studii Onomastice dela Muenchen din 1961.

In câmpul politic - cultural din țară a acoperit înainte de al doilea războiu mondial însărcinarea, prin alegeri, ca al patrulea președinte la Iași după Iorga, Găvănescu, Sumuleanu la Liga pentru unitatea culturală a Românilor.

Mare parte din opera sa științifică a apărut în limbile franceză, germană, italiană, română și spaniolă. Numărul publicațiilor realizate se ridică la 417.

Posedă și darul și norocul de a descoperi puncte de vedere noui în cercetările pe care le întreprinde. De mare interes este problema originalității culturii românești mai ales acum când în țară ocupantul bolșevic și slavizant încearcă să schimbe destinul spiritualității românești. Chiar și în vremurile normale a existat moda ca cercetatorii să caute tot felul de influențe străine în cultura și știința națională. Profesorul Găzdaru, aici în exil, a inversat unghiul de cercetare îndreptându-și investigațiile asupra contribuțiilor pe care neamul nostru le-a adus în cultura și spiritualitatea neamurilor vecine. Romînii, ca oricare alt neam, nu numai a luat dela alții ci a și dat și încă foarte copios mai ales Slavilor înconjurători. Resultatul cercetărilor sale a fost de-a dreptul senzațional.

Cu aceeași metodă savantul român și-a îndreptat apoi atenția și asupra celorlalte domenii și culturi străine, occidentale. Printre alte rezultate amintim descoperirea pe care a făcut-o în literatura spaniolă și anume el a stabilit sensul celei mai vechi poezii spaniole scrisă în dialectul mozarab cu caractere ebraice și păstrată în subsolul unei sinagogi din Cairo. Cu drept cuvânt ilustrul savant european Hans Rheinfelder dela Universitatea din Muenchen a spus despre una din operele învățatului român în 1970: "citesc această carte (Ensayos de Filologia y Linguistica Romanicas) cu o admirație crescândă; bogăția temelor și problemelor, dela Epoca Medievală până la Ascoli și până la Croce, dela America Latină până la România, dela latină și greacă și mozarabă până la toate limbile romanice moderne, cu adevarat o activitate și o realizare imponentă".

Se înțelege astfel de ce numeroși savanți dela principalele Universități ale lumii, dela Aarhus până la Zuerich și dela Sorbona până la Harward, de dincoace și chiar de dincolo de cortina de fier i-au tributat un omagiu în patru volume cu ocazia împlinirii a 50 de ani de neîntreruptă și prodigioasă activitate științifică.

Eugen BÂRSAN

SCRIEREA ÎN R.P.R.

Cu omiterea vocalei â din a.

– LATINITATEA LIMBII ROMÂNE –

EU. PREOTEASA

Limba și scrierea sunt elemente vii cari trăesc și se confundă cu nația din care fac parte. Fiind astfel, atât limba cât și scrisul sunt supuse, în mod normal, schimbărilor și transformărilor impuse de timp și nevoi. De când "chirilicestile petece" au fost înlăturate din scrierea limbii române și înlocuite, prin anul 1880 cu literele latine, ortografia noastră a suferit mai multe schimbări - pre cum am spus - impuse de circumstanțele istorice. In ultimul sfert al secolului trecut ca și'n primul sfert al celui actual, se vorbea în cercurile lingviste, despre înlocuirea vocalei â din a cu î din i, fapt care constitue o mare greseală, deoarece vocala â din a constitue pecetea latinității noastre în scriere. Eliminarea vocalei â și înlocuirea ei cu î nu s'a facut însă, rămânând doar discuții între lingviști.

Când, însă, roata istoriei noastre bi-milenare, în învârtirea ei continuă, a ajuns în partea sinusoidală de jos, nația românească a căzut înfrântă de forțele satanice ruso-comuniste. Elita intelectuală și cei ce reprezentau rezistența națională a fost lichidată fie la Canal sau la stuf in Delta Dunării. Fie la Pitești, Aiud, Gherla și toate închisorile țării ce erau pline nu cu tâlharii dela drumul mare ci cu românii intelectuali sau chiar țărani cari reprezentau o rezistență, o piedică în calea slavizării noastre. Astfel în primii ani de ocupație rusească, în cruzii ani de regim stalinist, au apărut cozile de topor, marii academicieni slavizanți cari și-au pus toată știința și toată constiința pervertită în scopul slavizării noastre. Au căutat să-i convinga pe dușmanii noștrii de secole, din răsărit, că noi românii și limba noastră românească nu este rezultatul amestecului dintre autohtonii Geto-Daci și legiunile de ocupație romană și că tot ce avem noi în materie de limbă și o oarecare istorie, le-am primit - prin ei - dela răsărit. Istoria este însă perfect clară: Romanii au stat in Dacia Traiană 165 de ani, timp in care s'au amestecat cu poporul băștinaș. La anul 271 împăratul Aurelian, de răul Goților, cari au năvălit dela nord, a retras în sudul Dunării soldații și administrația, rămânând pe loc toată populația rezultată din amestecul dintre Daci și Romani.

Pe timpul împăratului Iustinian, deci prin secolul 6, au început a năvăli, din Asia, Slavii. Spre deosebire de alți năvălitori, aceștia erau pașnici. Pe timpul năvălirii lor, strămoșii noștrii, elementul daco-roman, dela nordul Dumnării, erau închegați ca popor aparte, cu limba lor latină, cultura lor și pe deplin creștinați.

Unul dintre academicienii slavizării limbii noastre, A. Graur, ce nu avea nimic de pierdut ci numai de profitat, străin fiind el de "vocea sângelui" românesc și de dezideratele noastre naționale, a contribuit la omiterea vocalei â din a, care precum veți vedea din cele 8 cuvinte din lista de mai jos, poartă autenticitatea latinității limbei românești. Inlocuirea acestei vocale cu î din i, dacă nu ne apropie de slavonă, cel puțin ne păgubește latinitatea. Iată cuvintele:

In latină	Cu â din a	Cu î din i
canis	câine	cîine
campus	câmp	cîmp
canticum	cântec	cîntec
manus	mână	mînă
manica	mânecă	mînecă
panis	pâine	pîine
paganus	păgân	păgîn
sanguis	sânge	sînge

De când a fost schimbată ortografia iar vocala â scoasă din scrierea românească, sistemul politic schimbat dela RPR la RSR, cel administrativ dela raion la județ, iar vocalei â i s'a făcut doar o singură concesie: aceea de a intra în compoziția cuvântului așa de scump nouă exilaților "România"; în rest nici o schimbare. Slavomanii dela București sunt încă tari pe poziție.

LATINITATEA LIMBII ROMÂNE

La acest capitol vom cita din gigantul erudit român, în materie de lingvistică, Prof. Dimitrie Găzdaru. Nimeni dintre lingviștii contemporani nu poate afirma cu atâta greutate cum o face d-sa. In 1974, când a fost sărbătorit de 70 de Universități din toată lumea, "Aniversarea de Aur" în domeniul cercetărilor, avea publicate 367 lucrări, trei la imprimerie, 11 gata pentru a fi publicate și patru în pregătire.

Din capitolul Limba și Constiința Națională:

"E vorba de așa numita teorie a circulației cuvintelor care astăzi este considerată în știința limbii ca una dintre cele mai importante teorii lingvistice și care a fost formulată pentru prima oară în mod temeinic de către B. P. Hașdeu. Acest învățat a dovedit că elementul latin are o circulație de 5 ori mai mare de cât toate celelalte elemente luate în totalitatea lor (slave - turcești - unguresti - germane - grecești, etc., etc.) Dacă de pildă ne-ar permite timpul și puterile ca să fixăm toate cuvintele care se întâlnesc în toate textele care s'au scris în ultima sută de ani, am descoperi că sunt cuvinte slave care nu apar nici măcar odată în această sută de ani, în timp ce vom găsi cuvinte latinești care apar de cel puțin un milion de ori. In anul 1950, adică la puțin timp după ce am fost invitat și însărcinat să mă ocup de investigații științifice la Universitatea din Buenos Aires, am ținut o conferință despre asemenea probleme. Pentru a înlătura ori ce urmă de suspiciune că n'aș fi obiectiv, am luat un număr din gazeta Scânteia dela Bucuresti (No. 1843 din 22 Sept. 1950), din vremea când în Țara ocupată se sforțau panslaviștii dela Moscova și slavomanii dela București să dovedească că noi suntem mai mult Slavi decât Latini. Pentru simplificare am luat prima pagină din Scânteia și anume primul articol publicat acolo și am analizat etimologia primelor o sută de cuvinte, așa cum veneau ele la rând. Rezultatul? Extraordinar! Iată ce arăta statistica pe baza celor 100 de cuvinte:

8 cuvinte slave (dârzenie, iveală, muncă, muncitor, obștesc, treabă).

1 cuvânt turcesc (dușman)

1 obscur (miscare), adică foarte probabil trac.

1 mixt latino-maghiar (astfel).

89 latine și neolatine.

La cele 89 elemente latinești să adăugăm pe ast din astfel, sufixul - tor din muncitor, - esc din obștesc și -are din miscare. Deci cel puțin la 90% se ridică procentul elementului latin din lexicul românesc uzat în 1950 de către antilatiniștii din România. Chiar și titlul ziarului este latin: Scânteia se trage din latinescul scintilla.

Cu metode statistice a fost studiat de Sextil Puscariu Luceafărul lui M. Eminescu. Această capo d'operă conține 98 strofe cu 292 versuri și 1907 cuvinte. Nici o strofă nu-i formată numai cu elemente străine, dar se găsesc 13 exclusiv latine ca lexic. Cele 1907 cuvinte se împart ca etimologie în: 142 slave, 22 grecești, 17 unguresti, 10 franceze, 9 albaneze, 4 turcești, 6 obscure și 1685 latine, plus 12 creații românești. Deci procentajul elementelor latine se ridică la 88,6%. Dacă mai luăm un exemplu eminescian, de ex. Mai am un singur dor, vedem că primele două strofe sunt integral latinești.

Dacă am cerceta în mod comparativ limbile surori romanice am observa că în limba română 92% din cuvintele referitoare la părțile corpului omenesc sunt latine. Un procentaj apropiat de cel românesc îl oferă limbă italiană. In franceză e ceva mai redus: 89%. Si mai interesant este faptul că în limba noastră s'a conservat 120 de cuvinte latinești care au dispărut din toate celelalte limbi romanice."

EU. PREOTEASA

*) D. Gazdaru, în Pământul Strămoșesc, serie nouă, nr. 2, 1975, Buenos Aires. Limba și Nația, p.p. 19-21.

telefonul

Nuvelă De Vintilă Horia

- Când a decedat? întrebă comisarul la celalalt capăt al liniei telefonice.

- Acum patruzecișiopt de ore, răspunse din camera mortului medicul legist.

- Așteaptă o clipă. Trimit pe Juan să-mi aducă fișa.

Medicul se trânti în fotoliu, așeză cu grijă receptorul pe sticla biuroului, nu departe de ureche, și aprinse o țigare. Mortul era încă pe marginea divanului, așa cum îl găsise când intrase în cameră, cu mâinile crispate strângând cuvertura de cretonă, cu picioarele îngenunchiate pe covor, ca într'o disperată rugăciune, încordată într'un ultim efort inutil de a ajuta trupului să se urce pe divan, așa cum îl apucase ultima răsuflare. Pe covorul din fața fotoliului se vedea o pată mare de sânge închegat, negricios, indicând locul unde victima fusese surprinsă de asasin. Intre fotoliu și divan șerpuia dâra de sânge care marca ultimul drum prin viață al tânărului asasinat. Cuțitul îl lovise în spate și-i traversase inima. Cele câteva minute care trecuseră între lovitură și deces le petrecuse împleticindu-se,în drum către divanul care-i apăruse, cine știe dece, ca singura posibilitate de a se salva. Insă n'avusese timp să se lungească. Moartea îl înțepenise înainte de a-și fi putut realiza dorința. Un destin ratat, gândise medicul. Insă în clipa aceea nu se gândea la mort. Aștepta cu nerăbdare comunicarea comisarului ca să închidă telefonul și să formeze numărul Yolandei.

Medicul era un om chinuit. Complexul lui se numea "o amantă". După zece ani de căsătorie, o întâlnise pe Yolanda și viața lui se desfășurase de atunci în două spații incomunicabile. Continua să-și iubească soția, însă o altă parte a vieții lui, un fel de cavernă de pasiune pe care o purtase până atunci în el fără să știe, aparținea celeilalte. Care era el, cel adevarat? In care din cele două jumătăți se afla ceea ce el numea "grăuntele lui de răspundere umană"? Mai exista un loc pur în el? Poate în marginea neutră dintre cele două iubiri?! Era sigur că această margine nu exista. Problema îl tortura fără răgaz, îl trezea din somn (unde sunt, se întreba atunci, încercând să recunoască trupul de lângă el) îi stânjenea activitatea profesională. Sunt un păcătos, își spunea într'una și asta îl liniștea oarecum, deși soluția - simțea foarte bine - nu era pentru acum. Știa că a fi un păcătos nu înseamnă a avea de suferit represalii din partea cuiva, a aștepta o pedeapsă sau un repros, căci drama o cunoștea numai el. Privind receptorul reuși să imagineze linia telefonică, subțire și neagră ca un canal subtil care unea propriul său suflet cu sufletul Yolandei. Pe acest canal circula secretul lui și nimeni nu avea niciun fel de contact cu această legătură invizibilă pe care nu trecea decât vocea lui și vocea Yolandei. Nu numai vocea, ci tot ceea ce fiecare reușea să transmită celuilalt, cuvinte, senzații, impresii, iubire. Era ca o linie telefonică rezervată la care nimeni, în afară de ei doi, nu avea acces.

Zâmbi amar și scutură scrumul pe covor, de-asupra petei de sânge închegat. Acest nimeni îl readusese brusc în mijlocul problemei. Dacă nimeni ar fi fost valabil, atunci n'ar fi avut dece să se teamă, păcatul n'ar fi fost un păcat, ci o simplă plăcere secretă, o legătură între el și Yolanda. Insă știa bine că odată, într'un viitor despre care nu putea bănui dacă e apropiat sau îndepărtat, avea să plătească într'un fel trădarea lui. Nu credea în Dumnezeu. I se părea absurd ca un medic să creadă. Insă chiar dacă Dumnezeu nu exista, un echilibru între bine și rău trebuia să se stabilească undeva, dincolo de haosul vieții. Și în cadrul acestui echilibru, într'un fel de existență pe care nu reușea nicicum să și-o imagineze, fapta lui, plăcută lui idilă cu Yolanda, avea să fie condamnată la o pedeapsă care făcea parte din legea esențiala a acestui echilibru. Poate că aveau să se flageleze în furie unul pe altul, ca să situeze într'un antipod simetric mângâierile lor de acum.

Aerul, în camera închisă, era sufocant. Umezeala pătrundea totuș de afară, grea și caldă, putrezind lucrurile și carnea mortului. Uneori, din receptor, se auzea vocea îndepărtată a comisarului care dădea ordine la biuroul lui. Părea un ecou uman al vântului care scutura crengile copacilor din dreptul ferestrei ca o mână de nebun. Isi descheie nasturele dela gât și trase molatec de nodul cravatei într'o parte și într'alta. Ce dracu făcea Juan de nu mai venea cu fișa? Dacă în clipa aceea s'ar fi întors asasinul la locul crimei, l-ar fi găsit singur în apartamentul uriaș și pustiu. Nu-i era frică, însă tăcerea și semiîntunerecul îl nelinișteau și-l făceau să se gândească la lucruri pe care era mai comod să le lase negândite, să le trăiască fără să le comenteze. Se întinse cât mai comod în fotoliu. Parcă aștepta o sentință, care trebuia să vină prin receptorul telefonic, dela capătul liniei, unde se afla nu comisarul ci Judecătorul Suprem. Vei fi condamnat pentru faptul de a te fi iubit cu Yolanda, la cinci milioane de ani de infern, după care vei intra în trupul unei hiene. Hiena e un animal hermafrodit, gândi mași nal. Isi privi mâinile. Nu sunt încă hienă. Nici nu voiu putea fi vreodată hienă. Infernul nu are nicio ieșire către viață. Iar la judecata din urmă, după cine știe câte milioane de ani de chinuri, poate că voi fi iertat. In fond, dece și cine mi-a dat posibilitatea de a păcătui? Dacă Dumnezeu există . . . Sunt un laș. Asta îi era întotdeauna salvarea: gândul că Dumnezeu sau regizorul neconoscut al echilibrului de dincolo, ar fi avut poate, cândva, milă de el și i-ar fi iertat greșalele.

- Alo! Fișa e destul de încărcată, spuse comisarul într'un târziu. Tânărul asasinat făcea parte din buna societate. A fost de trei ori denunțat ca aparținând unor cercuri . . .

Insă medicul nu asculta. Strivi încet țigara pe sticla rece a biuroului, spuse "foarte bine" când comisarul termină lectura și comentariile fișei, și închise telefonul. Ezită o clipă, în picioare. Apoi, impresionat de liniștea din odae și de cele gândite în singurătate, se hotărî să nu mai telefoneze Yolandei. Cel puțin astăzi. Insă, din ușă, se întoarse, formă numărul femeii, îi spuse puține cuvinte și închise telefonul cu mari precauții, de teama parcă să nu-l audă cineva. De atunci nimeni nu a mai ridicat telefonul din camera asasinatului. Pe firul care o unea cu cablul din stradă și cu restul lumii, se făcuse tăcere absolută, ca într'un mormânt prelung și firav.

★ ★

Așteptă câteva minute nesfârșite înainte de a marca din nou numărul lui Alec. Ii răspunse și de astă dată aceeași voce bărbătească, scoasă din minți de insistența lui prostească. - Nu ți-am spus, cretinule, că marchezi prost numărul? - Scuzați vă rog. Inainte de a tăia contactul auzi vocea necunoscută aruncându-i, ca un monstru minuscul și furios, ascuns în receptor, înjurături și blesteme. Orice număr ar fi format, răspundea aceeași voce. I se mai întâmplase și altădată, însă avusese grijă să înștiințeze din oraș centrala. Telefonul fusese reparat. Dumnineca trecută funcționase perfect. Sprijinindu-se într'un cot, întinse mâna cealaltă către scaunul de lângă pat și în momentul când apucă între degete cămașa Yolandei, durerea îi izbi mijlocul ca un pumn greu. Se trânti pe spate gemând și închise ochii. Durerea se retragea încetul cu încetul. Simțea sudoarea curgându-i prin păr și pe frunte, însă nu făcu niciun gest ca să o șteargă. Așternutul sub el era fierbinte.

Incepuse să se însereze. Se auzea apa, tot mai aproape, curgând printre pilonii care susțineau vila - și vântul monoton, egal, ca o răsuflare fără sfârșit, întinzând către nord crengile copacilor și fluturând frunzele ca pe niște clopoței, veșnic în aceeași direcție. De câte ori bătea vântul dinspre sud, drept în susul fluviului, apele se poticneau ca într'un baraj nevăzut și inundau întâi cartierele joase ale orașului, apoi insulele din deltă. Casele aici erau toate construite pe piloni, ca locuințele lacustre, la trei sau patru metri de pământ, însă dacă vântul continua să bată mai mult de două zile sau cu o viteză mai mare decât cea obișnuită, apa acoperea grădinile din deltă, trecea pragul caselor și făcea să plutească scaunele, mesele, paturile, uneori chiar și tablourile pe care le desprindea ușor depe pereți, le scotea pe fereastră și le anina în copaci.

Cu gesturi prudente își strecură pe sub mijloc cămașa de mătase a Yolandei și o înnodă strâns pe pântec. Apoi se întoarse pe partea stângă și încercă să se coboare. Insă în clipa când îndoi piciourul ca să-l rezeme pe podea, pumnul de fier îl făcu să urle. Urlă din ce în ce mai tare, îndreptând sunetele către fereastra deschisă depe care se aruncase Yolanda în apă. Spera să-l audă cineva. Tăcu brusc și trase cu urechea. Știa că vilele din jur erau pustii în timpul săptămânii, însă totuși trase atent cu urechea. Poate vreun paznic, sau vreun contrabandist . . . . nu auzi decât vântul. Apele parcă se opriseră. Poate că începuseră să se retragă. Respiră ușurat, însă când, liniștit, se pregătea să închidă ochii, auzi clar foșnetul apei, scotocind sub pat ca o pisică jucăușă. Privi podeaua și văzu o șuviță de apă strecurându-se pe sub ușă, înaintând drept către patul lui sub care dispărea pentru a reapărea de - a - lungul peretelui, înconjurând camera cu exagerată precauție. Apoi altă șuviță țâșni pe sub ușa dela sufragerie alăturată, se opri o clipă, umflând capul ca și cum ar fi căutat calea cea mai bună, apoi un val de afară îi dădu brânci din spate, și șuvița se lungi, lină și iute, pe podeaua de scândură, până ce se uni cu prima venită. - Măcar dacă aș putea să mă sui pe acoperiș.

Criza de lumbago îl imobilizase în plină dragoste. Urlase ca mușcat de șarpe și se rostogolise pe pat, lângă trupul Yolandei. -Ce-i cu tine? îl întrebase. Insă câteva clipe nu reuși să descleșteze dinții. -O criză de lumbago. Yolanda izbucnise în râs. Apoi îl cuprinsese în brațe, ca pe un copil, însă el știa că nu vroia să-l adoarmă nici să-l consoleze. -Te doare întins pe spate? - Nu. Acest nu marcase începutul tragediei. Un timp pe care nu-l putuse măsura, zăcuse sub pasiunea femeii, între plăcere și spaimă. Se simțise umilit, însă știa că ar fi fost inutil să se împotrivească. - Săptămâna trecută ai împlinit șaizeci de ani, i-ar fi spus Yolanda, și ar fi plecat, așa cum mai plecase și altădată când, extenuat de furia ei fără odihnă, adormise lângă ea. De astă dată adormise ea, într'un târziu, cu spatele către el, respirând cu poftă aerul somnului. Apoi căzuse și el într'un somn ca într'un leșin, pentru a se trezi înspăimântat de sunetul apei. Voise să sară din pat ca să se uite pe fereastră, însă durerea îi tăiase șalele. Geamătul lui o trezise pe Yolanda care alergase la fereastră. - Au venit apele, spusese ironic. El îi ceruse telefonul, ca să vorbească în oraș și să ceară ajutor, însă ea așezase aparatul la picioarele măsuții de noapte, în așa fel încât el să nu-l poată ajunge. - Ești nebun! Vrei să ne găsească împreună aici! Vila se afla în mijlocul unei insule, departe de canalul pe care treceau bărcile cu motor care făceau serviciul regulat între coastă și așezările din deltă. Iar acum, în plină inundație, probabil că și cursele fuseseră suspendate.

Asta se întâmplase la amiază. O lumină tulbure, de cer înnorat, pătrundea pe fereastra deschisă. Se auzea limpede curgerea apei către susul fluviului și clipocitul neregulat pe care-l făcea în dreptul pilonilor. Yolanda preparase doua sandwichuri și câte o cafea, însă nu-i vorbise. Medita, mestecând. Noaptea nu lăsase nicio urmă pe chipul ei. Isi ridica uneori părul blond care-i cădea peste frunte, cu dosul mâinii în care ținea sandwichul. Părea că uitase și de el și de inundație. După ce băuse cafeaua, își scosese cămașa de mătase, o aruncase pe un scaun și, goală, scotocise prin valiză. Isi pusese costumul de bae, își adunase părul în casca de cauciuc, apoi îi spusese: - By-by querido, am să-ți trimit o barcă să te scoată de aici. Și plonjase în apă depe marginea ferestrei. Câtva timp îi auzise picioarele bătând ritmic spinarea apei. Știa că odată ajunsă undeva, la coastă, sau la o barcă, avea să plece spre oraș, fără să spună nimănui că în delta inundată el aștepta să fie salvat. Știa că nu-l iubise, că se culcase cu el pentrucă era bogat și că, probabil, se mai culca și cu alții, bogați sau săraci, tineri sau bătrâni, după nevoile momentului. Trecuseră câteva ore dela plecarea ei și nu venise nimeni să-l scoată de acolo. Leșinase de două ori înainte de a putea pune mâna pe telefon, formase numărul lui Alec, apoi alte numere, însă dăduse fără încetare de vocea necunoscută și înfuriată. Și acum apa intrase în odae. Peste o oră avea să-l cuprindă în așternut. Apoi, încetul cu încetul, avea să-l ucidă. Ce vor gândi ai lui, când peste o săptămână sau două aveau să dea peste cadavrul lui, descompus, umflat de ape, amestecat cu putreziciunile? Vor bănui că a fost aici cu o femee. Vor descoperi cămașa Yolandei înfășurată peste mijlocul lui, ca un steag al destrăbălării. Vor mai găsi ceva din lucrurile ei de toaletă, la bae, vor da peste valiza ei plină cu nimicuri când vor curăța nămolul depe podele și vor ști că a fost un vicios. Vor găsi imediat explicații pentru atâtea absențe. Când era mai tânăr își spunea adeseori: - Dacă aș muri în clipa asta, ce s'ar face ai mei? Dacă, atunci, ar fi murit unul dintre ai lui, ar fi fost fără îndoială mai puțin grav. Soarta lor atârna de a lui, de puterea lui de muncă. Acuma avea cinci fabrici. Ai lui puteau continua să traiască fără griji. Viața lui, sbaterea lui de fiecare zi, nu le mai era utilă. Iar de amintirea lui s'ar fi legat, pentru totdeauna, o trădare. Pentru prima oară azi avea timp să se gândească. Măsura cu spaimă abisul care-l separa de el cel adevărat și ceea ce ai lui credeau despre el. Nu-l mai înspăimânta ideea morții, ci penibila urmă pe care o lăsase în viață. Averea pe care o strânsese, fabricile, relațiile, conturile din bănci, automobilele, casele, vila din insulă, toate astea nu erau el, ci opera unuia din felurile lui de a se manifesta. Erau în fond rezultatul puterii lui de muncă. Insă el cel dinnăuntru, cel adevărat, începuse să putrezească de când trădase pentru prima oară, acum mulți ani. Avusese multe amante. Pe măsura averii pe care o agonisea. Apoi se potolise. In ultimii cinci ani își confundase slăbiciunile cu un început de virtute. Până când Yolanda îi dăruise o nouă tinerețe, până când, în realitate, îl silise să-și ducă mai departe putreziciunea. Isi dădea seama că judeca corect, că în clipele care aveau să urmeze avea să se cunoască, în sfârșit. Și încercă să ceară iertare. - Doamne, iartă-mă, spuse cu o voce care sună fals, atât de fals încât începu să plângă.

Când simți umezeala rece îmbibând salteaua, apucă telefonul și formă din nou, cu gesturi repezite, numărul lui Alec. Răspunse vocea necunoscutului.

- Te implor, spuse, ascultă-mă un minut.

- Iar dumneata?

- Te implor, sunt în pericol de moarte. Mă aflu într'o insulă din deltă. Nuți cer să vii să mă salvezi. Iți cer numai să chemi la telefon pe prietenul meu Alec, să-l rogi să vină aici, cât mai repede. Ești singura mea legatură cu viața. Te implor. Mă asculți? Te implor. 33-9521, 33-9521, e numărul prietenului meu. Spune-i că mă aflu în vila mea depe însulă, că am avut un atac de lumbago, că nu mă pot clinti din pat, că apa mi-a ajuns în așternut. Dumneata nu auzi cum bate vântul dinspre sud? Nu știi că asta înseamnă inundație în deltă? Mi-a ajuns apa în pat. Te implor, după ce telefonezi lui Alec, încearcă să mă chemi. Mă auzi?

- Te aud. Care e numărul dumitale?

- 25-1535.

- Iartă-mă, trebuia să-mi spui dela început. Te chem peste câteva minute.

- Iți mulțumesc.

Inchise telefonul. Din oraș până la deltă erau douăzeci de kilometri. Dela coastă la insulă o jumătate de oră în barca cu motor. Trebuia deci să reziste o oră, cel puțin o oră. Se întunecase. Apa clipocea în odae. Pijamaua pe el era udă. Ii clănțăneau dinții de frig și de frică. Cu eforturi disperate reuși să se ridice în picioare. Se rezemă de zid, drept, cât mai drept ca să nu-l izbească durerea. Știa că dacă îndoaie mijlocul e pierdut.

Telefonul nu suna. Il ținea strâns într'o mână, de-asupra apei care-i ajungea aproape de genunchi Pe firul care unea vila cu orașul el nu știa că se făcuse liniște pentru totdeauna.

★ ★

- N-am mai vorbit românește de opt ani, spuse bătrânul, alegând cu greutate cuvintele. Mergeau alături printre cotoarele de varză, uscate, țepene, așa cum le lăsase ultima invazie a furnicilor. Bătrânul se apleca din când în când și smulgea câte un cotor, care se desprindea imediat din pământ, ca și cum cineva îl înfipsese acolo de curând, ca să-l păcălească.

- Vezi, spunea noului venit, până și rădăcinile le rod. Anul trecut mi-au mâncat manioca, acum doi ani ceapa și usturoiul. Nu lasă nimic după ele. Intr'o noapte se lo comen todo. Mai rău ca lăcustele. Și râse, împăcat de siguranța pe care i-o dădea lunga lui experiență cu furnicile.

- Dar dece pui zarzavaturi, dacă știi că ți le mănâncă?

Bătrânul îl privi surprins și oarecum ofensat. Gura i se strânsese, ca o cicatrice, peste maxilarele fără dinți. Părul lung și alb îi ieșea pe sub pălăria de paie, acoperindu-i ceafa. Părea un țăran din Bucovina, rătăcit pe o plută între tropic și ecuator.

- Ce vrei să plantez, găini? Si râse iar, smulgând în stânga și în dreapta cotoarele de varză care, căzând, stârneau nori minusculi de praf roșiatec. Era nebun sau nu mai știa să vorbească? Dela început îi făcuse impresia lui Mihai că bătrânul nu era în toate mințile. Nici nu se mai mira de asta, după ce cutreerase cu motocicleta singurătatea dezolată pe care se afla așezată ciudata gospodărie. Căuta o fabrică de mozaicuri despre care i se spusese că lucrează mai ieftin și dăduse peste bătrânul nebun. - Găini, spuse, am crescut altădată. Acum mă ocup cu grădinăria. Ai o țigară? Gracias. Duse țigara sub nări și o mirosi îndelung. - Una rubia, exclamă într'un fel de ironic extaz. Intotdeauna mi-au plăcut blondele. Si ea era blondă. Me entiende Usted?

Mihai nu întrebă cine era ea. Moșneagul fusese probabil căsătorit și-i murise de mult femeia, sau fugise cu vreun localnic mai norocos. Poate că era înmormântată pe undeva prin apropiere, în țărna uscată cutreerată de furnici.

Se întoarseră la bojdeuca, adăpostită la umbra nesigură a unui ombú. Era încă devreme, însă soarele dogorea ca la amiază. Depe șoseaua îndepărtată veneau cu vântul țipete de claxoane, parcă din altă lume. Mihai își trase motocicleta mai la umbră, apoi intră după moșneag, în rancho. Asta e ultimul refugiu al mizeriei, gândi Mihai. De când pusese piciorul în America, uitase chipul mizeriei. Se obișnuise, în orașul imens și sătul, cu toate capriciile civilizației care astupau aici gura oricărui protestatar. Un frigidaire înlocuia iarna europeană, un radio cu televiziune desbrăca singurătatea și transforma disperarea în îmbătător paradis artificial, carnea friptă ștergea din minte noțiunea de foame, coca-cola pe cea de sete. Insă în cocioaba bătrânului viața își recăpăta cu încetul vechile ei dimensiuni. Mizeria, foamea, seceta, nebunia, pofta de tutun, plictisul, dorul de femeie, instinctul rebeliunii, tot ce distrugea pe îndelete zgomotul orașului apropiat, se refugia aici ca să nu piară sub curgerea ireală a belșugului. Innăuntru nu era mai răcoare decât afară. In stânga încăperii unice, adăpostită sub acoperișul de carton gudronat, se afla un pat acoperit cu zdrențe. Pe un perete o fotografie înrămată în care se vedeau niște cotețe și găini albe ițind capete mirate către fotograf, în așa fel încât păreau speriate chiar în clipa aceea de intrarea lui Mihai. Pe masa joasă cu trei picioare, ca a țăranilor din România, se afla un telefon.

- Imi dai voe să telefonez? întrebă Mihai, ducând mâna la carnetul cu adrese.

- Como no!?

Mihai ridică receptorul, așteptă semnalul, însă sunetul opac, mort, ca de scoică spartă, cu ecourile ofilite, îi umplu desagreabil auzul și-l făcu să întoarcă ochii spre bătrân.

- Nu mai funcționează de opt ani, spuse și izbucni într'un râs ascuțit și copilăresc, pe care și-l potoli numai la gândul că țigara s'ar fi putut consuma inutil între degete. Iși contractă brusc figura într'un rictus serios, trase adânc în piept fumul blondei, o pace surâzătoare îi umplu ochii, apoi, din senin, după ce suflă fumul, îl umflă din nou râsul isteric și copilăros.

- Acum opt ani mi-au tăiat legătura, spuse, după ce, în salturi, se potoli din nou. N'aveam cu ce plăti, asta, cum se spune?

- Taxa?

- Taxa, spuse, foarte serios, copleșit fără niciun motiv aparent de acest cuvânt care, dintr'odată,îl scufundă în cine știe ce groapă din trecut. Taxa. N'am avut cu ce plăti taxa. Se așeză pe pat, cu spatele rezemat de perete, cu mâinile în poală, cu picioarele lungi și slabe răschirate în V pe podeaua murdară, cu capul căzut prostește pe piept. Părea foarte bătrân și foarte tânăr în acelaș timp. Nebunia îi dădea un aspect șmecheresc și mucalit care nu era al vârstei lui. In pragul ușii deschise apăru, ca o fantomă, o găină albă. Când cu un ochiu, când cu celălalt, clătinându-și sacadat creasta roșie într'un fel de ritual matematic și prostesc, privi cotcodăcind insinuant către caspetele necunoscut, apoi, cu multă băgare de seamă, se întoarse și sări în curte. Mihai arătă întrebător cu mâna către ea. Bătrânul încuviință din cap. Apoi, înainte de a începe să povestească, mai ceru "una rubia".

Fusese învățător în Bucovina. Când invadaseră Rușii România, fugise în Germania, trecuse clandestin în Franța, apoi în Italia, unde păscuse capre și îngrijise de niște măslini pe o coastă, de-asupra lacului de Garda, la gospodăria unui Român căsătorit cu o Italiancă. Se plictisise repede și trecuse oceanul. La marginea orașului, aici, cumpărase un loc, în rate, construise două cotețe și o căsuță, pe credit, și începuse să crească găini Leghorn, albe cu creasta roșie. Isi instalase telefon, intrase în legătura cu câteva restaurante din clan! Veinte pollos! Deseori opreau mașini în șosea, unde-și pusese firmă, și venea lume la el să cumpere câte o gaină și câte o duzină de ouă proaspete, pentru copii. In doi ani plătise datoriile și avea în bancă - să moară cine minte - douăzeci de mii de pesos. - Douăzeci de mii. Me entiende Usted? Trăia ca boerii și nu-i păsa de nimeni și de nimic. Dumineca mergea la biserica românească, schimba impresii cu compatrioții. Se văita din prudență. - Știi cum e cu găinile. Mai dă molima în ele, mai le mănâncă vulpea. Inchidea din câte un ochiu, mucalit, ca o găină. - Ca să nu se înființeze frații la împrumuturi! Me entiende Usted, verdat? Limba locului nu o putuse învața niciodată. La telefon răspundea pe românește: - Câte găini? Cinci, opt, nouă? Câte ouă? Trei duzini? La bancă la fel. Cine nu vroia să mă înțeleagă treaba lui. Cu găinile tot românește vorbea. Totdeauna am fost naționalist. - Pui, pui, pui. Găina tatii, găina mamei! A murit puiu negru. Venea uneori o Poloneză, care-și facuse casă lângă șosea, să cumpere câte o găină. Se rezema cu brațele de gard și mă privea uimită. Se minuna cum de învațasem atât de repede, în singurătatea de aici, limba locului, și eu o lăsam să creadă. O învățam să spuna "pui-pui", "a murit gaină mamei". Era sigură că vorbește spaniolește. Imi mergea bine.

Se oprea des din vorbă ca să tragă atent fumul până'n marginile bojocilor.

- Aveam două mii de găini când am întâlnit-o. Se văzuseră într'o Duminecă la biserică. Era blondă și "foarte frumoasă". Nu, nu, era măritată cu unu cam de vârsta mea. Il invitaseră la masă. El îi povestise de găinărie, de Poloneza care credea că învață spaniolește ascultându-l cum vorbește cu găinile, de banii dela bancă. O plăcuse din prima zi. In singurătatea din găinărie se gândea la ea. Câteva săptămâni la rând îl invitaseră Dumineca la prânz. El venea cu flori și cu bonboane, din ce în ce mai elegant. Ea surâdea, din ce în ce mai irezistibil. Insă nu, niciodată nu și-ar fi închipuit că o femeie măritată . . . Me entiende Usted, verdad?! Intr'o Miercuri, pela unsprezece dimineața, dăduse busna peste el, la găinărie. Era plânsă și smulță de parcă-i murise bărbatul. I se aruncase în brațe și, printre sughițuri și vaete, îi spusese că rămăsese fără bani, că amanetase toate bijuteriile, că nu-i mai rămânea decât să se sinucidă. Il strânsese în brațele ei goale și răcoroase, îi udase obrajii lui nerași de trei zile cu obrajii ei proaspeți și înlăcrămați. O întrebase: - De cât ai nevoe? Ea îl strânsese mai tare, fără să răspundă și se lăsase culcată pe pământul uscat, între găinile albe, ca între flori. Ii dăduse un cec de o mie de pesos. Apoi alte cecuri. Venea în fiecare săptămână. O vedea venind de departe, legănându-și șoldurile rotunde, trecându-și degetele prin părul plin de soare, cântând o melodie pe care el o știa încă. Pe câmpul ars și pustiu părea neadevărată, atât era de frumoasă și de nepotrivită. Intr'o o zi îl suise în tren și-l dusese pe malul oceanului. Ultimele zece mii de pesos le pierduse la ruletă, jucând pe 23 care era numărul anilor ei. Insă cu siguranță că avea mai mulți. Poate 33, poate chiar mai mulți. Ar fi trebuit să joace pe 33, însă de asta își dăduse seama când era prea târziu. Ruleta nu se lăsa înșelată. La întoarcere găsise găinile moarte de molimă, sau poate numai de sete, nici azi nu știa dece îi muriseră găinile. Le găsise risipite prin curte, ca de un vânt. Săpase două puțuri cu mâinile lui și se apucase de grădinărie. Niciodată, până atunci, nu urâse o ființă omenească. O chema Yolanda.

- N'a mai venit să te vadă? întrebă Mihai.

- Ba a mai venit după câteva luni, când credea că mi-am refăcut contul la bancă. Ai o țigară? Gracias. Ii ceruse ceasul, să i-l pue la amanet. Me entiende Usted? O lovise cu palma peste gura roșie ca o creastă de găină, apoi o trântise "pe patul ăsta", o frământase cu furie și o strânsese de gât. Când o simțise nemișcată sub el, se înspăimântase și fugise peste câmp. Trei zile nu dăduse pe acasă, apoi, într'o noapte, se întorsese ca să o îngroape, însă Yolanda nu mai era acolo. Grădina, în schimb, i-o mâncaseră furnicile. Incercase să telefoneze, însă telefonul nu mai funcționa. Cum nu mai plătise taxa, îi tăiaseră legătura cu lumea.

Mihai îi oferi pachetul cu țigări blonde și ieși în soarele aprig. Puse motocicleta în mișcare și, înainte de a pleca, se întoarse din ușa să-și ia rămas bun dela bătrân. Il văzu prin ușa deschisă, aplecat peste telefon, formând cu grijă un număr, numărul Yolandei, așteptând, apoi vorbind, în timp ce țigara i se consuma uitată între degete. Mihai porni în trombă către șosea. De-a-lungul cărării stăteau stâlpii de lemn și între ei firul telefonului pe care nimeni nu mai vorbise de opt ani. Profilat pe cerul senin și spălăcit, părea un fir de întunerec.

★ ★

- Parcă a început sa plouă, spuse Carlos.

- In umezeala asta, încuviință Dragomir, pocnindu-și degetele care sunau osos, aproape asurzitor în liniștea din odaia încărcată de buchete ofilite și de coroane. Traseseră câte un fotoliu lângă raclă și vegheau fumând, sorbind din paharele cu cognac și palavragind. Ca la priveghiu, în România. Văduva din odaia de alături nu dădea niciun semn de viață. Probabil adormise, copleșită de oboseală și de atâta plâns. Un orologiu bătu undeva ora două. Carlos era înalt, cu părul ondulat albit la tâmple, cu fața brăzdată de cutele unui interesant și juvenil început de bătrânețe. Dragomir era gras, chel, buhăit de oboseala acelorași ani, care trecuseră însă, în carnea lui, peste fibre mai slabe.

CONTINUARE IN PAG. 14

TUȘA LINA

Anul trecut, cam pe vremea asta, m-am pomenit cu Tușa Lina sunându-mi la poartă. A ajuns și ea în Apus, ca atâția și atâtea. A venit să vadă, să cumpere, că a intrat boala cumpăratului și în sufletul bănățenilor.

M-am plimbat cu ea pe la marile magazine. Era după sfintele sărbători în timpul pregătirilor pentru carnaval. O forfotă de lume. Un furnicar. Mă rog, ca'n bazar occidental, ceva mai puțin zgomotos decât cel oriental, dar mult, mult mai bogat. Am căscat ochii la vitrine, am cumpărat și am cumpărat. Cred că nu trebuie să vă spun cât timp, nervi și bani costă o asemenea tură prin oraș. Dar aveam o datorie față de această femeie, o țărancă bine văzută în satul ei, citită, căreia i se mai zicea și "mondena", tocmai pentru evidenta ei emancipare, pentru dragostea de nou, frumos, modern. Cu mare interes observam reacțiile ei, concluziile la care ajungea, văzând atâtea și atâtea lucruri, care de care mai strălucitoare, mai îmbietoare. Intr-o zi, după ce m-a amețit întorcându-mă prin toate etajele unui "Supermarket" din centrul orașului, am trecut pe lângă o biserică:

- Iuu, Ionică, mi-a zis, da să ne fi băgat și în bisărică, să apringem o lumânare!?

Debunăseamă că am intrat. Spre marea ei mirare, biserica era arhiplină. Se oficia una din misele catolice, care pe aicea se succed cam tot la interval de o oră. Tușa Lina a îngenunchiat pioasă, mirată, parcă s-ar fi reîntâlnit cu Cristosul copilăriei ei. După câteva momente de reculegere am ieșit afară. Știți ce mi-a spus? Dar, iată cuvintele ei:

- Vezi tu copile, pr'aicea dacă lumea să roagă lu Dumniezău, d'aia lie și dă Dumniezău, dar noi care nu nie măi rugăm lu nimie, d'aia ni-o șî luat dracu!

Ionel BANATEANU

GHETSIMANI

De-atâtea rugi, șiroaie de sudoare
se prelingeau căzând pe țărâna coaptă!
S'a dus și ultimul apus de soare
de pe înalta frunte înțeleaptă.

Sus pe coline–își lăsau vârsta anii
pe trunchiuri de măslini și chiparoși;
El, a venit aici, în Ghetsimani
cu ucenicii cei mai credincioși
ca să se roage, dar rămași în urmă
au obosit cu toți și–au adormit...
Ce se va–alege de pribeaga turmă
când El, va fi de mâine răstignit?

Pe Cruce sus, îl vor petrece poate
– arzând lumini în ochii ca migdala
de noua ei iubire irizate –
privirile Mariei din Magdala,
dar slăbănogii, goii, orbii, ciungii,
leproșii vindecați, ce s'au făcut?
Treizeci de–arginți, sunați în fundul pungii
i–au speriat de nu s'au mai văzut...

Prefă–te inimă în sloi de ghiață;
Tu dragoste de oameni, cum nu seci
când va lipi de chinuita față
trădarea, buze umede și reci?...

De–acum, va părăsi Grădina Vieții
și n'a gustat din ea un singur pom!

Tot greu renunți la anii tinereții
chiar dacă ești și Dumnezeu și om!

Zahu Pană

ȚIGANUL ȘI CĂȚAUA

Un țigan de prin părțile Oltului se văzu uns, peste noapte, ditâi împăratul...

Nici frumos, nici mintos, dar limbut și bâlbâit, nevoie mare.

Mai întîi l-a judecat pe împăratul dinainte-i; ăla mort, nu i-a putut răspunde.

...Și slugile au bătut din palme...

In drumurile lui prin țară și prin alte țări, că-i plăceau țiganului preumblările - și viața bună și darurile îi plăceau - lua cățaua, o lega după căruță și pleca cu ea.

Supușii, strânși în pumnu-i de fier, aflau de la el că-s fericiți și mulțumiți.

Oamenii clătinau din cap, se scărpinau în ceafă, scuipau în țărână și plecau nedumeriți...

-Așa o fi, mai zicea câte unul, că prea le știe toate.

...Și slugile înarmate băteau mereu din palme....

A stat cățaua legată de căruță o vreme, mai apoi, când și-a văzut puii, frații, verii și alte rubedenii așezați în slujbe, s'a suit și ea în căruță.

...Și slugile ce însoțeau păzind convoiul împărătesc, iar au bătut din palme...

Apoi, ca să-l ajute pe țigan i-a luat frâiele și biciul din mână; să-i arate ea cum trebuie dusă căruța. Bâlbâitul o rămas cu vorba și ea cu fapta.

Și a mânat și a mânat pe drumuri rele pân-au plesnit caii și s-a deshiolat căruța.

Atunci s-a dat jos din căruță și a cerut cu glas blând ajutorul celor neajutorați.

Miloșii însă nu s-au mai milostivit, au pisat-o cu ciomegele, iar pe țigan l-au pus în fiare.

Mai curățiseră ei lumea noastră și de alte cățele; Elena, Ana... cățele cu nume de femei, dar, cățele...

Că Românul nu rabdă cățaua ce se suie-n căruță și ia frâiele și biciul în mână.

...Și slugile cu mâinile tăiate n-au mai putut bâte din palme......

GRAMATIC

TELEFONUL

Urmare din pagina 13

Fuseseră colegi la Sfântul Sava, la București, și se regăsiseră aici, aruncați peste ocean de valul catastrofei. Mortul fusese numai cu doi ani mai în vârstă, mai bogat însă cu multe milioane decât ei. Un cancer îl stinsese în câteva săptămâni. Niciunul n'avea copii, deși toți trei erau însurați demult. Discutaseră îndelung despre averea mortului, evaluată la cinci milioane de dolari. Dragomir avea o fermă model la Escobar. Carlos învârtea afaceri neștiute, colinda localurile de noapte și se lega pe stradă de fete tinere. Păstraseră amândoi figurile lor bucureștene și obiceiurile vremii în care trăiseră înainte de a fi luat "calea spinoasă a exilului" cum spunea Carlos.

- Iar mă înțeapă, spuse Dragomir acoperindu-și cu dreapta organul suferind. Carlos știa că e vorba de ficat și că spaima de cancer îl năpădise pa Dragomir de când le murise prietenul comun.

- Vezi-ți de treabă. Mai ia un pahar de cognac.

- Nu, nu. Dragomir își astupă cu palma paharul rezemându-l pe pântecul rotund pe care-l ținea între picioare ca pe o minge mare ascunsă sub haină.

- Dacă ai cancer, tot mori. Dumnezeu ți-a făcut demult socoteala.

O tăcere, ca o prezență misterioasă și evocatoare, trecu o clipă printre ei, întinerindu-i. Insă Dragomir nu se lăsa ușor ispitit de cuvinte. Era un realist.

- Du-te dracului, păcătosule. Ascultă, spuse trăgând fotoliul lângă al lui Carlos, tu știi ce bijuterii are Yolanda?

- Nu știu. Bănuesc.

- O să le mănânce cu "peștii", și o undă de regret sincer, ca o paloare, îi acoperi obrajii.

- Am și sfătuit-o să plece la Paris, spuse Carlos confidențial, după parastasul de șapte zile. Nu mai e nici ea așa de tânără. Se ține bine, e adevărat, însă ce vrei, la anii ei, cât îi mai rămâne de iubit?

In cadrul ușii apăru o servitoare, cu fața descompusă de nesomn.

- Quieren Ustedes algo? întrebă cu o voce care venea parcă de dincolo de ea.

- No, gracias, răspunse Carlos. Ya puede Usted acostarse.

- Buenas noches, senores.

Simțeau amândoi că epuizaseră toate subiectele. Erau frânți de oboseală, însă fiecare spera în plecarea celuilalt.

- Ar trebui să te întinzi, spuse Carlos. Dacă te doare ficatul...

- Parcă m'a lăsat.

Intr'adevăr mortul începuse să pută. Crizantemele își îmbinau parfumul bolnăvicios și amăruiu cu duhoarea care începuse să umple încăperea, și Dragomir simți invadându-l, din fundul măruntaielor, o greață care ar fi putut să fie provocată atât de mirosurile din odae, cât și de un început de cancer la ficat. Insă gândul că Yolanda ar fi putut să rămână singură cu Carlos îi dădea putere să reziste. Vru să spună ceva, însă cuvintele, înainte de a-i ajunge pe buze, se scurseră pe căi neștuite în besna din trup, în timp ce somnul îi învingea pleoapele. Privi spre Carlos cu un ochiu. Adormise, cu capul rezemat de marginea fotoliului. Atunci se ridică fără zgomot și, în vârful picioarelor, după ce aruncă lui Carlos o privire cercetătoare, ieși din odae.

Carlos nu dormea. Rămas singur, își umplu paharul, aprinse o țigară și începu să se gândească sistematic la Yolanda. Din odaia văduvei nu se auzea nicio mișcare. Omul care știe că iubirea nu există, poate să îndrăsnească orice. Cine crede în iubire e un timid, un impotent și un ratat. El nu iubise niciodată. Prostii! Filosofia lui era următoarea: totul începe și se termină la epidermă. De ce se lasă atrasă privirea? De epidermă. Care e rostul mâinilor? Să ajungă la epidermă. Care e cheia plăcerii? Epiderma. Ce ți-a plăcut ție mai mult în viață, Carlos puiule? Epiderma. Sorbi cu satisfacție cognacul încălzit de contactul cu propria lui epidermă. Cuvântul acesta îl fascinase de când, în liceu, îl auzise prima oară. Rămăsese credincios epidermei. Epiderma Yolandei îl fascina.

Se ridică cu greu, întinzându-și oasele lungi, scoase din buzunarul dela piept un pieptene minuscul cu margine de argint și-și aranjă cu gesturi feminine părul irezistibil. Muie batista în cana cu apă și-și tampona tâmplele, pleoapele, fruntea, gura. Apoi își potrivi nodul dela cravată, aruncă mortului o privire cercetătoare și bătu, îndoindu-se politicos din mijloc, în ușa Yolandei.

- Cine e? întrebă o voce sugrumată de o nobilă durere.

- Sunt eu, Carlos.

- Intră. Nu trebuia să rămâi până la ora asta. Mai e cineva dincolo?

Stătea întinsă pe pat. Avea ochii încercănați și priviri recunoscătoare. Intotdeauna Yolanda avusese priviri recunoscătoare. Pentru sărutatul mâinii, pentru un compliment, pentru un buchet de flori, pentru o simplă prezență bărbătească. Știa să facă plăcere privindu-te. Și o voce adâncă și caldă dădea cuvintelor subînțelesuri magice, ca și când spunând un lucru banal ar fi ascuns misterioase și turburătoare invitații. Acum, întinsă pe pat, transfigurată de durere, părea atât de extenuată de o noapte de orgie. Carlos se așeză pe marginea patului.

- Ești obosită, dece nu încerci să dormi?

- Nu pot dormi. Mi-e teamă.

- Dece să-ți fie teamă? Uite rămân cu tine până se face ziuă.

Privirea îl învălui recunoscătoare. - Inchide geamul, te rog. Vântul ăsta mă înnebunește.

Carlos închise ferestrele și trase perdelele. Camera Yolandei era slab luminată de o lampă cu abatjour roșu, astfel că pereții se pierdeau într'un întunerec îndepărtat. In patul monumental părea mică, firavă și mișcător de singură. Carlos se așeză mai aproape. Femeile singure îl înduioșaseră întotdeauna. Incercă să o facă să plângă, ca să ajungă mai aproape de ea.

- Yolanda, nu trebue să te mai gândești la asta. Ești singură, e adevărat, însă știi bine că e de ajuns să mă chemi. (aruncă o privire către telefonul alb de sub lampă.) Ești încă tânără. Ai atâția ani înainte ta. Nu, te rog, nu plânge. Ai plâns destul. Uite, sunt lângă tine. Iți sunt prieten. Totdeauna ți-am fost prieten. Viața e, și așa, scurtă și tristă. Dece să plângi?

Ii mângâie piciorul gol ieșit de sub capot, cu gesturi care voiau să pară calmante, prietenești. Printre lacrimi Yolanda îl învălui într'o flacără de caldă recunoștință. - Ești prea bun cu mine. Ii întinse o mână albă, cu degete nervoase care voiau să pară osteneite. Anii, pe mâini, nu lăsaseră urme. Briliantul din inel reflecta lucrile roșiatice ale lămpii. Se auzea vântul în copacii depe stradă și un pas de întârziat răsună în cadență pe trotuarul umed. - Mi-e teamă, șopti Yolanda. Carlos veni mai aproape și-i vorbi în șoaptă, lângă ureche, până când cuvintele deveniră inutile.

Carlos ridică receptorul și'n timp ce-l ducea la ureche, spuse: - Să telefonez Luizei, să nu mă aștepte cumva. Știi ce geloasă e. Lovi de câteva ori în furcă, însă linia rămânea mută. O tăcere ca de mormânt venea din aparatul elegant pe care Carlos îl întoarse uimit către femeia care-l privea recunoscătoare. Când Yolanda înțelese, ochii i se umplură de groază. Duse mâna la gură, ca în fața unei primejdii nebănuite, în timp ce Carlos continua să bată în furca sterilă. Rămăseseră singuri, dintr'odată, tăiați de lume, izolați în păcat ca într'o insulă.

Vintilă Horia

A STRATEGY FOR FREEDOM OF LİBERTY

Pentru conformitate
MIHAI KORNE

THE "SONNENFELD DOCTRINE"

The "Sonnenfeld Doctrine", confirms once again that the objectives of United States foreign policy have remained unchanged. This is a policy of blocks: on one side the Soviet block, on the other the Atlantic Alliance. Nevertheless, the arguments supporting this policy have varied in the last thirty years, i.e. since the end of the Second World War. Despite the fact that both the Yalta agreements and those previously reached in Moscow between Churchill and Stalin concerning the zones of "special responsibility" were presented as purely temporary measures imposed by the conduct of war operations, the division of Europe was confirmed at Potsdam. Although the Soviet Union was not a nuclear power at that time, the cold war and defence of Western Europe against Soviet aims consolidated this division. Finally, the policy of detente promoted at Helsinki only put a definitive seal to this division by recognizing the status quo in Europe.

This evolution has proved up to now that both agreement (during the war) and confrontation (during the cold war), as well as detente between the two world powers have always led to the *same result* and that the degree of military strength yielded by the Soviet Union played no specific role.

What is called nowadays the 'Sonnenfeld doctrine" is therefore nothing more than a new aspect of the same policy. Undoubtedly the basic reasoning has changed. In accordance with that doctrine, we are witnessing "the rise of the Soviet Union to the rank of a World Super Power". This constitutes an additional reason for avoiding anything that might annoy the USSR, all the more so as the overall situation in the Soviet Block, far from being stable, is fraught with threats to world peace. While recognizing the seriousness of national problems, the social, economic and political dissatisfactions of the populations, the resistance and opposition of the intelligentsia, the author of the "doctrine" asserts that the splitting up of the Soviet block might lead to incalculable consequences, even to a Third World War. The suggested remedy is twofold: on the one hand, the institutionalisation of relations between the Soviet Union and the East European countries and, on the other hand, the creation of the necessary conditions for an improved and genuine Atlantic partnership. In other words, a return to the initial principle: the division of Europe and the maintenance of two blocks.

CLASICAL STRATEGY

This doctrine may appear impeccably logical and realistic to some people, but it corresponds neither to the realities of the contemporary world nor to the dialecties of its evolution.

In the first place it is static in a dynamic world, which is all the more surprising as the doctrine emanates from an American society reputed for its dynamic stance. The United States aims at "detering the Soviet Union over a long period of history" by maintaining the present status quo on the one hand, and refusing to accept the access to or participation in government of the Communist Parties in Western Europe, on the other. However, should such a development eventually occur, the United States warns as from now that the Atlantic Alliance would be in jeopardy! This is nothing but a classical type of strategy and policy, as initially opposed to the global strategy and policy of the USSR.

Whilst fighting for the international recognition of status quo of their own frontiers and their zone of influence in Europe, the Soviet Union had never accepted the status quo in the rest of the world.

USSR has always declared that the pacific coexistance doen not mean at all ideological detente. To the contrary intensification of ideological struggle is the counterpart of detente. The dynamics of a Communist ideology is for USSR of vital importance, not only from the point of view of expansion, but also to maintain its own crisis-ridden regime and to dominate its block assailed with problems.

The acceptance by the Soviets to achieve common aims by various forms of political tactics is only due to the apparent contradictions facing various Communist Parties and the objective conditions of their activities and struggles. From the Soviet point of view "it is essential that all branches of the international workers' movement be unanimous in their resolution to fight for the achievement of these common objectives".

It is in these conditions that at the present time we are witnessing throughout Southern Europe the development of a process of "Titoisation", which has been made possible by the dialectics of Soviet-Yugoslav rapports. The reconciliation between Tito and the Kremlin leaders has allowed the Communist Parties in the Mediterranean zone to seize on the Yugoslav example and promote a policy of participation or sharing of power in their respective countries. The "Titoist myth", elaborated in its entirety in the West with the precise aim of driving a wedge into the monolithic structure of the international Communist movement, has begun to yield its bitter fruits. While the myth has had, for obvious reasons, no serious consequences within the Soviet block, its repercussions in the West have been entirely different. The policy of "calculated risk" has led to incalculable results.

The 'Sonnenfeld doctrine" offers no valid solution to these ideological dynamics, which have already begun to by-pass and undermine the principles of the status quo recently agreed on at Helsinki. Instead, it foreshadows a new US retreat. Indeed, if the "titoisation" of southern Europe should succeed in breaking apart the monolithic structure of the international Communist movement and thus bring about a decline in the prestige and authority of the Soviet Union and its Communist Party, the End result would nevertheless be catastrophic for both Europe and the United States, as the men in charge of American foreign policy recognize themselves that the Atlantic Alliance would not survive in such a case. On balance, the Soviet Union would be the sole beneficiary of such an event.

GLOBAL STRATEGY

The Sonnenfeld doctrine is erroneous because it ignores the fact that Soviet strategy is "global". All political, cultural, religious, ideologic, judicial, economic, social, diplomatic, military and propaganda means are used by the Soviet system to reach their aim. USA opposes these means with a strategy of a classical type. The West neglects the inner forces which oppose the Soviet and the Chinese regimes, while Moscow and Peking never refrains the Western world from subverting democracy. So, the internal, active and passive resistance which is developing in all Central and Eastern Europe, is ignored by West, whereas Sonnenfeld does not hesitate to consider this resistance dangerous for World's peace . . .

There is a deep difference and discrepancy between the classical static attitude of the United States which, far from disputing Soviet rule over Eastern Europe, tend to institutionalize this hegemony, and the dynamic attitude of the Soviet and Communist Parties, including Tito's party itself, which contest the democracy system in the West. American foreign policy, as defined in the "Sonnenfeld doctrine", is totally divorced from the ideal and democratic principles of the American people and even more so from their moral principles, inasmuch as it is utterly indifferent and insensitive to the aspirations of men and peoples. One could well ask if the real interest of United States resides in this policy called "realistic", which is in the end a conservative policy, past by the times and evolution of the world. Would not a policy aiming at promotion of democratic principles better preserve the position and influence in this great country in Europe and in the world!

THE POLICY OF BLOCKS

The policy of blocks, which divides the world into three zones - China, the United States and the Soviet Union rises opposition of the peoples in each zone. China meets with opposition from the peoples of Eastern and Southern Asia, the Soviet Union is confronted with the opposition of the peoples of Europe and the United States with the hostility of Central and Southern America. Whilst Peking and Moscow organize liberation wars, in terrorism and subversion in the USA zone, the latter never supported the popular actions neither in Bucarest 1946, Berlin 1953, Warsaw and Budapest 1956, Prague and Belgrade 1968, nor in the Baltic countries, Ukraine, Georgia, Russia or Poland in 1976. Obviously, the three powers cannot use the same means:

-China, in a demographic upserge tends to expand her frontiers towards the less populated south - Laos, Cambodia and Burma - rather than towards Siberia as warmer climates have always attracted the peoples in the Northern Hemisphere. Expansion to North necessitates a political will and means to compel the population. These means do not lack in the tatalitarian Peking regime which nonetheless chose expansion towards South due to smaller resistance opposed in that zone.

-The USSR is in a demographic stagnation, at least as far as the Russians and Ukranians are concerned. Expansion therefore does not correspond to any genuine need. It even clashes with the interests of the Soviet peoples, inasmuch as it imposes additional efforts and compulsion to develop the military force and the required economic means. As however such an expansionist policy constitutes the very core and justification of Moscow's totalitarian regime, it will only be brought to an end when the regime is replaced by a democratic government which will devote its effort to the development of Russia's natural resources and abandon the imperialistic aims of a totalitarian bureaucracy.

-USA is also in demographic stagnation, but lacks the totalitarian means to dominate their influential zone. Viet-Nam and Angola have shown that American people have no wish to sustain distant wars for a long term. Korea on the contrary has shown that American military force might break an attack by thousand of kilometres. This renders the military potential of the United States mainly defensive. USA's major means are those of democracy - economic, ideologic and moral-which move public opinion. Aiding other people with these means made United States a success - Marchal plan, democratisation of Japan.

By comparing:
China: human masses, military force and constraint;
USSR: ideology, military force and constraint;
USA: advanced technology, economic power and democracy.

It appears that a policy of blocks, aimed at dividing the world into three zones of influence, is an absurdity as far as the United States is concerned. Indeed if the considerable military might of the United States ensures its defence, it does not allow the Americans to intervene successfully outside the sphere of their vital interests because of their democratic system. This policy of blocks, which implies power, coercion or human masses, thus can only lead in the long run to an American retreat both in Europe and Latin America.

Nothing can preclude possible joint actions of USSR and China. Both powers have global policies subordinated to maintaining their regimes which the people hate. Their main concern is to control their citizens which also explains sudden political changes taking place on internal and external matters - struggles between the "hardliners" and "liberals", or between Peking, Moscow, Bucarest or Belgrade.

The United States do not face two blocks with opposite interests, frontier disputes or world hegemony, but regimes with the same interests - to maintain their power. This could likewise end in conflicts as diversions to internal problems or in the reconciliation of Moscow and Peking.

DEMOCRATISATION OF THE WORLD

The only alternative to the USA policy of parting the world into three blocks, is a policy of global democratisation of the World.

For Europe this policy is the only one which responds to the aspirations of European: liberty, justice and well-being.

* This report sums up the organised discussions by PARIS GROUP at the reunion in 1976 at Paris.

STRİGOİİ

- FABULA VEACULUİ -

In secolul acesta,noi suntem strigoii
Ce turbură pactul făcut între boii
Si fiara planetei, la târgul împuțit
Din Yalta și Potsdam, unde și-au împărțit
Bunurile lumii-după legea cea nouă
A junglei din Kremlin-hoțește,pe din două;
Că'n timpul conferiței din grajdul fumegând,
Boii culcați pe paie dormitau rumegând
Si-abia în vreme,zgâindu-și ochii blânzi
Iși întindeau grumazii împovărați de-osânzi
Spre botul îmbălat al fiarei răcnitoare,
Scoțând câte un muget în semn de aprobare!..
Că boul, deși-i bou, e democrat convins
Așa că el se lasă cu ușurință 'mpins
In jug,dacă burdufu-i e plin cu 'ndestulare
(Și ca tot dobitocul,altă grijă n'are)
Precum spusese fiarei un vițel zurbagiu
Ce sta pe lângă boul cel mare,damblagiu...

Doi ani dup'aceia,aceleași dobitoace
S'au strâns pe malul Senei ca să facă pace;
Jivina cu ghiară, boul cu copita,
Cum sta'n legea firii ca să semneze vita,
De-au pus peste neamuri și peste pământ
Jugul tiraniei și piatră de mormânt!..

Așa, bestia roșă, ajunsă stăpână
Pe tot răsăritul și peste 'ntrega-i stână,
Sfâșâie după pofta-i,ciobani și câini și oi,
Lăsând izlazu liber pentru măgari și boi
Ce'ncrezători în pacturi și steaua de bovină
Pasc cu nepăsare și rumegă în tichnă
Pe'ntinsele ogoare din vestul cel bogat,
Cu drept la dripileala și la bălegat,
In vreme ce jivina strânge din meleaguri
Cirezi și turme ,ce-așteptă prin Gulaguri
Istovite de chinuri, îngrozitorul ceas,
Ca singura nădejde ce încă,le-a rămas
Pe lumea scufundată de boi și de fiare
In iadul făr'de-legii,în crimă și trădare!..

Deunăzi,la Helsinki, se adunară iar
Jivinile - și-alături,tâlhar lângă tâlhar,
Jurară să mențină prin coarne și ghiare
Pacea ce-au făcut-o pe sânge de popoare!..

Iar noi,așchii din trupul Neamului vândut
Călăilor de veacuri ce-l sting astăzi sub cnut
Ducem în cele patru vânturi ale zării
Marea nedreptate și agonia Țării
Strigând la porți înalte,ce'n față ni se'nchid
Iar plângerile noastre se risipesc în vid.
Că Vestul n'are vreme și nici voință n'are
Să sară'n ajutorul celui care moare...
Ci gonind după bunuri și după plăceri noui
Nu vede'n noi ființe aevea...ci strigoi !
Turburători ai păcii făcută cu haita
La târgul de sânge din Potsdam și Yalta !

T. Nour MIRON

STIRI DIN EXIL

CERCUL DE STUDII C.A.R. DIN NEW YORK

Pe data de 27 Februarie 1977 s'a ținut în sala Carnegie din New York cea de a treia întrunire publică a cercului de studii a Comitetului "Adevărul despre România". Intrunirea a fost deschisă de profesorul Brutus Coste care a anunțat că se împlinește un an dela încetarea din viață a domnului Milică Marinescu, om de știință și patriot Român din exil. Invocând figura lui Milică Marinescu vorbitorul a insistat asupra generozității acestuia precum și a numeroaselor sale citorii și donații de care au beneficiat mulți exilați Români și instituții Românești din exil. La propunerea comandorului Mircea Petru, intreaga sală arhiplină a păstrat un minut de reculegere.

Principalul vorbitor al intrunirii a fost apoi domnul inginer Vlad Angelescu, cercetător și om de știință, refugiat în Statele Unite de numai câțiva ani. Indecursul unei bine documentate și frumos prezentate conferințe care a durat aproape o oră, domnul Angelescu a prezentat situația actuala tragică a industriei Românești. Vorbitorul a demonstrat astfel că întreaga concepție a industrializării României a fost contrară nevoilor șiposibilităților naturale ale țării, rezultatul fiind o stare de prăbușire economică națională. Făcută dictatorial, de un sistem anti-natural și anti-uman, impus țării din afară, industrializarea forțată a dus România in pragul prăpastiei. Domnul inginer Angelescu a arătat calm și documentat ca România este azi cea mai înapoiata țară din Europa (cu excepția Albaniei) din foarte multe puncte de vedere, cum ar fi de exemplu, venitul pe locuitor, consumul alimentar pe locuitor, și alte criterii. Intr-o societate liberă, a afirmat vorbitorul, o intreprindere nerentabilă se auto-elimină. In România comunistă, ele continuă să supraviețuiască însă, parazitare pe sudoarea întregului popor. Vorbitorul a încheiat prelegerea sa pe un ton pesimist, prevăzând un deznodământ fatal pentru intreaga economie Românească, Expunerea domnului Angelescu a fost urmată de întrebări, comentarii și discuții. Intre altele, s-a comentat că datorită acestei stări economice falimentare, guvernanții Români sunt obligați să recurgă la noi împrumuturi în occident și mai ales în Statele Unite (NR. recent a fost trimis domnul Pungan membru CC-la Washington pentru noi cerșeli). Pe de alta parte însă, prinși între ciocan și nicovală, adică între imensa lor neghiobie și setea de a sta la putere, guvernanții comuniști Români vor fi obligați să facă concesii dacă vor să mai obțină ceva dela occident. Ședința cercului de studii a continuat apoi cu o bogată și interesantă prezentare a dizidenței in România, făcută de tânărul avocat, recent refugiat, Cornel Dumitrescu. Domnul Dumitrescu a făcut un scurt istoric al actualei rezistente naționale Românești, insistând asupra figurii scriitorului Paul Goma. Intr-o lume in care mulți intelectuali, și in special scriitori, s'au vândut regimului, cazul domnului Goma este un exemplu de demnitate umană și Românească, cu adevarat demn de respectat. Domnul inginer Ion Strâmbu a anunțat cu aceasta ocazie că a vorbit la telefon cu Paul Goma cu numai o ora mai inainte. Domnul Goma i-a comunicat personal prin telefon că este complet izolat de restul Românilor din țară, practic având arest la domiciliu, și neputând lua legătura cu nimeni nici direct, nici prin scris, nici prin telefon. Legăturile telefonice internaționale îi sunt totuși lăsate, probabil pentru ca opinia publică mondială să nu afle că este complet izolat în țară. Câteva persoane care au vrut să-l viziteze pentru a semna apelul pentru respectarea drepturilor omului în România au fost reținute de securitate. Telefonul domnului Goma este 460332 (București). Redacția noastră îi sfătuiește pe toți Românii cu posibilități să-i telefoneze pentru a-i arăta că nu este singur în lupta lui pentru Demnitate Românească.

Următoarea adunare publică și ședință de comunicări științifice a cercului Comitetului Adevărul despre România va avea loc în Aprilie.

CORESPONDENT

CENACLUL LITERAR-ARTISTIC "APOZITIA" DIN MUNCHEN, GERMANIA

In cel de al 8-lea an de activitate,cenaclul literar-artistic,APOZITIA, s'a întâlnit la finea lui Martie din nou. Cu această ocazie s'au citit versuri și proză din: Al.Ionescu LUNGU, Andrei DANCA, Ion DUMITRIU, Nicolae NOVAC ș.a. Doamna Mathilde RICHTER a citit două sonete în germană, traduse din Eminescu iar Ion CICALA a citit epigrame. După interesante discuții critice, susținute de George CIORANESCU, Anneli MEIER,ș.a și coordonate de dr. Dionisie GHERMANI, întâlnirea s'a terminat cu vizionarea filmului artistic de scurt metraj realizat de Stefan MALUSHEK: Auf der Suche nach K(In căutarea lui Kafka). (Proxima întâlnire va fi dedicată memoriei și operei lui A.BAKONSKY, care după cum se știe și-a pierdut viață în timpul cutremurului din 4 Martie de la București).

CORESPONDENT

COMITET DE APARARE A P.S. SALE EPISCOPUL VALERIAN ÎN PARIS, FRANȚA

In urma dușmănoasei campanii ce se duce de o bucată de vreme împotriva P.S.Sale Episcopul Valerian Trifa, prin presă, radio și televiziune, în Statele Unite, campanie ce a indignat întreaga lume românească de peste hotare ce nu și-a vândut conștiința pentru "un blid de linte", oferit de guvernul dela București; în Capitala Franței, Paris, s'a constituit un Comitet de apărare a Prea Sfinției Sale. In Procesul-Verbal de constituire a acestui Comitet semnat de: Pr. Vasile BOLDEANU, Dr.John MILOAIE, Dr. Romulus POPESCU, Dr.T.METIANU, Alex. MARZA și Prof. T.BARBULESCU, se subliniază că mai sus amintiții semnatari, luând la cunoștiință că P.S. Sa Episcopul Valerian Trifa este acuzat în fața justiției americane pentru trecutul său în calitate de președinte al Studenților Români și în special pentru un manifest și o manifestație care a avut loc în București în luna Ianuarie, 1941, au decis să se constituiască într'un Comitet de Apărare.

CORESPONDENT

MASA DE ONOARE- Rândul I- oaspeți și reprezentanți oficiali. Rândul II- parte din vorbitorii principali (G.Bălașu-România). Rândul III- delegații reprezentativi ai grupurilor etnice (T.Lupu-România).

Douăzeci de reprezentanți ai națiunilor captive de sub dominația comunistă, au ținut pe data de 5 Februarie 1977 în Toronto,Canada, o adunare manifestând pentru ideia de libertate în lume.

Adunarea a avut loc în sala Hotelului Holiday Inn din Toronto, unde au luat parte în jurul a 1000 de persoane, incluzând oaspeți oficiali ai guvernului federal și provincial.

Manifestația a fost organizată de "Fundația Culturală Internațională" și "Fundația Internațională a Victoriei asupra Comunismului". Românii au fost reprezentați de o delegație în frunte cu d-l Toni Lupu, Președintele "Comitetului Reprezentativ al Societăților Românești ale Uniunii și Ligii din Canada" și d-l George Bălașu, secretarul aceluiaș comitet.

Este prima dată când absolut toate grupurile etnice a țărilor aflate sub opresiunea comunistă, au fost adunate la un loc, având ocazia să protesteze și să facă cunoscut realitățile de sub dominația comunistă.

In general accentul a fost pus de toți vorbitorii pe ideia unității grupurilor anti-comuniste, în fața pericolului răspândirii ideilor atee marxiste, ce amenință întreaga omenire. Din partea românilor a vorbir d-l G. Bălașu.

Adunarea a adoptat o rezoluție, care a fost trimisă tuturor șefilor de state comuniste. Deasemenea s'a aranjat și coordonat un program pentru noi acțiuni în viitor. In luna Martie a avut loc primul seminar, urmând ca la sfârșitul lunei Aprilie să se întâlnească din nou reprezentanții tuturor națiunilor de sub dominația comunistă. A sosit timpul, a spus Dr.P.T.Bilaniuk, prof. al Colegiului Catolic Sf. Mihail, din Toronto, " de a face ori și ce sacrificiu și să luptăm uniți împotriva comunismului"

CORESPONDENT

• Informațiuni Culturale •

•DRUM (An. 12, Nr. 2-4, 1976 - 215 Valley Drive, Pittsburg, Pa. 15215). Ultimul caet al acestei reviste de cultură românească, aduce în cele 32 pagini un ales material istoric și literar. Subliniem în special amplul studiu: "ȚARANII" al d-lui Horia Stamatu, în care printre alte adevăruri, spune următoarele: " . . . Țăranul a fost luat în seamă de marii gânditori Bălcescu și Eminescu, țăranii au dat patru cincimi din cei 700.000 de morți din războiul Intregirii, țăranii au dat aceiași proporție de morți din cei 450.000 de morți din cel de al doilea război mondial în care s'a recuperat doar o treime din treimea României Mari, pierdută în 1940, țăranii trebuiau să fie primul aproape al unei revoluții românești. Dar revoluția nu a fost pe urmele unui Bălcescu, Eminescu, Pârvan, ci a fost o revoluție marxist-leninistă și astfel țăranul a fost primul sacrificat pentru "îndepărtatul" om fericit al "societății perfecte" . . .cu Lenin în locul lui Christos, cu Marx în locul lui Dumnezeu și Stalin cu următorii în locul Patriarhilor. Dar pentru o fantasmă, care poate altora le este utilă, însă nu pentru "liberarea omului și a popoarelor", s'a organizat distrugerea radicală a bazelor poporului român, țărănimea" . . .

La fel, foarte documentat și bine venit este articolul: "TRANSILVANIA" de Ioan Crișan-Dacicus. In restul caetului semnează o poezie Ion I. Mirea; Georgetta Crainic, un drăguț poem în proză, Zahu Pană un reportaj dela Convenția ARCA, iar O. Safirescu și Ion Halmaghi, pagini memoriale închinate, respectiv, Msgr. Zăpârțan și Dimitrie Leonties. Două pagini sunt dedicate poetului bucovinean Mihai Horodnic.

Dorim confratelui DRUM o apariție regulată în anul 13 în care intră cu primul număr din 1977.

••

•ȚARA NOASTRA, se întitulează noua revistă editată de către Asociația Românilor liberi din Germania, care a apărut cu primul ei număr în luna Septembrie 1976, având ca redactor responsabil pe dl. Andrei Nicola, iar ca redactor pentru pagina în limba germană pe dl. Johann Urwich. Subliniem din acest prim număr, judiciosul articol al d-lui Dr. Vasile Vasilache, Președintele Partidului Social Creștin din România, Conducător în Forțele de Rezistență Anticomuniste din România, ce a fost deținut politic timp de 14 ani în închisorile RPR și RSR. (Adresa: Andrei Nicola, Guido-Scheble Str. 82 BRD, 8000 Munchen 42, Bundesrepublik Deutschland).

Dorim noului confrate, care se dedică unei acțiuni românești, cel mai deplin și binemeritat succes.

••

• THE HISTORICAL RIGHT OF ROMANIANS IN TRANSYLVANIA.
-Vasile C. Bârsan, Ph. D. Mankato State University.

Citim în revista "CARPAȚII", Nr. 1, Anul 22, pe prima pagină, următoarele: "La sfârșitul cărții "Justice pour la Hongrie", găsim o listă de cărțile tipărite de propaganda maghiară, între 1920 (Trianon), și 1930:23 cărți și două hărți în limba franceză, 24 cărți în limba engleză, 20 cărți în limba italiană și 8 cărți în limba germană". Si aceasta, subliniază autorul articolului respectiv, dl. N.S. Govora: "numai în 10 ani".

Citim la fel în "SOLIA", în numărul din Februarie 1977, următoarele: "...Dată fiind sărăcia de material în limba engleză asupra Transilvaniei broșura domnului Profesor Bârsan, umple un gol. Cei interesați pot să o comande pentru costul de $1.00 care să se trimită direct autorului: Vasile C. Bârsan, 323 Floral Avenue, Mankato, Minnesota 56001".

Autorul , accentuează chiar pe copertă că: "părți din acest studiu au fost trimise spre a fi publicate în: "The Congressional Record of August-September 1976".

••

•PRINTRE GRATII, se întitulează volumul de poeme semnat de Alexandru Silistreanu și tipărit în 1976 în tipografia Eder & Poehlmann, Neukeferloh din Germania de Vest, cu ocazia semicentenarului mișcării legionare. Volumul cuprinde în cele 53 de pagini, 45 de poeme, cu un Cuvânt Inainte de regretatul Demetrius Leonties, din care reproducem aceste rânduri: 'Silistreanu nu scrie versuri inspirate numai de lună sau de soare, nu scrie pentrucă s'ar fi molipsit de anumite curente decadente ci pentrucă arde CASA Neamului și se prăbușește SUFLETUL său și pentrucă vrea să trezească la luptă tot ce-i adevărat românesc pe lumea aceasta. Poemele sale sunt transee și steaguri de luptă românească. Poate că în spectrul de astăzi al lumii, ceeace face Silistreanu pare a fi o nebunie. Dar dacă milioane de Români ar fi fost la timp la fel de nebuni ca Silistreanu, nu ar fi lăsat țara să tremure și să sufere sub trei dictaturi, iar astăzi nu ar domni comunismul în România . . ."

SĂ RÂDEM... SAU SĂ PLÂNGEM...?

HAZ DE NECAZ

Despre chineji.

Chineji e un popor de Păstori de prin Ardeal, unde și azi egzistă la Cluj o familie Chinezu. Dânși este un fel de japoneji; nu e Români nici Creștinii-ortodocși sau grecocatolici. Ei are ca Cap bisericesc pe un oarecare Buda, născut la Budapesta și sânt de rât Muselman. Deși face parte din așazisa „rață galbenă" ca Dovleacu, chineji sânt foarte numeroși la număr, peste cinci mii de Suflete, toate galbine, care să hrănește cu orez fiert în apă de Ploaie. Șefu lor iesta (dar sa isprăvit) domnu Mau-Oțet-Ung carele a mierlit de curând. El a făcut o revoluțe Culturală care a dat Foc la tuate cărțile ce ia căzut în mână, ocupânduse doar cu Cultura orezului. Ei mănânc orezu cu nește bețigașe, în schimb folosește furculița ca să Bea ceai: Dânși arde morții de vii și le aruncă cenușa în fluviu Ia-ur-giu. Blându Mau-Oțet-Ung a omorât vreo câteva Milioane de compatrioți fincă zicea căci Dânși iubește vieața veșnică.

Chineji și sovetici sânt buni vecini și să are ca adevărați frați Vitregi comuniști-leniniștii-staliniști-marcsiștii. După cum ieste obiceiu lor, când să întâlnește ei se pup de trei ori pe Gură, de îț vine să verși. Însă find dușmani de Moarte, chineji și sovetici se pup numa în Spate. E mai igenic.

Gâgă

Glume

Sedință la academia r.s.r. "Elita intelectuală" îl perie în cor pe "academicianul suprem" Ceaușescu, arătând cât de multe "idei" are el. Tovarăși, le răspunde solemn Ceușescu, "partidul ne învață să fim modești : ideili mele nu e multe- e puține, dar fixe. Ceeace vă doresc și vouă". Urmează aplauze academice furtunoase.

Un judecător iese râzând în hohote de la tribunal din București. Cineva îl oprește și-l întreabă:

- De ce râzi, domnule, ca un apucat ?
- Am auzit astăzi un banc fenomenal ! - răspunde judecătorul.
- Spune-mi-l și mie !
- Nu pot, domnule, că abia acum zece minute l-am condamnat pe unul la cinci ani pentru asta !

O ședință cu părinții, la un " cămin de zi " de cartier, unde copiii sunt îndoctrinați de mititei. Activistul p.c.r. ,rezident el însuși în aria respectivă îi critică pe părinți, că micuții lor de 3-4 ani nu știu cine este Ceaușescu.

- Activistul: Asta este din vina voastră, a părinților, fiindcă nu vă duceți serile, după lucru, la ședințe, și în alte locuri de ridicare a nivelului. Auzi ! Să nu știe copiii cine este tovarășul Ceausescu !

Il întrerupe vocea unei mame : Ascultă, tovarășe, dar d-ta,ști cine este tovarășul Turturică ?

- Activistul: Nu
- Femeia: Dac'ai mai sta serile și p'acasă, ai ști: Tovarășul Turturică e acela care trăește cu nevasta dumitale.

Epigrame

UNUIA DE SCOALA VECHE

E bun în muzeu de păstrat
acest curios exemplar,
cu toate apele spălat
și...permanent curat-murdar !

UNUI ORATOR:

Susțin ai lui că-i curge-n vene
sângele lui Demostene,
dar de cum miroase vin
Demosetene-i Damaschin

UNUI ANONIM

Il cunoaștem și îl știm
pe vulpoiul Anonim
n'a semnat cu rața-n gură
ci-a semnat cu...ochi de ură !

UNEI GURALIVE SECRETARE:

Dac-ai bate la mașină
cât ne bați pe noi la cap
într'o săptămână
cred c-ai umple un dulap !

Ion CICALĂ

UMOR

CALUL DE CIOCOLATĂ — SCHIȚĂ —

de J. N. MANZATTI

La o mare cofetărie din Londra se prezintă în săptămâna Paștilor un domn elegant, între două vârste, foarte distins ca înfățișare. Vitrinele sunt pline de ouă de ciocolată, iepurași, porumbei sau puișori de găină.

Ași dori un cal de ciocolată! - zise cu autoritate domnul, adresându-se unei tinere vânzatoare.

-Regret că nu avem așa ceva. Dar puteți alege din vastitatea obiectelor expuse, pe acel ce vă interesează. Sunt toate executate din cea mai fină ciocolată, fie cu lapte sau amară, fabricate în mod special în vederea sărbatorilor de Paști. Vă recomand cu deosebire ouale, care au întrânsele surprize de toată frumusețea.Evident, depinde de prețul ce sunteți dispus a plăti.

-Apreciez discursul Dtale, dar rămân inflexibil în decizia mea. Vreau un cal de ciocolată și nimic altceva! - răspunse cetățeanul ușor enervat.

-Domnul meu, eu mă aflu aici ca să satisfac gustul clientelei, dar și spre a face unele sugestii. Iată dece îmi permit a spune că nu se obișnuește a oferi de Paști alte dulciuri sau obiecte în afară de cele tradiționale, aici expuse. Poate că aveți îndoieli asupra calității. Repet, sunt fabricate din cea mai fină ciocolată. Le exportăm în lumea întreagă.

-Young lady, - răspunse clientul deastădată vizibil enervat, - am venit la cofetăria dv. tocmai pentru că apreciez arta deosebită cu care confecționați animalele de ciocolată. Vă felicit sincer, însă rămân fix la idea mea: doresc un cal de ciocolată. Sunt dispus a plăti un preț special, cu rugămintea de a-mi satisface dorința. Să nu vi sa pară straniu, dar sunt un mare amator de cai.

-Yes Sir. Așteptați vă rog un moment ca să vorbesc cu patronul. In ce mă privește, cu tot regretul nu sunt în măsură a vă satisface.

- Mulțumesc. Aștept cu plăcere.

Peste câteva minute veni însăși proprietarul cofetăriei. Cu obișnuita afabilitate britanică se adresă străniului vizitator: despre dorința Dv. ce iese din comun. Voi încerca să vă satisfac. Avem un lucrător specializat, unul dintre cei mai buni cofetari din Londra. Poate că va fi în măsură să vă împlinească dorința. Dar trebue să-i lăsați câteva zile necesare spre...

- Aștept cu plăcere! - răspunse noul venit.

- Cât despre preț, veți consimți că fiind vorba de o lucrare specială . . .

-Prețul nu interesează. Vă dau deocamdată un acont de zece sterline și voi veni din nou peste cinci zile.

Zis și făcut. Când clientul veni la ziua și ora indicată, cofetarul îi înfățișă un frumos cal de ciocolată lucioasă, bine executat, de aspect remarcabil.

- E frumos, - zise amabil clientul, - însă sunt vinovat de a fi uitat să adaug că mă interesează un cal în plină cursă. Cel confecționat de dv. este static, iese din vederile mele.

- Stimate Domn, - replică răbdător patronul, - ceiace îmi cereți Dv. comportă confecționarea prealabilă a unei machete speciale.

- Stiu, știu. Vă dau alte zece sterline acont. Nu sunt obișnuit a mă tocmi.

-Reveniți, vă rog, după zece zile! - replică satisfăcut patronul.

La termenul indicat clientul se prezentă la cofetărie.

-Priviți opera noastră. Sper că sunteți satisfăcut.

-Foarte frumos, într'adevăr. Insă lipsește jockeijul. Fără călăreț, un cal e sărăcăcios, aproape absurd.

-Stimate Domn, răspunse contrariat patronul, -Dv. cereți un lucru ce iese din comun, o adevărată operă sculpturală. Ar trebui să plătesc un artist ca să-mi facă modelul în argilă, pe care să-l torn apoi în ciocolată. Vă puteți închipui cât costă o atare întreprindere . . .

-Dragă domnule, prețul nu are importanță pentru mine. Mă interesează doar opera de artă și nimic altceva!

-Va costa optzeci de sterline și trebue să-mi lăsați cel puțin trei săptâmani pentru execuție. E lucru greu de realizat.

-Allright. Vă dau alte cinci zeci de sterline acont!

Intre timp trecuseră Paștile. După trei săptămâni, la data indicată capriciosul client intră în cofetărie. Il întâmpină surîzător, cu largi temenele, însăși patronul, care luându-l de mână îl duse în fața unei mici vitrine:

-Priviți, vă rog. Cred că de astădată sunteți mulțumit!

Un cal de ciocolată în plin galop cu copitele întinse, cu jockeyul în șea, reprezenta o adevărată operă de artă.

-Foarte frumos, - zise clientul aparent satisfăcut. - O bună realizare, fără îndoială. Insă, însă, unui cal în galop, cu jockeyul plecat asupră-i, trebue să i se vadă starea dinamică, starea de tensiune, cu mușchii pectorali umflați, cu vinele și arterele încordate, gata să plesnească. Sunt detalii ce nu pot scăpa unui sculptor de cai.

-Stimate Domn, - răspunse politicos dar vădit plictisit, patronul, - de astădată nu mai cred că vă pot satisface. Am făcut toate eforturile necesare spre a vă fi pe plac. Insă detaliile ce le cereți, ies din cadrul posibilităților noastre de simpli cofetari. Pretindeți o operă de pură artă, de migăloasă sculptură. Vă dați seama ce reprezintă toate acestea?

-Imi dau perfect de bine seama. Nu mi se poate reproșa că sunt exigent, dat fiind că eu însumi am luat lecții de sculptură cu marele Moore. Ar fi absurd a renunța tocmai acuma când suntem la un pas de o perfectă realizare. Cât despre preț, nu vă faceți scrupule. Trei sute de sterline vă sunt suficiente?

-Oh yes, My lord! - replică patronul copleșit de emoție. Rogu-vă să veniți peste o lună spre a retrage comanda!

-Allright!

Când veni după o lună, patronul, roșu de plăcere, îl întâmpiaă însoțit de toate vânzatoarele localului:

-E o zi mare pentru noi. Cred că nimeni în lume nu poate realiza o operă atât de desăvârșită!

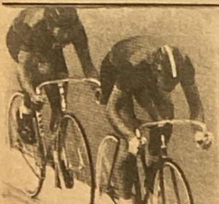
Luând pe client de mână, îl duse în fața unei măsuțe de cristal, arătându-i o splendidă lucrare în ciocolată, un cal de curse realizat în cele mai mici amănunte, cu mușchii pieptului gata să plesnească, cu vinele și arterele încordate, coama fluturând, cu jockeyul în sea , una cu animalul.

- Formidabil ! - zise transfigurat clientul. Este exact ceiace am dorit. Vă felicit sincer!

Si strânse cu efuziune mâna patronului și a vânzătoarelor.

-Doriți să îl așezăm într'o cutie de lemn, sau într'una de carton?

- Nici una, nici alta. Il mănânc aici pe loc!

SPORT

LA RELUAREA DIVIZIILOR DE FOTBAL "A" ŞI "B"

Miecuri 16 Martie 1977,a marcat reluarea campionatului desfăşurat în general în limitele prezicerilor din avancronici. Multe partide s-au desfăşurat sub aşteptări şi au fost lipsite de vigoarea caracteristică unei reînceperi de campionat.

După jocurile etapei XVIII-a , a diviziei 'A' de fotbal clasamentul se prezintă astfel:

CLASAMENTUL

1.	DINAMO	17	10	4	3	38-17	24
2.	Univ. Craiova	18	9	4	5	34-19	22
3.	Steaua	18	10	2	6	33-21	22
4.	Jiul	18	10	2	6	28-22	22
5.	A.S.A. Tg. M.	18	9	2	7	18-15	20
6.	Sportul stud.	17	7	5	5	19-12	19
7.	Politehnica Tim.	17	9	1	7	22-19	19
8.	U.T.A.	18	7	5	6	23-33	19
9.	F.C. Bihor	18	6	6	6	26-24	18
10.	F.C.M Reşiţa	18	7	4	7	25-26	18
11.	F.C. Argeş	18	7	4	7	25-31	18
12.	Progresul	18	6	5	7	25-37	17
13.	Politehnica Iaşi	18	5	5	8	22-18	15
14.	S.C. Bacău	18	6	3	9	21-23	15
15.	Rapid	18	6	3	9	22-27	15
16.	F.C. Corvinul	17	5	5	-7	16-23	15
17.	F.C. Constanţa	18	6	2	10	20-25	14
18.	F.C.M. Galaţi	18	2	4	12	16-41	8

••

Fruntaşele clasamentului au luptat pentru consolidarea poziţiei lor, reuşind în parte. Dintre ele amintim STEAUA care fără să strălucească a făcut un meci bun punctat de ample desfăşurări de forţe atât la mijlocul terenului cât şi pe extreme ridicând valoarea tehnică a jocului. Deşi a câştigat în deplasare a avut multe situaţii nevalorificate.

Imagine din meciul disputat la Piteşti (F.C.Argeş-A.S.A Tg. Mureş), în care Boloni a fost în permanenţă umbra lui Dobrin.

*

• Echipa Steaua a confirmat că ştie să joace în deplasare atât pentru spectacolul sportiv cât şi acumulând puncte.

Echipa campioană a reluat campionatul viguros imprimând pe toată durata jocului un tempo ridicat asociat cu o bună tehnicitate.

La victoria echipei Steua a contribuit şi replica mai mult decât mediocră a gazdelor constănţene(F.C.Constanţa)

Rapid nu a dezis tradiţia sistematicelor pierderi în deplasare înregistrând în prima etapă din această primăvară o înfrângere preconizată în faţa echipei F.C.Bihor.

U.T.A. parcă ar fi fost surprinsă de tempoul ridicat imprimat de Sport Club lăsându-se dominată încă din primele minute. Pasele lungi adresate extremelor nu au fost fructificate. Tisa nu este o extremă de mare fineţe iar Cura părea obosit chiar la început de campionat.

Disponibilităţile tehnice ale U.T.A.-ei nu s'au văzut puse în valoare, uneori echipa părând dezorientată.

LUCESCU S'A RETRAS DIN ECHIPA NAŢIONALĂ

In cadrul unei partide cu Bulgaria , desfăşurată la Bucureşti , MIRCEA LUCESCU, s'a retras din echipa naţională. Rămăsese singurul din unsprezecele României care timp de un deceniu , cel mai bogat din istoria soccerului nostru, a adus calificarea şi o comportare bună la Mondialele din Mexic şi clasarea în sferturile de finală ale Cupei Europei.Rămăsese numai el căpitanul.Lucescu făcuse parte din teamul compus de fostul antrenor Angelo Niculescu , împreună cu: Gornea ,Sătmăreanu, Boc, Dinu, Deleanu, Anca, Domide,Dembrovschi,Dumitrache, Radu Nunweiller.Si s'a acoperit de glorie în anul când naţionala noastră a obţinut acel neaşteptat 1 - 1 pe Wembley în faţa campionei mondiale. Lucescu mai putea fi util naţionalei. Cartea sa de vizită este impresionantă : 8 selecţionări în naţionala de juniori, 67 în reprezentativa de seniori, peste 250 de meciuri internaţionale; în 25 de ani de fotbal n'a avut nici o suspendare , fiind exemplu de comportament civic şi viaţă sportivă. Actuala sa formă sportivă i-a făcut pe cinci dintre cronicarii anchetaţi la sfârşitul anului trecut să-l claseze printre primii 10 fotbalişti români în 1976 (doi l-au desemnat chiar primul), dar el a declarat că , deşi nu se simte bătrân la 32 de ani, se retrage ca să încheie o epocă în viaţa echipei naţionale i,şi să lase loc de afirmare şi consacrare spiritului tînăr al noilor jucători.

▫▫

ÎN DIVIZIA B

UN START MARCAT DE SURPRIZE

• Privit, îndeosebi, prin prisma unor rezultate, debutul în noul sezon competiţional al divizionarelor -B- a fost destul de interesant.

La cel de al 18-lea meci susţinut, PETROLUL a cunoscut prima sa înfrângere (la Buzău), dar şi alte rezultate au reţinut atenţia: PORTUL CONSTANTA a câştigat la Suceava ; SOIMII SIBIU a învins la Giurgiu (echipa locală, F.C.M., a avut câteva indisponibilităţi care au "subţiat" lotul), iar ARMATURA ZALAU s'a întors cu două puncte preţioase de la Turda. Apoi, în alte 6 oraşe, gazdele au terminat destul de greu la egalitate cu partenerele lor.

Să fie aceasta începutul unei reconsiderări a jocului în deplasare şi, mai ales, a spiritului ofensiv ? Vom vedea. Deocamdată, cei trei lideri-PETROLUL(10 puncte avans), C.S.TARGOVISTE(6) şi OLIMPIA SATU MARE (7) sunt scutiţi de emoţii.

In seria a doua însă, nu mai puţin de 4 echipe(dintre care, se pare,CHIMIA RM.VALCEA, prin prisma programului, este cea mai avantajată) se menţin încă cusperanţe, în urmărirea liderului. In ceea ce o priveşte pe OLIMPIA ea s'a impus greu în faţa echipei " U " CLUJ-NAPOCA. Regretabil este faptul că arbitrul de tuşe C.Braun a lipsit de la acest joc şi în locul lui a oficiat un localnic, ale cărui semnalizări au fost uneori contestate de echipa oaspe.

•

• SCHI: proba masculină de slalom special din cadrul Dinamoviadei de schi de la Zakopane a fost dominată de sportivii români, care au reuşit perfomanţa de a se situa pe primele 3 locuri în clasamentul final.

Câştigător a fost Dan Cristea, cu timpul de 90''34/100 în cele două manşe urmat de Ion Cavasi- 90'' 56/100 şi Nicolae Barbu- 90''98/100. Proba feminină de ştafetă 4x5 km a revenit echipei R.D. Germane cu timpul de 1h16'56'', urmat de U.R.S.S- 1h 20'34''. Cehoslovacia- 1h 21'19'', România- 1h 35'10''.

•

• CLASAMENTUL W.C.T.

In clasamentul circuitului internaţional W.C.T.conduce Jimmy Connors cu 340 puncte, urmat de Dick Stockton 320 puncte. Ilie Năstase se află pe locul 7, cu 200 de puncte.

Primii opt clasaţi, la încheierea competiţiei, se calificâ pentru turneamentul final de la Dallas(Texas) programt între 10 şi 15 Mai.

*

DIVIZIA A în cifre

• In cele 7 meciuri ale atapei a 18-a a Diviziei A s'au marcat 18 goluri, totalul lor ajungând la 433:321 gazdele 112 oaspeţii

• Victoriile realizate de Steaua şi A.S.A. Tg.Mures sunt primele obţinute de echipele oaspete după o perioadă de 7 etape, ultimul succes în deplasare fiind înregistrat în runda a 11-a.

• Miercuri am consemnat 10 cartonaşe galbene (258 până în prezent), dintre care 6 la partida Jiul-F.C.M. Galaţi.

DIN VIAŢA NOASTRĂ

AUZITE, VĂZUTE, ŞI PĂŢITE

George DONEV

NU- I SEZONUL !

Intâmplarea este autentică. Ne-a povestit-o d-na M., o fostă artistă de teatru, care s'a dus vara trecută în ţară să-şi viziteze neamurile şi prietenii din Bucureşti.

Printre cumpărături - mărturiseste drăgălaşa artistă, astăzi stabilită cu soţul în Florida- am avut nevoie de hârtie igienică. In primul magazin n'am găsit, m'am dus la altul unde am primit răspunsul: S'a terminat !

Am încercat a doua zi la mai multe magazine, dar nici un sul de hârtie în rafturi''.

Exasperată (i se terminase şi ultimul "roll") fosta artistă a insistat să aibe o explicaţie dela directorul unui mare magazin de stat.

- De ce nu se găseşte hârtie igienică ?

- Nu-i sezonul !

(N.R. Am fi nedrepţi dacă n'am da şi o explicaţie: Orice producţie de consum în România nu se face pe baza sistemului capitalist de "cerere şi ofertă", necesitatea de câtă hârtie "de toaletă" au nevoie românii este stabilită de partidul comunist. Dacă hârtia se consumă înainte de termenul fixat de Ceauşescu, atunci cetăţeanul trebuie să aştepte.....până vine sezonul !

ÎMPLINEŞTE-ŢI MISIUNEA !

Părintele Pop-Gemănaru , noul parch al bisericii din Hollywood, Fla.,este tânăr, dar a păţit multe. Il poţi asculta ore întregi şi întotdeauna îţi va spune ceva nou.

După ce a terminat teologia a fost numit preot într'un sat din Dobrogea. Acolo a făcut contact cu realitatea. Eforturile comuniştilor de a şterge pe Dumnezeu din mintea ţăranului au dat greş.Ţăranii, din toată sărăcia lor, împărţeau cu preotul din puţinul care-l aveau. Dar părintele era curios şi căuta răspunsul la o mulţime de alte întrebări ce nu le putea găsi în România: Prea erau toate mari şi frumoase în lumea comunistă şi prea erau toate rele şi urâte în lumea capitalistă.

A făcut cererea să meargă, cu un grup, într'o excursie în Turcia. Cererea i-a fost aprobată cu condiţia că la întoarcere să facă niste declaraţii despre "Secolul lui Ceusescu".

Primul contact cu lumea liberă i-a fost destul ca să vadă diferenţa dintre alb şi negru. Nu s'a mai întors.

Mai târziu a făcut greva foamei silind pe comunişti ca să-i elibereze soţia şi copila ce erau ţinuţi zălogi în ţară.

In New York şi-a găsit un serviciu la o companie ce transporta banii de la o bancă la alta. Muncă periculoasă! A fost împuşcat de bandiţi care voiau să-l jefuiască şi numai printr'o minune a scăpat cu viaţă.

Privind în urmă, a înţeles că totul îşi are o explicaţie: In New York m'am îndepărtat dela misiunea pentru care am fost hirotonisit. -Toate ce mi s'au întâmplat, şi faptul că am scăpat cu viaţă, pentru mine înseamnă că Autoputernicul mi-a spus-o indirect:

- Intoarce-te la preoţie !

Astăzi mi-am găsit liniştea sufletească şi sper să continui de a servi pe Dumnezeu, că El m'a ales ca să-L servesc.

Aşa gândeşte şi vorbeşte azi Părintele Pop-Gemănaru.

O MĂTANIE ÎN PLUS

De câte ori îl întâlneam pe părintele Babuţiu, el îmi arăta stiloul iar eu îi răspundeam "O mătănie în plus!"

Părerea mea era că ori câte mătănii ai face, preotul nu-i niciodată mulţumit şi-ţi cere întotdeauna să faci "O mătănie în plus".

Argumentul părintelui era simplu: "Dumnezeu ţi-a dat darul de a scrie, deci e datoria ta ca mai întâi să-l serveşti pe Dumnezeu care ţi-a dat acest dar!"

Intr'o zi, trecând pe la biserică, îl găsesc îngrijorat. Câţiva poliţişti se învârteau prin casă punând tot felul de întrebări la care trebuia să răspundă.

După ce au plecat poliţiştii mi-a explicat că în lipsa lui de acasă a intrat un hoţ care a furat banii parohiei. "Nu-i chestiunea de bani, ce mă îngrijorează este că ştiu, aproape sigur, cine-i hoţul!"

La înmormântarea preoţii uniţi şi ortodocşi au lăsat canoanele la oparte şi au oficiat slujba înmormântării împreună.

Cel mai frumos elogiu ce i-s'a putut aduce Msgr. George Babuţiu.

UNDE-ŢI POŢI FACE PRIETENI

Viaţa socială a românilor din Florida-o formează bătrânii care-s tineri şi tinerii care-s tineri.

Centrul activităţii îl găsim în jurul celor două biserici: Una în Miami, alta în Hollywood.D.Octavian Hanuschak, tehnician dentist din Bucureşti, îşi are de un an laboratorul său în Miami. Aproape că nici nu credea că ar mai fi şi alţi români prin împrejurimi.

Intr'o zi "i-au umblat degetele" peste paginele cărţii de telefon: A citit"Romanian Church".

S'a grăbit să vină la slujbă şi s'a întâmplat că în Duminica aceea să fie şi banchet. A venit fără să cunoască pe nimeni dar a ţis "la revedere" la un grup de noi şi vechi floridieni din care suntem siguri, că-şi va face în viitor prieteni.

SE CUTREMURĂ ȚARA

Urmare din pag. 1

Tocmai datorită acestei mari diversități de informare, s'ar putea să se fi strecurat și date inexacte, pe care cu ajutorul Dv-stră suntem gata oricând să le rectificăm. Inainte de orice însă, dorim să prezentăm cititorilor care au avut pierderi printre cei dragi, condoleanțele noastre, asigurându-i de toată durerea și compasiunea noastră, iar celor ce și-au pierdut viața sub zidurile năruite să le spunem după tradiția noastră românească și creștină: "Dumnezeu să-i odihnească în pace și să le fie țărâna ușoară".

NĂPASTA

Vineri 4 Martie 1977 la ora 21,21 ora Bucureștiului, pământul românesc s'a cutremurat ! Știrea difuzată de toate marile agenții de presă menționa că seismul s'a produs în Munții Vrancei și s'a resimțit pe o rază de 2,500 de kilometri. La ambasadele de la Moscova tablourile au căzut de pe pereți, iar la ambasada română din Viena s'au spart candelabrele. La Roma, Atena și Istambul cutremurul s'a resimțit destul de puternic.

Unele centre seismologice au prezis repetarea fenomenului după un oarecare timp, dar majoritatea cercetătorilor, printre care chiar și savantul american Charles Richter, bun cunoscător al mișcărilor tectonice din zona Vrancei, au exclus repetarea sa, la o intensitate periculoasă.

Primul observator seismologic din lume care a prins, a programat și a analizat rapid informațiile primite în urma cutremurului din România a fost cel de la Gollen din statul Colorado, U.S.A.(unde o fi fost știința sovietică "cea mai avansată din lume ?") urmat la diferite intervale de timp de alte câteva mii, vreme de aproape 3 ore.

După cum au stabilit specialiștii, cutremurul s'a produs la circa 110 Km. sub scoarța pământului, unde s'a produs o prăbușire tectonică prin eliberarea unor tensiuni tectonice, care a durat mai puțin de un minut. Un singur minut de dezordine în natură, în care pământul românesc a suferit un infarct catastrofal. Epicentrul s'a situat în bine cunoscuta zonă seismică din Munții Vrancei, care tocmai datorită periculozității ei a fost studiată de numeroși seismologi, printre care chiar și de renumitul savant american de reputație mondială Charles Richter, cel care în 1932 a pus la punct scara seismologică ce-i poartă numele. Munții Vrancei care fac parte din Carpații de la Curbură sunt situați între Zăbala la Sud și Oituz la Nord, masivul Lăcăuț la Vest și depresiunea Vrancei la Est, atingând înălțimea maximă de 1,657 m. la vârful Zboina Frumoasă. Este o zonă ultra sensiblă din punct de vedere tectonic, aici întâlnindu-se două din plăcile scoarței tereste care se împing din direcții opuse, se continuă aparent calm și tacit în timp, până la catastrofă. Planul în care s'a produs prăbușirea straturilor este de aproximativ 60 grade. Magnitudinea cutremurului a atins 7,2 grade pe scara Richter și nivelul IX pe scara Mercali.

Undele de rezonanță ale șocului care au forfecat pământul atât pe verticală cât și pe orizontală, în direcția Nord-Sud și Est-Vest, s'au propagat cu o viteză fabuloasă, în câteva secunde lovind Iașul și Craiova, Bucureștiul și Alexandria.

Prăbușirea inițială de mare amplitudine în epicentru, a fost urmată de zeci de ecouri repetate perceptibile însă numai prin aparate ultrasensibile.

Magnitudinea de 7,2 grade a cutremurului de la 4 Martie a făcut ca el să fie caracterizat de marile agenții de presă, drept cel mai grav cutremur de pământ al anului, și alături de cel din 1963 de la Skopye (Iugoslavia), unul din cele mai distrugătoare din Europa.

Referindu-se la intensitatea energiei declanșate în hipocentrul cutremurului, revista parisiană Paris Match, aprecia că aceasta a fost echivalantă cu aceea a 10 bombe atomice de tipul de la Hiroșima.

Cu o ciudată concidență, în acelaș moment, pe partea cealaltă a globului pământesc, în Columbia și Mexic s'a produs un cutremur de 4,5 grade pe scara Richter. Si acestea se întâmpla în ziua în care savanții Alan Sandage și Gustav Tamman au anunțat că după ultimile lor cercetări, pământul este mai "bătrân" decât se credea, având 14 miliarde de ani. Munții Vrancei reprezintă doar unul din teritoriile abisale pe harta riscului acestui "bătrân" care adăpostește energii cu o forță de distrugere echivalentă cu 15 tone de trinitrotoluen.

DIN MEMORIA PĂMÂNTULUI

Istoricul seismelor care au avut loc în țara noastră în ultimii 500 de ani consemnează numerose cutremure distrugătoare care au răvășit pământul românesc, și care alături de celelalte nenorociri ca inundații, incendii, secete, molime, au încercat tăria poporului nostru. Niciodată însă, într'un interval atât de scurt nu s'au abătut atâtea nenorociri asupra poporului nostru ca în ultimii șapte ani.

Două inundații catastrofale și un cutremur devastator, par să indice că ateii dela conducerea țării atrag asupra ei, pedepse mai presus de înțelegerea și puterile omului. In dreptul antic, atât la chinezi, cât și în codul lui Hamurabi, era prevăzută măsura îndepărtării de la cârma țării a conducătorului în timpul căreia se întâmplau mai multe dezastre, acesta fiind considerat ca fiind lipsit de grațiile cerului condiția esențială a unui conducător.

Mulți din domnitorii noștri au rămas cunoscuți în istorie pentru nenorocirile care s'au abătut asupra țării în timpul domniei lor, ca de exemplu Stefan Lăcustă.

Cronicile ne amintesc cele mai grave cutremure, consemnate de cronicari alături de celelalte întâmplări deosebite. Astfel la 29 August 1471, cronicile moldovene consemnează un cutremur foarte puternic care a stricat și vechile ziduri ale Mănăstirii Neamțului, fiind refăcute de la temelie în 1497 de domnul Stefan cel Mare și Sfânt. Arhivele sașilor din cetățile Transilvaniei păstrează registre de socoteli în care apar știri despre puternice cutremure care au afectat Brașovul, Sibiul, Mediașul și altele, la 19 Noiembrie 1523, 26 Octombrie 1550, 10 August 1590, etc. La 1677 un cutremur puternic zdruncină Bucureștii dărâmând Biserica romano-catolică Bărăția.

Alte seisme sunt semnalate în Moldova la 9 August 1679 și la 19 August 1681, iar în Muntenia și Transilvania la 12 Iunie 1701 când au fost distruse mănăstiri, case, biserici, cetăți.

Cronicile scriu: "In 1738 la 11 Iunie, a fost cutremur mare în Moldova, căzând multe ziduri. In acest cutremur au căzut și mănăstirea Golia, Iasi, în zilele lui Vodă Ghica". Iar la 6 Aprilie 1790 "S'au cutremurat în soborul Glogoveștenilor pămîntul la al doilea ceas din noapte". In 1793 "In care zi s'au întâmplat și cutremur foarte mare Duminica seara la șase ceasuri din noapte". Iar mai departe cronicile scriu: "Ziua de Pasti, ca la sase ceasuri din zi s'au cutremurat pământul în zilele prea înălțatului domn Constatin Angeralin Voievod, la leat 1798 luna Martie 18. Am scris eu Manolache Serșești de zile bătrâne".

Unul din cele mai mari cutremure resimțite vre'o dată la București, denumit în documentele vremii ca "Marele cutremur din Vinerea Sfântă (Sf.Paraschiva), a avut loc la 14 Octombrie 1802 și a durat circa 10 minute, descris de un martor ocular astfel: "eram în București, mă uitam la Colțea când s'au cutremurat pământul și s'au frânt turnurile de la biserici și case. Eu preotul din Săcele-Brașov".

Alte cutremure s'au resimțit la 17 Noiembrie 1821 și la 23 Noiembrie 1829, când în București peste 150 de case de piatră au fost dărâmate sau avariate grav.

După numai nouă ani, la 11 Ianuarie 1838 un alt cutremur, distruge 39 de biserici în județul Vâlcea, 53 în Județul Romanați, 17 biserici în Județul Olt, iar în Județele Putna și Râmnicul-Sărat pământul s'a fisurat adânc. Ca majoritatea cutremurilor de mai sus, și cel din 1 Martie 1894 cu replica sa din 31 August 1894 au avut epicentrul în Munții Vrancei.

Secolul nostru a fost din nefericire foarte des scuturat de furiile pământului, 11 seisme produse pe teritoriul țării noastre trecând de 6 grade pe scara Richter. La 1903, 1904, 1912, 1913, 1921, 1945, 1947 și 1973 nu s'au produs materiale însemnate sau pierderi de vieți omenești. In 1908 însă, ziarul "Universul" anunță că a avut loc un cutremur de mare intensitate difuzat pe mare suprafață de teren, de la Tr. Severin până-n Dorohoi, cu accentuări la Roman, Aiud și Rm. Sărat. In sfârșit, cel mai puternic cutremur din secolul nostru, cel din noaptea de 9 spre 10 Noiembrie 1940, a atins o intensitate de 7,4 grade pe scara Richter, dar a produs pagube materile și umane cu mult mai mici, decât cel de acum. Presa vremii conseamna : 10 Noiembrie, are loc un cutremur cu o arie macroseismică de 2 milione Kilometri pătrați. A fost resimțit la București, Istambul, Salonic, Varșovia și Leningrad. Teritorii cu zguduiri puternice : Bârlad, Focșani, Panciu și zona dealurilor subcarpatice din nordul Ploieștilor. Prof. G. Demetrescu, directorul Observatorului astronomic din București, i-a determinat focarul în regiunea Putna (este vorba de râul Putna, afluent al Siretului în aval de Focșani, care izvorăște de sub vârful Mușa din Munții Vrancei-n.n) la longitutidea 26 6 și latitidine 45 8 .

Cutremurul s'a manifestat prin "zgomot violent de geamuri sparte în țăndări, fragmente de zidărie prăbușite, nori de praf, beznă totală, panică mare pentrucă oamenii dormeau. Blocurile s'au îndoit de câteva ori în toate direcțiile, pereții au crăpat, balcoanele s'au prăbușit, locuitorii s'au refugiat în Cișmigiu cu perne, cu pături și cu geamantane" In București s'a prăbușit un singur bloc: Carlton.

VINEREA NEAGRĂ

A început o nouă zi care se părea că nu se deosebeste de celelalte zile obișnuite cu nimic. Oamenii începeau o nouă zi, cu aceleași gânduri și griji ca'n zilele trecute. Se grăbeau să mai prindă un loc pe scara și ea aglomerată a tranvaelor sau troleybuzelor, care îi transporta spre locurile de muncă, mamele cu copii încă adormiți în brațe alergau spre creșele și grădinițile unde micuții lor "șoimi ai patriei" care mai fac încă în pantaloni vor învăța și azi depre " tovarășul Ceaușescu ", iar elevii și studenții îmbrăcați cu haine de lucru, se îndreptau în silă spre școli și facultăți cu gândul la după-amiza în care iarăși vor face muncă voluntară-patriotică, cine știe pe unde. Ziarele, în format redus de când cu criza de hârtie, erau ocupate aproape în întregime de reportajele ilustrate cu câte 10-14 fotografii ale cuplului presidențial aflat în " vizită de lucru " în Nigeria.

In articole care mai de care mai elogioase la adresa " solilor poporului român " se relatează că la șantierul Combinatului pentru industrializarea lemnului , din Calabar, care este construit în cooperare , de către România și Nigeria, tovul Ceaușescu a dat indicații prețioase constructorilor români, atrăgându-le atenția că și'n străinătate trebuie să lucreze conform acelorași principii economice pe care le aplică proiectanții și constructorii în România.

Toate ziarele publicau de asemenea comunicatul că în drum spre țară, a doua zi 5 Martie, Ceușescu și consoarta sa vor face o scurtă oprire la Palma de Mallorca la invitația suveranilor Spaniei, Regele Juan Carlos I și Regina Sofia.

Românii știau că această întâlnire are ca scop indirect intervenția din partea lui Ceușescu în favoarea bunului său prieten, Santiago Carillo, secretarul P. C. din Spania, care ani de zile a trăit pe banii poporului român, făcând o adevărată "navetă turistică" între Moscova și București. Mai multe publicații prezentau articolul "Moartea albă la Amsterdam", prelucrat de " Agerpres " după Paris Match, în care era vorba de consumul de droguri din occident. Nimeni nu se aștepta însă că " Moartea neagră la București" să devină o realitate peste numai câteva ore.

In ziarul de limbă germană Neuer Weg, se publica o anchetă referitoare la recuperarea restanțelor pe șantierele de construcții.

In ziarul brașovean Drum Nou, apărea articolul " De ce nu-i pâinea "ca pâinea caldă?". Ca o ciudată prevestire, revista Flacăra publica un interviu cu scriitorul Alexandru Ivasiuc, iar în România Literară apărea o poezie a lui Veronica Porumbacu. Informația Bucureștiului care apare după prânz, anunța participarea familiei Ceaușescu, căci din "delegația" r.s.r-ului făcea parte și junele Valentin-mezinul familiei- la o recepție și un dineu oferit de gazdele nigeriene.

Buletinul de știri al postului de radio București I de la orele 17, comunica că adjunctul ministrului comerțului exterior, Constantin Stanciu, a fost primit în dimineața aceleași zile la Ottawa, de ministrul energiei și resurselor naturale al Canadei.

Buletinul meterologic anunța că în următoarele 24 de ore vremea va fi călduroasă, cu un cer variabil mai mult noros în Nord Est unde pe alocuri vor cădea

Continuare in pagina 20

PARTE DIN BLOCUL DE PE BL. PACII

SE CUTREMURĂ ȚARA

Urmare din pagina 19

precipitații, mai ales sub formă de ploaie. In rest ploi izolate. La munte lapoviță și ninsoare. Temperaturile minime în cursul nopții vor fi cuprinse între minus 2 și plus 6 grade C. iar maximele de a doua zi între 6 și 14 grade, mai ridicate în Sud. Temperatura la ora aceia în București- 11 grade. Tot radio București anunța mai târziu că la Plopeni se vor construi în acest cincinal încă 98 de apartamente,plus 1130 de locuri în cămine de nefamiliști.

Radio Moscova în emisiunea zilnică în limba română de la ora 18, prezenta un comentariu despre Consfătuirea de la Sofia a Secretarilor Comitetelor Centrale a țărilor comuniste ce se încheiase în ziua precedentă. Cu numai o oră înaintea cutremurului într'un interviu cu cetățeni din Cartierul Râfov din Ploiești, prezentat de radio București, o gospodină spunea textual: "la Alimentara, mai avem așa câteodată lapte, dar nu găsim în permanență".

Fiind o seară foarte plăcută, pe străzi mai întâlneai încă oameni, ca și în localuri și restaurante. Nimic nu prevestea dezastrul care avea să îndolieze o mare parte a țării. Și deodată, din liniștea acea cosmică, s'au pornit urgiile pământului, să răstoarne viața, s'o îngroape sub moloz și chiar s'o distrugă. Calculatorul electronic al Centrului de Calcul al Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor a împietrit la cifrele 21:21,47. Atunci s'a zvârcolit pământul parcă mușcat de un șarpe. Casele au început să se miște, să se clatine, să trozneasca din încheieturi și apoi să se prăbușească.

Totul a început să se clatine și un vuiet înspăimântător a străfulgerat liniștea nopții, în timp ce lumina electrică s'a întrerupt brusc. La început oamenii au avut un moment de uimire, după care realizând ce se întâmplă au intrat în panică. Zgomotul pereților care se prăbușeau, de geamuri sparte, de fiare, veneau parcă de pretutindeni amplificat stereofonic.

BLOCUL DIN STRADA ALEXANDRU SAHIA

ORA FATALĂ

Oamenii se pregăteau de culcare, deoarece a doua zi Sâmbătă, trebuiau să meargă din nou la muncă, România comunistă fiind una din ultimele țări europene, chiar și dintre cele comuniste, în care se mai lucrează șase zile pe săptămână, cu un total de 48 de ore. La televizor se prezenta o porcărie de film bulgăresc "Dulce și Amar" care însă nu s'a mai terminat.

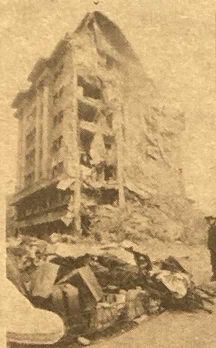

BLOCUL SCALA

Prăbușirile au fost însoțite de furtuni de praf, de pulbere, de moloz. Oamenii s'au trezit, aruncați, loviți, striviți de pereți și plafoane care se prăbușeau peste ei, de mobilele și lucrurile care parcă deveniseră imponderabile. Mulți s'au călcat în picioare la ieșirea din imobile, din teatre, cinematografe, într'un întuneric de zeci de ori mai profund decât al sălilor de proecție, într'un întuneric amplificat de praful și pulberea emanate de pereții prăbușiți.

Au explodat centralele termice ale unor clădiri, au explodat butelii de aragaz care au provocat incendii stinse în multe locuri de avalanșa planșeelor de beton prăbușite mai târziu.

S'au spart evident geamuri. S'au crăpat ziduri S'au prăbușit stâlpi de electricitate și s'au spart conductele de gaze și apă. S'au rupt din senin crengi de arbori. S'au auzit clopotele bătând, câinii urlând. Mii de oameni au fost prinși sub dărâmături, foarte mulți dintre ei au murit fulgerător. Unii oameni au rămas în case paralizați. Alții au năvălit, buimaci pe scări: în pijamale, în mantouri, în halate de spital, cu bandajele târâte pe asfalt, cu mâinile și picioarele sângerând, răniți din cauza cioburilor de la ferestre, a

BLOCUL DUMAREA

grinzilor căzute, a pendulărilor între pereți. Mulți au fost sechestrați în închisoare. Câțiva s'au aruncat de la etaje în gol. Mai multe persoane au albit în doar câteva clipe.

Acele 17 secunde li s'au părut supraviețuitorilor că au durat minute în șir. Oamenii își spuneau unii altora după cutremur, că au văzut moartea cu ochii. Si întradevăr, pentru a treia oară în șapte ani, moartea și-a fâlfâit aripile asupra țării noastre.

La adăpostul nimicitoarei besne, îngerul morții și-a cules jertfele. Luminate minți de intelectuali aleși s'au stins, odată cu suflete curate de țărani, minunate inimi de artiști au încetat să bată. Au amuțit graiuri de aleși mânuitori ai verbului, meșteri ai spiritului și artiști ai creației fără deosebire. Prunci care abia își deschideau ochii nevinovați spre viață și bătrâni gârboviți de ani, care se pregăteau să închidă ochii în tihnă- pe toți i-au înghițit blestematele clipe în care moartea a vuit pe strzi, cu o îngrozitoare larmă ca de "sfârșit de lume".

Milioane de oameni și-au părăsit locuințele, ieșind așa cum se aflau în locuri deschise. Desculți, dezbrăcați, au rămas dub cerul liber câteva ore, neîndraznind să se întoarcă în locuințele care s'au dovedit atât de periculoase. Cișmigiul devenise un adevărat lazaret al sinistraților. Vaetele și țipetele de ajutor ale celor prinși sub dărâmături au intensificat și mai mult atmosfera de apocalips.

Nimeni nu știa exact ce s'a întâmplat. "Unii au crezut că s'a produs undeva în apropiere o explozie. O explozie atomică, o explozie cu o bombă cu hidrogen" scrie Flacăra, ocolind expresia" am crezut că a început războiul" pe care-o consemnează mai mulți corespondenți de presă occidentală dela București.

Ziaristul america Murray Seeger scrie în "Internationat Herald Tribune": "Câteva clipe după cutremurul care a lovit România la 4 Martie, avioane de vânătoare ale forțelor aeriene române au țâșnit în aer". Primul lucru pe care l-am crezut a fost că am fost bombardați sau supuși unei invazii- a spus un locuitor al Bucureștiului. "Am ieșit în balcoane și am auzit avioanele. Aceasta părea să confirme acest lucru, dar după aceea am aflat că fuseseră avioanele noastre".

Telegrame, chemând pe rezerviștii din armată, au fost trimise dela București și au sosit în unele orașe din nord situate în afara zonei imediate de șoc, aproximativ la trei ore după cutremur. Armata română a fost pusă în "stare de alarmă" și tancuri au fost văzute în unele zone ale Bucureștiului.

BLOCURILE DIN JURUL PIETII ROSETI

După informațiile date de martori oculari , români și occidentali, reacția imediată față de cutremur a fost plasarea armatei în stare de alarmă, în primul rând împotriva posibilității unei invazii din afară și apoi pentru orice panică internă.

A existat o perioadă de confuzie și incertudine până când oficialitățile și-au dat seama de ce s'a întâmplat și au intrat în legătură cu Ceausecu care se afla într'o vizită oficială în Nigeria.

Intreaga poliție a fost mobilizată precum si gărzile patriotice,- o forță para militară de rezerviști- care au apărut pe strzi purtând uniforme și berete. Toți medicii și infirmierele au fost mobilizate în spitale și clinici. Membrii partidului comunist au primit ordinul să ajute poliția și armata să mențină ordinea ". a mai arătat ziaristul american.

Panica și haosul a pus stăpânire pe populația din regiunile țării care au fost afectate de calamitate, în primul rând datorită întreruperii la început a curentului electric, și după redeschiderea acestuia, din cauza lipsei de informații în care întregul popor român a fost ținut vreme de 3 ore și 12 minute. Astfel serviciul de ascultare al postului de radio " Europa Liberă" relatează că începând de la orle 21,20 posturile de radio București I (Bod-Brașov) și București II (Tâncăbești-București) au încetat să mai transmită emisiunile lor, auzindu-se numai inducții. De la orele 22,15 București I, Iașul și Timișoara, au transmis aceleași program de muzică simfonică, în timp ce București II a tăcut în continuare. De la ora 22,40 până 12 22,44 postul de radio București I a transmis muzică populară românească (4 minute) după care și-a încetat din nou emisiunea, recepționându-se numai inducții. La ora 24 pe radio București I s'a putut asculta un fragment de discuție purtat între două voci femeiești (probabil tehniciene). Incepând de la orele 24,15 și postul de radio București I a început să transmită muzică simfonică. Deabia la orele 0,32 postul București II , a anunțat că peste câteva momente se va transmite un comunicat important. Imediat s'a dat citire unui comunicat care spunea: " In seara zilei de 4 Martie a.c. în jurul orei 21,30, a avut loc un cutremur puternic, care a afectat partea de Sud Est a țării. Cutremurul a provocat victime umane și a adus pagube materiale. S'au înteprins măsuri de urgență pentru a veni în ajutorul celor cari au avut de suferit...", Acest comunicat care conține mai multe instrucțiuni, s'a repetat din 10 în 10 minute.

BLOCUL CU COFETARIA CASATA

BLOC DE PE STRADA MAGHERU

Continuare in pag. 21

SE CUTREMURĂ ȚARA

Urmare din pagina 20

După cum se poate vedea, în loc să se transmită imediat după cutremur un comunicat oricât de scurt, timp la 2 ore și 15 minute s'a transmis numai muzică simfonică care de obicei se transmite în momente dificile, ceeace a produs și mai mare confuzie și panică. Această lipsă de promtitudine în informare, se datorăște sistemului comunist de centralizare excesivă, nimeni ne având dreptul să acționeze fără aprobarea celor mai înalte foruri conducătoare.

HOTELUL CARPATII

Poporul român a fost informat despre producerea cutremurului care a fost pe loc înregistrat și analizat de stațiunea *seismologică* americană, de la Golden-Colorado, prin intermediul postului de radio Europa Liberă. Ziaristul american citat mai sus, anunță că: "Radio București a comunicat ascultătorilor săi despre acest dezastru, la o oră după ce Radio Europa Liberă, care transmite în limba română de la Munchen, anunțase deja știrea".

HOTELUL LIDO

Spre dimineața zilei de 5 Martie, Radio București a început să transmită încontinu, Decretul Prezidențial prin care se instituie " starea de necestitate" pe teritoriul țării. Oamenii nu asteptaseră însă dispozițiile târzii transmise tocmai din Africa. Imediat după producerea cataclismului, cei scăpați au acționat promt pentru salvarea celor prinși sub dărâmături. Cunoscuta "omenie românească",veche de când există poporul nostru,(măsluită de comuniști în expresia "omenia comunistă") a acționat ca întotdeauna când țara noastră a fost lovită de nenorocire.

In aceste prime ore, fără a se primi "indicații prețioase" din partea nimănui, au fost salvați cei mai mulți supraviețuitori.

DEZASTRUL

Apocalipticul bilanț al cutremurului din România nu se va putea ști exact nici odată. Din datele anunțate de agențiile străine,putem spune: că numărul morților se ridică la peste 11,500, dintre care 8,000 numai în București. Persoanele rănite sunt peste 30,000 de mii, iar clădirile distruse total sau parțial sunt peste 3250, majoritatea lor fiind în București.

Agențiile de presă străine comunică că peste 62% din intreprinderile industriale au fost distruse sau avariate fiind complect scoase din funcție.

La București după cum am scris s'a înregistrat cel mai mare dezastru. Redăm mai jos, importantele artere și clădiri distruse sau avariate:

- Bulevardul Magheru(fost Brătianu).Pe această arteră au fost distruse blocul Dunărea, parte din blocul Lido (cofetăria Scala și stațiunea Peco), blocul Wilson și Leonida. Hotelul Internațional și blocul unde se afla cofetăria Casata.
- Calea Victoriei, blocul Mica cu cofetăria Nestor, aripa nouă a Hotelului Athenee Palace și Hotelul Bulevard.
-Strada Colonadelor, blocul cu barul Continental, în colț cu strada Ion Ghica.
- Strada Edgar Quinet colț cu strada Academiei, blocul Carpați.
- Piața Roseti, blocul dela începutul străzii Tudor Arghezii(fostă Dionise Lupu), cele două blocuri de la intrarea străzii Alexandru Sahia (fosta stradă Ghe.Cantacuzino).
- Piața Unirii și Splaiul Independenței cu străzile Stirbei Vodă, luterană, budișteanu cu o mulțime de blocuri și apartamente.
- Străzile Bălcescu (fosta Tache Ionescu, Ana Ipătescu (fosta Lască Catargiu) la fel cu o mulțime de blocuri.
- Străzile Maria Roseti, Armenească, Calea Moșilor, Sf. Vineri, Bulevardul Coșbuc(fost Regina Maria) cu alte blocuri dărâmate.
- Strada Armata Poporului (în spatele Școalei Militare din cartierul nou din Cotroceni) s'au dărâmat peste 800 de apartamente
- Lână Gara de Nord s'a prăbușit clădirea nouă a Centrului de Calcul al Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor.

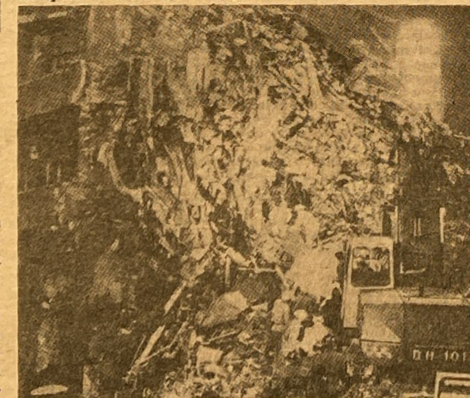
Intreprinderile care au fost complect distruse în București sunt: Centralele electrice de la Sud și Vest cât și cea din Grozăvești; fabrica Grivița Roșie;întreprinderea de pompe; de cabluri și materiale electroizolante;facultatea de chimie și centrul național de fizică.

RESTAURATUL BULEVARD

Fabrici și uzine care au fost în parte distruse sunt: Uzinele 23 August(Fosta Malaxa);Vulcan;Semănătoarea ; Automatica; Policolor; întreprinderea de chimie din Dudești; întreprinderea de mecanică fină; întreprinderea de mașini grele, întreprinderea de cinescope; Suveica; Electromagnetica și multe alte întreprinderi mai mici din Capitală.

Despre dezastrele din alte locuri, unde ca putere cutremurul a fost mai mare ca în București, stirile oficiale ajunse la noi sunt puține și limitate.

BLOCUL DIN STRADA COLONADELOR

TANCURI ARMATE PE STRAZILE CAPITALEI

După informațiile noastre, ordinea de clasare a localităților după gradul de putere al cutremurului ar fi următoarea: Slănic- Prahova , Zimnicea, Câmpina, Ploești, București, Buzău, Mizil și Urziceni. Apoi regiunea văii Oltului din partea pasului Turnu- Roșu până la Sibiu, urmată de părțile: Târgoviște, Brașov, Odobesti, Focșani, Galați, Brăila, Craiova, Râmnicul- Sărat, Sinaia,Câmpul Lung-Muscel, Curtea de Argeș și Ocnele Mari.

Din informațiile pe care le avem, dăm următoarele date asupra ravagiilor din provincie.

- Prahova; Au izbucnit incendii la combinatul petrochimic dela Breaza și Teleajăn; la rafinăria Vega și la peste 300 de sonde de petrol. La Ploești a fost distrus laboratorul institutului de petrol și gaze. La fel un număr mare de clădiri au fost distruse în această localitate.
- Craiova; au fost distruse 600 de imobile și peste 500 grav avariate. Printre clădirile distruse sunt și cele două cinematografe. Numărul morților se ridică în această localitate la circa 1,000 de persoane.
- Dâmbovița;Combinatul de Oțeluri-Târgoviște; cel de utilaj chimic din Găești, și alte întreprinderi de utilaj tehnic din Moreni și Mija sunt total sau parțial distruse.
- Teleorman ; nenumărate întreprinderi au fost distruse printre care și combinatul de îngrășăminte chimice din Târgul Măgurele.

Șoselele și rutele naționale care au suferit de pe urma cutremurului sunt:
-Ruta națională București-Ploești la kilometrul 28 are o crăpătură de aproximativ 4 metri lungime.
- Ruta natională București-Buftea-Ploești la kilometrul 18, are podul distrus.
- Ruta București-Giurgiu la kilometrul 19, podul peste Argeș este crăpat. La fel și podul de peste Dunăre.
- Ruta Slobozia- Călărasi are podul de peste Ialomița crăpat și mutat din loc.

In general pe celelalte artere, circulația se poate spune că este normală cu mici stricăciuni.

In urma acestui dezastru, guvernul dela București a făcut apel la ajutoare internaționale. Este interesant de constatat că în timp ce lumea liberă în frunte cu Statele Unite s'a grăbit să vină în ajutor , tovarășii lui Ceaușescu din Cremlin și celelalte state comuniste nu s'au uitat la suferințele din România cu aceeași inimă și grabă. Probabil că au zis : îi lăsăm pe americani și pe ceilanți proști din apus ca să-și cheltuiască inima și banii cu România.

Cutremurul din România a cutremurat și sufletele noastre ale lumii românești din exil. Căci exilul românesc nu poate să fie decât una cu orice suferință a țării de acasă. Pentru a elimina orice confuzie în legătură cu această poziție, ținem să precizăm: în gândurile și părerile noastre, comunismul și comuniștii cu care suntem încinși într'o luptă pe viață și pe moarte înseamnă un lucru iar țara românească și poporul ei înseamnă cu totul un alt lucru.

Cu durere ne întrebăm, dacă cutremurul din România, a fost o simplă ironie a soartei, sau, un semn și un blestem al lui Dumnezeu, trimis conducătorilor de azi ai României ce se străduiesc a dovedi drept credinciosului popor român pe toate căile posibile, că, nu există Dumnezeu și nici pedeapsă divină.

Decebal NECSULESCU

DE DUPĂ CORTINA DE FIER...

UNIUNEA SOVIETICA

• Moscova- Luna trecută Brezhnev a protestat și amenințat că "Statele Unite" se amestecă în treburile interne ale Uniunii Sovietice, luând apărarea și încurajând "disidenții", care nu sunt altceva decât "niște trădători" de țară. El a trimis prin ambasadorul Anatoly Dobrynin din Washington, un mesagiu Președintelui Carter, că atitudinea americană nu duce decât la deteriorarea relațiilor dintre aceste două țări.

La răspunsul obraznic a lui Brezhnev, Președintele Carter a apărut în fața Națiunilor Unite pe data de 17 Martie, declarând "că America are un drept istoric primit prin naștere, de a lupta pentru libertatea și demnitatea universală".

Președintele Carter dând dovadă de un curaj, de mult uitat în rândul președinților americani, a invitat conducătorii Cremlinului să "discute în fața judecății opiniei mondiale" principiile ce ghidează ambele societăți și sisteme.

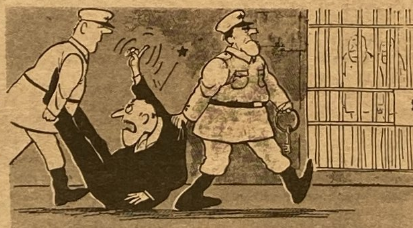
Pe data de 23 Martie în prezența reprezentanților Congresului American, a declarat că "el nu intenționează să se abțină de a critica Uniunea Sovietică, privind drepturile umane".

Senatorul Alan Cranston (D.Calif.), după întâlnirea cu Președintele Carter, referindu-se la răspunsul lui Brezhnev,a spus"unii dintre noi se îngrijorează de câte ori Brezhnev strănută".

Odată cu mesagiul adresat membrilor congresului, Carter a cerut ca să se aprobe fonduri pentru încă 20 de stațiuni de transmitere, ca să poată fi mărită distanța emisiunilor "Vocii Americii" și "Europei Libere", în țările Europei de Est.

CEHOSLOVACIA

• Praga- Serviciile de presă străine comunică pe data de 23 Martie, că patru dintre semnatarii "Chartei 77" din Cehoslovacia (manifestul drepturilor civile și umane ale omului), au fost arestați. Ei sunt : Vaclav Havel, dramaturg; Jiri Lederer, jurnalist; Frantisek Pavlicek și Ota Ornest, directori de teatru. Peste 10 persoane care au semnat acest document au fost dați afară din serviciile și posturile ce le aveau.

"YOU'LL HEAR FROM CARTER!"

In acelaș timp se confirmă știrea că la alți semnatari li sa comunicat că vor fi dimisionați din serviciu, fără a li se da vre'o explicație, spun agențiile de presă germane și elvețiene. Măsuri de intimidare, ca bătăi,arestări și internări în spitale de nebuni, sunt deasemenea raportate de serviciile de presă străine.

GERMANIA DE EST

• Berlin-In zilele de 4 și 6 a lunei Februarie, Erich Honecker, secretarul general al SED și Președintele Germaniei de Est, a făcut o vizită în România. Sosirea lui Honecker a fost o surpriză, în comparație cu vizita oficială făcută la mijlocul lui Ianuarie în Iugoslavia. După părerea observatorilor străini, această vizită numită "prietenească", de presa română, este rezultatul relațiilor strânse pe care Ceaușescu le-a intensificat cu țările Pctului Varșoviei.

Schimburile și vizitele reprezentanților militari dintre Germania de Est și România, confirmă acest lucru. Toamna trecută ministrul apărării naționale al Germaniei de Est, Heiz Hoffman a vizitat România, iar Gheorghe Gomoiu comandantul politic al armatei, însoțit de Vasile Ionel, deputatul ministru al Apărării Naționale Române au fot în Berlinul de Est.

Comunicatul dat după vizita lui Erich Honecker merită să fie analizat, căci el are o notă adresată Vestului, privind "necesitatea de a acționa" împotriva imperialistilor și cercurile reacționare, care spune comunicatul " se amestecă în problemele interne ale altor state" Tot acelaș comunicat se referă la strângerea relațiilor în baza principiilor marxist-leniniste, și dreptul pe care fiecare partid îl are de a "alege strategia și tactica lui ". Această ultimă frază se deosebește de comunicatul dat cu ocazia vizitei lui Honecker în Iugoslavia, unde se referă la partidele care sunt " libere de a alege diferite drumuri " pentru realizarea socialismului.(aceiaș piesă jucată în fața altor spectatori).

PE SCURT DIN ȚARĂ

• Radio Moscova pe data de 2 Februarie în emisiunea ei în limba română transmite un comentariu, privind aniversarea din4 Februarie, când se împlinesc 29 de ani spune comentatorul, dela semnarea primului tratat de "prietenie și colaborare" între România și Uniunea Sovietică. Pentru a arăta semnificația acestui (blestemat tratat), comentatorul E.Socolov, se întrece să umple urechile ascultătorilor cu o serie întreagă de minciuni. Iată o parte din ele:"Imediat după terminarea războiului Uniunea Sovietică a trimis în România prin stația de frontierră Ungheni, mii de vagoane de tren, care erau atât de necesare economiei României, cu toate că Uniunea Sovietică suferise cu mult mai mult în urma războiului.(uite să menționeze tovul dela Moscova, că vagoanele fuseseră furate din România și duse în Basarabia împreună cu mii de locomotive. Aceste vagoane în majoritatea lor erau încărcate cu așa zisele "despăgubiri de război " ce Uniunea Sovietică ni le lua și le trecea prin sudul țării și le trimetea goale înapoi, prin nordul țării).

• Radio București aunță că pe data de 21 Februarie a avut loc în România prima constătuire pe țară a "uniților de control ai oamenilor muncii".(această măsură draconică a fost formată acum cinci ani de zile). Anul acesta tovul Ceaușescu a pus o mai mare amploare pe acest mod de terorizare, spunând " controlul sub ori și ce formă constituie o parte inseparabilă a construirii socialismului".

• La Oltenița într'o sală de ședințe, cu ocazia alegerilor regionale din luna trecută, deputatul din circumscripția Nr. 7, Nicolae Iosin, a fost întrerupt și i s'a cerut "să nu-și mai citească raportul și mai bine să discute".

Dumitru Petrache l-a întrebat pe deputat " ce s'a făcut cu milionul de lei alocat pentru construirea unei noi pieți, în locul celei hodorogite, și ce se face cu extinderea fabricei de pâine care nu mai poate să satisfacă cerințele locuitorilor ?.

Au mai vorbit; directorul filialei Băncii Naționale din Oltenița, Ghe.Stoian; Nicolae Cadecheanu, muncitor la Filatura și Vasile Onoiceanu, întrebând ce "s'a făcut cu planul de dezvoltare a Uzinei de apă" (întrebăm și noi, care știm căpe vremuri exista în Oltență trei brutării, aceiaș Uzină de apă și aceiaș piață, care era mândria orășelului de de 25,000 de locuitori și nu a orașului de astăzi cu o populație de 100,000 ?).

• Pe data de 24 Februarie comuniștii din țară au comemorat cea de a 59-a aniversare a armatei sovietice (cea care ne-a înrobit). La monumentul "eroilor sovietici" din București au fost depuse coroane din partea Ministerului Apărării Naționale și Consiliului Popular din Capitală. Au participat alături de ambasadorul sovietic V.I.Drozdenko, generalul-colonel Marin Nicolescu, adjunct al M.A.N. și Constatin Dumitrescu, prim vice-președinte al C.P. din București. Tovul Ceaușescu fiind plecat în vizită prin Africa. (păcat că nu mai există statuia "eliberatorului" căci tot cortegiul mortuar ar fi luat parte la proslăvirea "tătucului")

• Postul de Radio București transmite pe data de 4 Martie că în zilele de 2 și 3 a lunei respective a avut loc la Sofia consfătuirea secretarilor comitetelor centrale ale partidelor comuniste.

Participanții au discutat "principiile și înțelegerile' luate la Conferința Europeana dela Helsinki, în vederea viitoarei reuniuni dela Belgrad din luna Iunie, anul acesta. Din partea României a participat o delegație condusă de sluga fidelă a lui Ceaușescu, Cornel Burtică.

Comunicatul dat anunță că "s'au luat măsuri de a continua cu mai mare intensitate, necesitatea activităților politicce-ideologice și de propagandă, demascând cu fermitate anti-comunismul".

Comentatorul continuă că "se va riposta campaniilor care denaturează conținutul politicei interne și externe al statelor socialiste".(care vor fi măsurile luate împotriva celor care cer tocmai respectarea "înțelegerilor și principiilor " luate la Helsinki, nu știm ? Bănuim însă că se va trece la arestarea și intimidarea celor ce încearcă să arate adevărata față a comunismului și umanismului socialist)

DIN ZIARELE COMUNISTE

• ROMANIA LIBERA- In numărul din 10 Februarie, sub semnătura lui Eugen Sasu publică un articol intitulat "Pe rampele unor gări,îngrășemintele așteaptă beneficiarii ", în care critică lipsa de interes arătată de multe unități agricole, care nu se deranjează să-și ridice îngrășămintele chimice. Autorul , în urma unei anchete date din regiunea Buzăului: "In gara Pogoanele, cooperativa din Udați au lăsat 57 de tone de superfosfat primit la Novodari încă din 17 Noiembrie 1976, iar altele 45 tone din Ianuarie 1977; cooperativa agricolă Nehoiu are 57 de tone aruncate în aceiași gară din Octombrie 1976; iar cooperativa Bozioru are 35 de tone din Noiembrie 1976".

Iată ce spune Eugen Sasu în urma acestei anchete : "Ne-am deplasat la Pogoanele, pentru a vedea la fața locului cele aproape 200 de tone de superfosfat. Trei grămezi distincte, ale celor trei destinatari, micșorate vizibil de precipitările căzute și de vântul care le-a împrăștiat,"îngrășăm" rampa de descărcare a liniei "numărul patru".

Acelaș lucru se întâmplă și în alte gări, spune Eugen Sasu. " Credem că este timpul de a se lua măsuri" termină el articolul.(Lucrurile ne se întâmplă numai în gări, ci și'n ogrăzile gospodăriilor agricole, îi spunem noi. Țăranului nu-i pasă și nici nu se îngrijorează de un lucru care nu este al lui).

• REVISTA ECONOMICA - Din Februarie publică un editorial semnat de M. Radian despre "Disciplina riguroasă a consumurilor", în care se ridică din nou problema risipurilor datorită neglijențelor. Iată ce spune autorul "Despre necesitatea reducerii consumurilor specifice în industrii s'a scris și desigur, se va mai scrie mult, dată fiind importanța problemei.. nu se poate vorbi de creștera economică, de sporirea venitului național (cu toate consecințele sale pozitive asupra nivelului de trai) decât în condițiile obținerii unei eficiente superioare ; iar eficienta superioară este condiționată în mod nemijlocit de reducerea necontenită a consumurilor specifice de materii prime, material combustibil, energie electrică etc.".(în această risipă de materii prime se găsește întrega economie, care a distrus ori și ce inițiativă și ori și ce interes particular).

• LUCEAFARUL- Săptămânalul literar, care aproape de un an de zile conţină un atac împotriva criticilor și scriitorilor " României Literare ", în ultimele numere și-a intensificat atacurile. In numărul 6, din 5 Februarie 1977, Marin Sorescu atrage atenția că ceeace se așteaptă din partea criticilor de astăzi, nu este numai talentul și gustul de literatură, ci o totală atașare politico-ideologocă față de umanismul socialist. Atacul polemic a lui Sorescu este îndreptat împotriva cunoscutului critic Nicolae Manolescu. Vom reveni asupra acestor certuri, pe care partidul le suportă și încurajează, căci împărțindu-i pe scriitori, ei nu are altceva decât de câștigat. In acelaș număr mai semnează articolele: "Opera și cititorul" de Nicolae Ciobanu, "Personajul tânăr erou al literaturii" semnat de G. Gafiță. Ambele articole sunt pe linia partidului și ordinelor date, de a opri liberarizarea scriitorului, reducându'l la numai un serv al comunismului.

•SCANTEIA TINERETULUI Din 7 Februarie publică un articol intitulat "Sprijin hotărât luptei drepte a popoarelor din Africa Australă". In acest articol se scoate în evidență ajutorul dat de r.s.r. luptelor de eliberare din Africa.(Se știe că în România sunt instruite cadre de negrii, atât în mânuirea armelor sovietice,cât și'n răspândirea ideologiei urei și crimei. Am mai scris în ziarul nostru de "specialiștii" români trimiși în aceste țări, cât și de ajutorul dat în bani și armament, forțelor de stânga din Angola și recent trupelor de rebeli din Mozambique, Zambia și Botswana.)

Scriitorul termină articolul cu următoarea subliniere "că România militează pentru libertate și independență" (Unde este libertatea și independența poporului nostru ?).

Actualitatea internaţională

FORŢELE COMUNISTE AU ATÂCAT EUROPA DE VEST

In urma unui cutremurător baraj de artilerie şi rachete, peste 10,000 de tancuri însoţite de divizii motorizate de infanterie, au trecut frontiera în Germania de Vest, sfărâmând orice rezistenţă.

Atacul a surprins forţele NATO-ului din prima linie de apărare. Majoritatea bazelor aeriene ale NATO-ului au fost distruse şi spaţiul aerian din Europa este dominat de forţele aeriene sovietice.

Concomitent cu atacul central din Germania de Vest, deslănţuit prin patru coridoare, trupele comuniste au trecut prin Iugoslavia ajungând până la pasul Gorizza din nordul Italiei.

In acelaşi timp trupele pactului Varşoviei din Bulgaria, au ocupat partea de Nord a Greciei. Frotiera Turciei a fost deasemenea trecută de mari unităţi sovietice care înaintează spre strâmtorile Bosforului şi Dardanelelor.

In Nordul Europei, trupele sovietice din Peninsula Kola au ocupat o parte din teritoriu Norvegiei. Se anunţă că flota sovietică a reuşit să se strecoare prin Marea Nordului, ajungând în Oceanul Atlantic, pentru a opri şi neutraliza liniile de aprovizionare maritime ale NATO-ului.

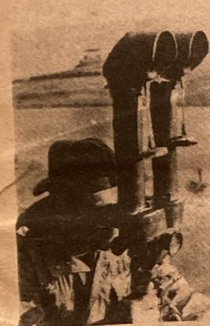
....

Intreg sistemul de apărare al vestului prevede atacul de mai sus, urmând să absoarbe şi să oprească cu forţe conveţionale înaintarea comunistă, înainte de a întrebuinţa bombele atomice tactice, "care vor creia o umbrelă de apărare".

La întrunirea din Decembrie de anul trecut, a miniştrilor apărării naţionale si afacerilor externe, ale ţărilor NATO-ului, comandantul suprem Generalul Haig, a atras atenţia că planul de mai sus, nu mai corespunde zilelor de astăzi.

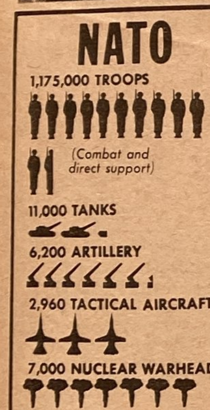
Manevrele din toamna trecută, au arătat că forţele NATO-ului sunt desorganizate si rău aprovizionate.

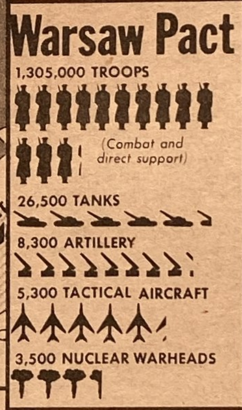
După părerea Generalului Major , belgianul Robert Close, care comandă diviziile de tancuri din Germania de Vest,-"dacă trupele comuniste atacă în momentul de faţă, ele vor putea ajunge foarte uşor în numai două zile la Rhin, ocupând parte din depozitele atomice din Europa centrală"- care după datele luate din un document secret al forţelor pactului Varşoviei, reiese că ar fi " primele ţinte de atac ", urmând să fie distruse în primele ore.

MĂSURİ DE APĂRARE

Toate iluziile făcute după semnare Tratatului dela Helsinki, cu teoriile nefaste ale fostului Secretar de Stat H. Kissinger, s'au dovedit false. Inarmarea rapidă s false. Inarmarea rapidă a Uniunii Sovietice, a trezit la realitate puterile vestice.

Părerea de acum un an de zile a fostului şef al inteligenţii aeriene americane, Generalul Major George J.Kegan Jr., care a spus că Uniunea Sovietică se înarmează pentru un război cu Statele Unite, nu mai este astăzi "o sperietoare" cum o numea Kissinger.

Datele statistice ale inteligenţei forţelor NATO-ului au confirmat unele realităţi care a uimit şi pe cei mai optimisti adepţi ai "detentei". Forţele Pactului Varsoviei au depăsit cu mult numărul forţelor NATO-lui.

In acesti câţiva ani de zile Uniunea Sovietică a întărit forţele din Europa cu 130,000 de trupe de infanterie, diviziile blindate s'au mărit cu 40 %, iar unităţile de artilerie cu 100 %.

In plus, mari unităţi de trecut râurile au fost aduse recent în centrul Europei.

Inarmarea masivă a Uniunii Sovietice, a dus la reacţiunea din ultimul timp din cercurile capitalelor vestice, de a se revitaliza şi moderniza capabilitatea de apărare a NATO-ului.

Accentul se pune în primul rând pe forţele convenţionale, schimbându-se tactica de acum zece ani de zile a apărării Europei cu "umbrela atomică".

Iată o parte din măsurile luate:

1. Standardizarea imediată a întregului armament al trupelor NATO-ului. In prezent s'a introdus o nouă rachetă fabricată de Germani şi Americani. A fost adoptată mitraliera belgiană MG-58 pentru toate trupele vestice, cât şi tancul american XM-1, şi cel german Leopard.
2. Trupele americane, britanice şi germane au fost mutate mai aproape de linia viitorului front. Regiunea Bremenhafen a fost întărită recent de o nouă unitate americană.
3. Rezervele militare cât şi depozitele aflate înainte la numai 48 de Km.de frontieră, au fost mutate în regiunea Rhinului.

STATELE UNITE

ANDREW YOUNG

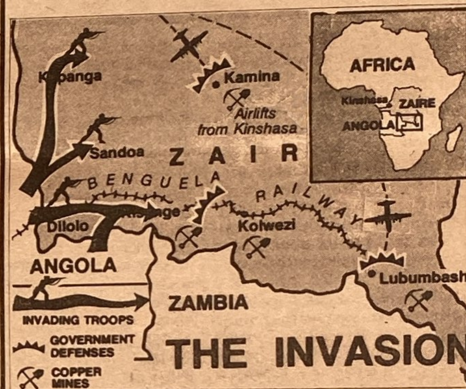
• NATIUNILE UNITE- Pe data de 24 Martie 1977 noul ambasador al Statelor Unite la N.U., în calitate de presedinte al Consiliului Securităţii Naţiunilor Unite, a vorbit acuzând regimurile anticomuniste din Rhodezia şi Africa de Sud, de discriminări şi rasism.

Noul ambasador nu a pomenit nimic de pericolul comunist ce se întinde în Africa. Ne întrebăm dacă Preşedintele Jimmy Carter, a cunoscut opiniile lui Andrew Young, înainte de a fi numit ambasador la Naţiunile Unite.

Iată câteva păreri date într'un interviu agenţiei C.B.C. în Ianuarie 1977, de ambasadorul american. "majoritatea negrilor din lume nu se tem de comunism" a spus el..."poate acest lucru este greşit, dar comunismul nu a reprezentat un pericol pentru mine"..."rasismul în schimb a fost duşmanul întregii mele vieţi". Cu câteva zile înainte el a ţinut o conferinţă de presă, diminuind pericolul sovietic-cubanez din Africa.

Din toate acestea se obsearvă o diferenţă mare de opinii între ambasadorul american la N.U. şi Departamentul de Stat American

ZAIRE

• KINSHASA- Pe data de 10 Martie 1977, peste 5000 de trupe de mercenari din Angola, au invadat partea de Sud a Zaire-lui. Din informaţiile serviciilor de presă străine, trupele mercenare sunt formate din foştii soldaţi ai jandarmeriei din Katanga, care timp de 14 ani de zile au stat în exil în Angola. Inarmaţi şi instruiţi de cubanezi şi "specialiştii sovietici" trupele de mercenari au ocupat în trei săptămâni de zile o treime din Provincia Shaba, având ca obiectiv cele mai bogate zone minere de aramă. In faţa pericolului eminent care există de a pierde întrega provincie, ameninţând existenţa viitorului stat Zaire, la cererea de ajutor din partea Preşedintelui Mobutu "de a opri invazia comunismului imperialist", atât Statele Unite cât şi o parte din ţările vestice au început să trimită armamentul necesar armatei de 40,000 de soldaţi ai Zaire-ului.

Invazia din Zaire coincide cu vizitele Preş. Nikolai Podgorny al Uniunii Sovietice şi valetului Fidel Castro, în ţările africane. Influenţa dramtică a comunistilor în Africa, poate fi văzută în fotografia de mai jos, care urmăresc să formeze un cordon de ţări pro-comuniste ce va despărţi Africa în două.

CRONICA VREMII

O ALTĂ NEDUMERIRE: CALENDARUL AMERICA 1977

Ion BOIERU

Scriam în articolul din numărul trecut că nu este bine să apărăm Transilvania cu argumente care n'au nici în clin nici în mânecă cu această apărare. Poziția și orientarea guvernului comunist român nu oferă temeiuri, politice sau juridice, pentru a le aduce într'o confruntare cu atacurile maghiare referitoare la Transilvania.

Eram nedumeriți, în acel articol, de încurcătura ițelor politice și istorice.

Acum, venim să ne exprimăm nedumeririle noastre în legătură cu o altă încurcătură de ițe, tot politice și istorice, pe care n'o putem pricepe. Este vorba de o parte a conținutului din CALENDARUL AMERICA, 1977.

In general, Calendarul acesta, este redactat pe linia obisnuită a tipăririi unor astfel de publicații, și are părți frumoase și meritoase, care fac parte din tradiția Uniunii și Ligii; studii, fotografii istorice, o enciclopedie necesară, și informații de tot felul pentru membrii Uniunii.

Articolul Președintelui John Coman este concis, decent și realist. Iar ideia redactorului, Petru Lucaci, de a dedica "această modestă lucrare anuală a Românilor din America împlinirii unui secol dela proclamarea independenței României, țara noastră de obârșie" a fost excelentă.

Numai că felul cum a pregătit și prezentat, redactorul, acestă "dedicație" duce la nasterea nedumeririlor noastre. Căci nu putem pricepe, sub nici un chip, de ce a fost nevoie, pentru sărbătorirea independenței românestii dela 1877, de colaboratori din România comunistă, chiar dacă este vorba de un "savant", cum spune redactorul în prefața sa, când vorbeste despre "distinsul profesor Constantin C. Giurescu", sau de alții puțin "savanți", cum sunt Vasile Netea și Serban Andreescu.

Adică, Calendarul America, a devenit o tribună pentru colaboratorii din România de azi ? Nu s'au găsit, în lumea Românilor Americani, nici un colaborator, care să scrie despre Independența dela 1877 ?

Nu știm cine este George P.Lucaci, și îi respectăm dificultățile de a înțelege personalitatea lui Giurescu, "What must be said about C.C. Giurescu's personality and intellect is difficult to summarize", zice dânsul la pagina 37, dar dânsul l-a întâlnit numai în anul 1973, și nu stie că oricât de "exuberant" și "spontan" ar fi profesorul Giurescu, acest "cel mai mare istoric al României" (Prefață, pagina 22) din zilele noastre, nu mai este adevăratul istoric, care înainte de 1944, nu era constrâns de nici un regim politic, să scrie istoria după directive sau dogme de partid. Dacă George Lucaci, ar fi citit textele din Istoria Românilor, pe care Giurescu a publicat-o, în 4 volume, înainte de 1944, dânsul ar fi văzut că există o schimbare radicală în felul său de a scrie despre trecutul românesc. Schimbare radicală pe care i-a impus-o partidul comunist român.

Istoricul Giurescu, rămâne mare prin acea Istorie a Românilor, nu prin cea pe care o prezintă, astăzi ,cu interpretare marxistă.

Dacă redacția Calendarului America ar fi prezentat textul pe care Giurescu l-a scris, în "libera" sa Istorie a Românilor", despre Războiul Independenței din 1877, poate s'ar fi făcut un lucru bun. Dar textul publicat acum, despre acest subiect, reprezintă o interpretare marxistă a istoriei românești. Care au fost rațiunile care au dus la publicarea acestui text ? Avem, noi Românii Americani, nevoie de asemenea interpretări? Le găsim, dacă dorim, în publicațiile ce vin din România. De ce s'a găsit de cuviință să se vehiculeze într'o publicație din lumea liberă ?

Cui servește acest lucru?

Aceleași nedumeririri le avem despre colaborarea lui Vasile Netea-un fost gazetar cu preocupări de istorie. Ce lucruri inedite aduce articolul său, ca să fie legitimă publicarea lui ?

Nu mă îndoiesc că redactorul Calendarului știe că este o inadvertență istorică să se scrie cu titlu mare "Vlad the Impaler-Dracula", așa cum face alt "savant", Stefan Andreescu, tot din România. In România, în istoria României, nu a existat Vlad Tepeș-Dracula, ci Vlad Tepeș.

Din ce apetit de senzațional s'a ajuns la acceptarea acestui titlu, cât și la colaborarea lui Serban Andreescu ?

Publicarea articolelor de mai sus, adică "colaborarea" extinsă unor autori din România comunistă, ne pare că vine în contradicție cu spiritul judicios și potolit al Președintelui Coman, care spune clar: "Trebue să ne păzim ca să nu cădem în cursa comunismului", pagina 24.

Oare , nu se creiază o confuzie, atunci, când se publică în paginile Calendarului America, articole care sunt scrise după "legile" științifice ale materialismului dialectic și istoric?

Căci, toată lumea știe, și se afirmă chiar în paginile acestui Calendar, că nu există libertate de expresie în România comunistă.

Ce pot să mai creadă, cititorii Calendarului și membrii Uniunii și Ligii, în fața unei asemenea situații?

Simplu de tot, că nu mai există nici o deosebire între felul nostru de a înțelege, pricepe și scrie despre trecutul românesc, și între felul "marxist" de a trata acest trecut. Dacă ar fi vorba de o "complezență" oarecare, n'ar fi prea mare lucru, ci doar o mică nedumerire. Dar, citind Calendarul America 1977, nu rămâi cu impresia că este dedicat Independenței românești, ci colaboratorilor din România de azi, care este comunistă.

Este vorba deci de o schimbare radicală, în tradiția publicării Calendarelor America, care își are explicația ei posibilă, dar noi nu-i vedem legitimitatea culturală, științifică, și, nici chiar, cea politică.

Noi, cei din Canada și America, avem personalități care pot participa la o sărbătorire- prin scris- a unui eveniment românesc.

Președintele Coman se arată, în articolul său, îngrijorat de viitorul Uniunii si Ligii, și preocupat de lărgirea numărului de membrii, pentru a nu dispare această organizație românească. N'ar fi fost o bună ocazie, să se deschidă calea unora dintre intelectualii români spre colaborare la calendar ?

In felul acesta, s'ar fi putut creia o atmosferă favorabilă, pentru noi membrii. Căci nu este de conceput, că Giurescu, Netea, Andrescu sau prof. Tudor, ar putea fi candidați pentru o asemenea membrie.

Chiar dacă, prin imposibil, li s'ar oferi, ei n'ar accepta. Dar, acceptă foarte bucuros să colaboreze, pentru motive simple ca bună ziua. Mai puțin simple sunt motivele pentru care s'a solicitat colaborarea lor.

Tocmai ne-simplicitatea acestor motive creiază nedumeririle noastre.

Calendarul America trebueste să fie o tribună a membrilor Uniunii și Ligii, o expresie a punctelor lor de vedere. Când paginile acestui Calendar pot fi lăsate deschise, Calendarul are latitudinea să apeleze la scriitorii, intelectualii și istoricii din lumea liberă, adică la cei ce au ales între libertate și dictatură.

Scriitorii din România comunistă nu pot colabora la revistă, ziare sau publicații din afara țării, decât cu aprobare guvernamentală, adică cu texte cenzurate.

In felul acesta, chiar în cazul în care nu se poate contesta "onestitatea lor de conștiință", scrisul lor are un caracter special, pe care românii din lumea liberă nu-l pot accepta, căci între noi și "oficialii" din țară există o prăpastie peste care nu se poate trece. Scriitorii onești, din România trăiesc o tragedie, tocmai pentrucă nu se pot exprima liber, nu pot ieși din tiparele dogmatice ale marxismului. In această situație, cu ei, nu este posibilă o colaborare, oricât de eleganți sufletește am încerca să fim noi, care am scăpat de "paradisul roșu" !

Ion BOIERU

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

NOTE SI COMENTARII

DE CE?

Atât ziarul "AMERICA", organul oficial al Uniunii și Ligii societăților fraternale din U.S.A., cât și ziarul "ACTIUNEA ROMANEASCA", organul oficial al Consiliului Național Român, cu sediul în New York, au adus recent la cunoștința cititorilor că, idioata lege impusă de guvernul de la București acum câtiva ani, cu privire la obligație fiecărui excursionist de a schimba în lei, pentru fiecare zi ce stă în România, zece dollari, și că iarăși, nu poate fi găzduit de cât de rudele cele mai apropiate, adică, tată, mamă, soră sau frate, au fost revocată de către acelaș guvern, prin decizia 372 din 8 Noemvrie 1976, publicată în "Buletinul Oficial" al R.S.R., Nr. 96 din 9 Noembrie 1976.

Curios? . . .

Da! Ne spus de curios! Si aceasta, pe motivul că, atât decretul cu cele mai sus amintite restricții, cât și cel ce-l invalidează, sunt semnate de aceiaș persoană, adică: Nicolae Ceausescu, Președintele Republicii Socialiste România, și la fel, Secretar al partidului comunist român.

Noi, ne-am spus cuvântul pe această temă la timpul său, condamnând această idioție. Ca atare, fără de a ne aroga anumite pretenții, că anume, spunând ceea ce am spus pe această temă, am fi câștigat un succes față de guvernul de la București, ne-am întrebat sincer: DE CE anume a avut loc această schimbare de atitudine din partea celor ce stau astăzi la cârma României.

Răspunsul l'am găsit în diferitele publicații din lumea liberă, în care se afirmă că, în ultimii ani, adică, de când a intrat în vigoare legea restricțiilor mai sus menționate, R.S.R.-eul a pierdut milioane de dollari în ceea ce privește turismul.

Este deci, ridicol, a ne asuma acest succes exclusiv nouă, celor de peste hotare când, într'adevăr, el aparține unui analfabet, pre nume: Nicolae Ceaușescu, care semnează, sau pune degetul, pe tot ceea ce i-se pune pe birou. Numai că, făcându-l să spună, odată FA și apoi DA, sfătuitorii săi au vrut să-i dovedească în fața opiniei publice mondiale prostia. Si dacă astăzi, de la un capăt la altul al pământului, lumea îl ia în derâdere, aceasta o poate mulțumi tovarășilor săi cu mai multă scoală de cât dânsul, ce, cunoscându-l mai bine de cât noi, știu cum și când să-l facă de râs.

VAI, COMPUTERILE MELE

Aflându-se peste hotare în misiune diplomatică de dragoste cu negrii și negresele din Africa în ziua cutremurului de pământ ce a avut loc Vineri 4 Martie, "tătucul" Nicolae Ceaușescu s'a întors la repezeală în România. (Am scris ROMANIA, dar am greșit și cerem iertare citititorilor, căci cu adevărat, nu s'a întors în ROMANIA, ci în R.S.R., ceea ce firește, nu-i tot una și aceiaș mâncare de pește).

Intorcându-se el deci, acolo, aflăm din ziare că, primul lucru pe care l'a făcut, a fost o vizită la clădirea în care au fost instalate computerile aduse cu bani grei, pe spinarea poporului muncitor român, de peste hotare. Si, văzând ceea ce a văzut, s'a înfuriat foarte, constatând că respectiva clădire fusese construită de "florile cucului". Vorba aia: să nu ningă, să nu plouă. Ca atare, Ceauș Vodă, a decretat imediat o amplă și amănunțită investigație, cerând o pedeapsă exemplară culpabililor. Adică, inginerilor, și probabil, chiar bieților muncitori.

In acest timp însă, sub dărâmăturile noilor blocuri, ridicate în București în anii de domnie comunistă, se aflau morți, muribunzi sau răniți. Asta însă, nu l'a impresionat prea mult pe acest "cetățean prea iubit al țării", avansat unde se află, de muscali. Cei mai îndrăciți dușmani ai poporului român.

Inregistrăm deci aici, în această coloană, ceea ce, deja, istoria a inregistrat-o, și anume că, în comunism, OMUL, sau o viață omenească, se află mai jos de cât o ceapă degerată, ceea ce, a afirmat-o în cărțile lui, Paul Goma și mulți alții, înainte de el.

Nu inginerii și muncitorii pot fi făcuți vinovați pentru dezastrul din 4 Martie. Iar dacă clădirile au fost construite cu material de construcție de calitate inferioară, vinovat nu este nimeni altul de cât guvernul, care, pentru valută străină, a trimis materialul de construcție de primă calitate peste hotare, oprind pentru trebuințele interne ... rămășițe.